

Genist

MAGAZINE VAN HET REGIMENT GENIETROEPEN

De nalatenschap van vredesmissies

African Support Burundi

Van 105Brugcie naar 105Gncie wb

Installatietechniek in beweging

20 jaar 102Constrcie

Rivierkazemat zuid Cuijk

1748-2015
267 jaar

STRATEGISCHE

PARTNER VAN DE

NEDERLANDSE KRIJGSMACHT

Als een van de vooraanstaande leveranciers van defensietechnologie is de Rheinmetall Defence Group al vele jaren een partner van de Nederlandse Krijgsmacht. De defensieproducten van Rheinmetall bepalen wereldwijd de norm voor kwaliteit en effectiviteit – van militaire trucks en rupsvoertuigen via simulatoren en elektro-optische systemen tot wapensystemen en munitie. Daarnaast biedt de Nederlandse Rheinmetall vestiging in Ede een volledige service op het gebied van wielvoertuigen en beschermingssytemen.

www.rheinmetall-defence.nl

 **RHEINMETALL
DEFENCE**

Uitgegeven door de
**VERENIGING VETERANEN
REGIMENT GENIETROEPEN (VRG)**
Opgericht op 14 mei 2008, Van Brederodekazerne
te Vught. Statuten ingeschreven bij de
Kamer van Koophandel te 's-Hertogenbosch

Voorzitter

Kolonel b.d. drs. ing. T.J.J. de Vries

Secretaris

Luitenant-kolonel b.d. J. Stienstra

Email: secretaris@vrg.nl

Penningmeester

Luitenant-kolonel R. Dijkhoff

Bestuursleden

Majoor b.d. D.C.P. Janse

Kapitein b.d. H.J. Wolterink

Eerste luitenant b.d. H. Radt

Majoor b.d. G.M.N. Beerkens

Regimentsadjutant F. Schiltman

Redactie

Maj b.d. G.M.N. Beerkens (hoofdredacteur)

Regimentsadjutant F. Schiltman (redacteur)

Maj b.d. J.H.A. Verhoeve (eindredacteur)

Email redactie: redactie.genist@hotmail.nl

Secretariaat Regiment Genietroepen

Postbus 10151, 5260 GC Vught

Mevr. Angelique van Heertum

Email: agam.v.heertum@mindef.nl

Tel: 073-6881304

(Bereikbaar ma-di-do van 09.00 tot 12.00 uur

en van 13.00 tot 14.30 uur)

*Bent u (oud)genist en/of genieveteraan en heeft u
deze Genist niet op uw huisadres ontvangen?
Registreer u dan voor opname in de regimentsdatabase
op www.regimentgenietroepen.nl*

Coördinator Landelijke Veteranendag

Kapitein b.d. H.J. Wolterink

Coördinator 'Nuldlijns' hulp

Majoor b.d. D.C.P. Janse

Realisatie & Exploitatie

**GREEN PAPER
ASSOCIATION**

Email: john.akkerman@greenpaper-association.com

Tel: 0653-569550

Member of the European Military Press Association

*Profileren in de vorm van publiceren en participeren,
kan niet automatisch de voorkeur bij vererving inhouden.*

1748-2015

267 jaar

- 05 Voorwoord voorzitter VRG
- 07 Van de redactie
- 09 Aan het woord is de RC
- 11 Aan het woord is de RA
- 12 Beëdigingen en regiments-
aangelegenheden
- 13 Het echte werk begint
- 14 Wapendag Genie 2015
- 15 De nieuwe constructiecontainer
- 16 Installatietechniek: Vaklui nodig
- 22 3e Leerweg: Allround sloper
- 24 Project 'Go for Lombok'
- 25 Kapitein bij de PPS, je moet
het maar kunnen
- 27 Column: **BIJVOORBEELD**
- 28 Opleidingspelotons 11Pagnbat
- 29 111Pagnacie oefent in Estland
- 31 4 x Brons bij St&EARScie
41Pagnbat
- 32 De nalatenschap van een missie
- 37 ETGM-3, van ontwerp tot
oplevering
- 38 Ervaren korporaals onmisbaar
bij leiding geven
- 39 Tim en Koen 'op safari in Mali'
- 40 Site Survey ATF ME missie
Jordanië
- 42 Centerfold: 102Constrcie
- 44 Genisten bouwen op
'Snow city'
- 46 African support – Burundi
- 49 Commando-overdracht
103Constrcie
- 50 20 jaar Bevers 102Constrcie
- 52 Ostpeloton 102 van alle
markten thuis
- 53 Van Brugcie naar Gncie wb
- 62 Schippersweek voor water-
bouwpelotons
- 63 De kazernes en militaire
terreinen van Vught
- 68 Berging Spitfire Zwolle
- 70 Rivierkazemat Zuid Cuijk
- 77 Mededelingen VVRG
- 79 Landelijke Veteranendag 2015
- 80 Mededelingen Reünisten
Orkest Genie
- 81 Overdenkingen van een oud
genieofficier
- 82 Mededelingen VGOO
- 83 Mededelingen VOG

*Foto cover: 411Pagnacie beschikt sinds kort over de
Boxer Genie en voert de 'boxer-trial' uit door het
voertuig te testen, waarbij de grenzen van het
gebruik worden verkend m.b.t. belading, actie-
radius, terreinbegaanbaarheid, camouflage en
tactische drills en procedures.*

Over All Obstacles

Proven in action – mobile military bridging systems from General Dynamics European Land Systems–Germany. A synergy of experience and modern technology. Providing gap crossing capability anytime, anywhere.

Defense Solutions for the Future

GENERAL DYNAMICS
European Land Systems

Tjeerd de Vries, Voorzitter Vereniging Veteranen Regiment Genietroepen

Veteraan of niet, iedereen is regimentslid

Op donderdag 21 mei vieren we dat ons Regiment 267 jaar bestaat en op zaterdag 27 juni de 11e Landelijke Veteranendag. Twee belangrijke evenementen voor álle regimentsleden. In 2008 organiseerde ons regiment voor de eerste keer een Wapendag. Dat was ter gelegenheid van het 260-jarig bestaan.

Ik herinner mij een indrukwekkend regimentsappèl waarbij we onze gevallen en overleden kameraden herdachten, een mooie sportieve krachtmeting tussen de compagnieën, een fantastische reünie en een bedrijvenmarkt. Alles bij elkaar een zinvol en zeer geslaagd evenement. In de Genieraad werd daarom besloten de Wapendag elk jaar te gaan houden. Dit jaar zitten we alweer op de achtste editie. Ik heb veel respect voor degenen die dit bijzondere evenement elk jaar mogelijk maken en ik wil hen namens alle leden van de VVRG al bij voorbaat hartelijk danken voor hun inzet. Zelf hoop ik nog lang van onze Wapendag te mogen genieten.

Peloton van toen

Eén van de doelstellingen van de Wapendag is veteranen de gelegenheid te geven elkaar te ontmoeten. Daarbij wordt niet alleen aan de individuele veteraan of oudgediende gedacht maar ook aan bijvoorbeeld de groep of het peloton van weleer. De insteek is dat we het voor dit soort eenheden zo gemakkelijk mogelijk maken. Men hoeft alleen maar samen af te spreken om op de Wapendag naar Vught te komen en de rest wordt geregeld door de VVRG. Binnen de mooie sfeer van de Wapendag zorgen we voor de inwendige mens en voor een ruimte in de feesttent zodat men de hele dag met elkaar kan optrekken en bijpraten. Maar tot dusverre is van deze mogelijkheid nog maar weinig gebruik gemaakt. Daarom stel ik het hier nog eens duidelijk aan de orde: wil je je groep van je missie graag nog eens spreken, neem dan het initiatief om je maten bij elkaar te halen en kom samen

op 21 mei naar Vught. Voor een goede afstemming of voor meer informatie kun je per email contact opnemen met de projectofficier van de VVRG voor de Wapendag, luitenant-kolonel Rik Dijkhoff (HMC.Dijkhoff@mindef.nl).

Defilé

Dan de Landelijke Veteranendag. Die vindt op zaterdag 27 juni in Den Haag voor de elfde keer plaats. Vorig jaar trok deze dag rond de 90.000 bezoekers. Die bezochten het feest op het Malieveld en applausseerden langs de route voor de ruim 5000 veteranen die in een lange stoet door de binnenstad van Den Haag trokken. Ook het Regiment Genietroepen nam weer deel. Dit keer met zo'n 75 actieve en post-actieve collega's en vooraf gegaan door ons eigen Vrijwillig Fanfarekorps der Genie. Het deed me goed om weer meer jonge post-actieve veteranen in het geniedetachment te mogen begroeten. Dit jaar kunnen deze jonge veteranen in een tenue lopen waarin ze zich misschien meer op hun gemak voelen dan in het officiële veteranentenu (grijze broek, wit overhemd, blazer en stropdas). Het tenue voor de jonge veteraan bestaat uit een door de VVRG gratis beschikbaar gestelde zwarte polo met de regimentsbadge op de rechterborst en het logo van onze vereniging op de rugzijde. De polo moet worden gedragen op een blauwe spijkerbroek en wordt gecompleteerd met zwarte schoenen en de baret. Na dit jaar kijken we of we het tenue verder kunnen verbeteren. Als je interesse hebt om de Landelijke Veteranendag mee te maken? Neem snel contact op met de projectofficier van de VVRG voor de Ve-

teranendag, kapitein b.d. Jan Wolterink (hjwolterink@hotmail.com).

Eretribune

Veteranendag start overigens traditiegetrouw in de Ridderzaal. Daar worden, in aanwezigheid van Z.M. Koning Willem-Alexander, honderden veteranen door hoogwaardigheidsbekleders, zoals de Minister-President, toegesproken. De VVRG krijgt hier elk jaar drie uitnodigingen voor en die stellen we - in overleg met onze RA - ter beschikking aan leden die zich het afgelopen jaar op de een of andere wijze verdienstelijk hebben gemaakt of die het gewoon verdienen om eens in het zonnetje te worden gezet. Samen met hun introducé maken ze dan deze mooie opening van de veteranendag mee en zitten ze op de tribune op het punt waar onze koning het defilé afneemt.

Namens het hele bestuur van de VVRG sluit ik af met de wens u met velen op beide bijzondere dagen te mogen ontmoeten. En daarmee bedoel ik niet alleen de veteranen, maar ook alle oudgedienden die deze wettelijke status niet hebben. De veteranenwet draagt helaas in zich dat er binnen regimenten een vervelende scheiding dreigt te ontstaan: de collega's mét de veteranenstatus en de collega's zónder die status. Er is binnen en buiten Defensie al veel over gezegd en gediscussieerd.

Ik wil er hier slechts over zeggen dat wij allemaal in de eerste plaats regimentsleden zijn, regimentsleden die zich binnen dat prachtige Regiment Genietroepen met elkaar verbonden voelen en die trots zijn op elkaar. Sodeju! ●

GO

Drive Up Your Competitive Advantage. Drive Down Datacenter Costs.

Nutanix reduces datacenter costs up to **60%** so you can invest more in your business. Deploy powerful, pay-as-you-grow infrastructure to gain a real competitive IT advantage.

Learn why you need Nutanix hyper-converged solutions today.

www.nutanix.com/tco

NUTANIXTM

Vroeger -nu- later

Vroeger – in mijn tijd – werd het personeel standaard ingedeeld in de categorieën officieren, onderofficieren en manschappen. Zonder afbreuk te willen doen aan de capaciteiten van onze ‘manschappen’ in het algemeen, denk ik dat het gerechtvaardigd is om in deze laatste categorie enkele nuances aan te brengen.

Binnen de grote groep korporaals en soldaten tekent zich namelijk een deel af dat technisch hoog opgeleid is en ook nog eens in staat is om met goede leidinggevende capaciteiten een voortrekkersrol te spelen bij grote en kleinere missies van allerlei aard. Ik heb het over de korporaals uit m.n. de advanced constructie die vaak als technisch adviseur/projectbegeleider optreden en daarbij leiding geven aan eigen en buitenlands uitvoerend personeel. Dat zij die rol met verve vervullen blijkt wederom uit een aantal artikelen - waarvan zij overigens zelf de auteur zijn! - over inzet in Mali, Jordanië en Burundi. Leest u zelf maar en concludeer net als ik dat dit de mannen zijn die in hun vervolgcarière als onderofficier de ruggengraat van ons mooie wapen moeten gaan versterken.

Het OTCGenie biedt ons een kijkje in de wereld van de installatietechniek, waaruit blijkt dat dit vakgebied al lang niet meer ophoudt bij het aanleggen van een waterleiding en het bouwen van een ‘natte fab’. Installatietechniek is een zeer uitgebreid en complex vakgebied geworden. Zonder IT

geen hygiëne, geen primair noodzakelijke levensomstandigheden en geen comfort op onze bases.

Het artikel ‘De nalatenschap van een missie’ geeft een interessante visie waarop het ontwerp van een base gebaseerd zou moeten zijn. In het verleden keken we bij de keuze van de locatie en de vorm van een base voornamelijk naar militaire, operationele aspecten. Maar wat gebeurt er met de base na afloop van de missie? Meestal wordt deze ontmanteld en het al dan niet troosteloze terrein, met dank voor het gebruik, terug gegeven aan de plaatselijke bevolking. Maar misschien kan en moet het op een andere wijze zodat de achterblijvende infra en het terrein voor civiele doeleinden verder gebruikt en uitgebuit kan worden en waardoor een win-win situatie ontstaat.

C-105Gncie wb blikt in een uitgebreid artikel terug op zijn commando over een compagnie, die in enkele jaren tijd een metamorfose heeft ondergaan. Hij komt met een aantal conclusies en aanbevelingen voor 105, die zowel nationaal als interna-

tionaal een grote bijdrage levert aan het goede imago van de genie.

Uit onze veteranenhoek een verhaal over de Rivierkazemat Zuid in Cuijk, die dankzij de inzet van enthousiaste veteranen en oudgedienden, gesteund door personeel van 101Gnbat, weer toegankelijk is gemaakt en wordt ingericht als expositieruimte. Ter ere van en nagedachtenis aan de mannen die daar in mei 1940 een aantal aanvallen van de Duitsers hebben afgeslagen en daarbij gesneuveld zijn. Dacht u dat Nederland bij de Duitse inval weinig weerstand bood en onder de voet gelopen werd? Lees dan vooral dit verhaal over de strijd aan de Maaslinie.

Het vierde en laatste deel van de reeks ‘De kazernes en militaire terreinen van Vught’ alsmede de mededelingen vanuit het regiment, verenigingen en stichtingen maken deze uitgave weer compleet.

Ondanks de korte reactietijd sinds de vorige Genist is de redactie weer verblijd met vele mooie verhalen uit de operationele hoek en massale kopij uit alle gelegingen. Veel leesplezier. ●

Regimentsagenda

21 mei	Wapendag Genie
27 juni	Geniedetachement defilé NLVD
02 juli	Beëdiging te Vught
22 juli	Regimentsstand 4-Daagse Wijchen
23 juli	Proefsluiting vierdaagsebrug te Cuijk
24 juli	Pontonbrug 4-Daagse Cuijk
19 november	Regimentsdiner onderofficieren (onder voorbehoud te Wezep)
20 november	Regimentsdiner officieren (onder voorbehoud te Wezep)

De in deze agenda genoemde data zijn onder voorbehoud. Data van een aantal evenementen kunnen nog wijzigen. Kijk voor actuele informatie op de website van het RGT.

Oproep: Jouw foto op de cover?

De redactie wil in de volgende najaarsuitgave onze vrouwelijke genisten graag voor het voetlicht brengen. Daartoe roepen we hen op te reageren met een “Mijn naam is...” Beschrijf in het kort waar je geplaatst bent, wat je aantrekt in een baan bij Defensie en bij de genie in het bijzonder. Uitzendervaringen. Hoe ervaren je de samenwerking met mannelijke collega's? Wat zijn je ambities voor de toekomst? Vergeet niet je rang, voornaam en achternaam te vermelden. Indien gewenst ook je leeftijd, relatie, gezinssituatie, hobby's en woonplaats. Een mooie foto, zo mogelijk tijdens functioneel werk, moet de originele resolutie hebben (minimaal 300 dpi / 1,5 á 2 MB) en scherp zijn. Alle inzendingen worden geplaatst en de mooiste foto komt op de (back)cover van onze najaarsuitgave!

Inzendingen sturen naar redactie.genist@hotmail.nl

POTABLE WATER MIXING

Reduce stratification, improve residual, prevent ice buildup
Concord, Massachusetts

POTABLE WATER THM REMOVAL

Achieve compliance
York, New York

WASTEWATER

Reduce energy cost, improve nutrient removal, achieve compliance
St. Helens, Oregon

LAKES AND RAW WATER

Reduce WTP operating costs, control algae, increase hypolimnetic oxygenation
Pagosa Springs, Colorado

Water professionals agree.

Medora Corporation helps solve water quality problems and save money.

From California to New York, water operators and engineers trust Medora Corporation to help reduce operating costs and achieve better compliance in their potable water systems, wastewater lagoons and lakes. They depend on our electric, solar and air-powered systems for fast, reliable results. And that's just the beginning. Year after year, our customer support and long-term product performance ensure complete satisfaction.

To read the case studies and learn more, visit medoraco.com/betterwater

MH WaterZaken | Molendijk 127 | 3284 LH Zuid-Beijerland | The Netherlands
Tel: + 31 186 66 30 90 | Email: info@mhwaterzaken.nl | www.mhwaterzaken.nl

Brands of Medora Corporation

Loyaliteit = band of brothers

Als commandant van het Regiment Genietroepen word ik bijna wekelijks geraakt door de onderlinge loyaliteit binnen ons regiment. Laat ik enkele recente voorbeelden schetsen.

Eind februari zijn kort na elkaar kapitein Jan van Hoorn en de genieveteranen Arno van der Meer en Marc van Vliet overleden. Allen op veel te jonge leeftijd. Bij alle drie hebben we op hun uitvaart als Regiment Genietroepen voor een waardig afscheid gezorgd. Dat is de kracht van ons regiment. Maakt niet uit of het in Noord-Groningen is; we staan er. De toezeggingen van respectievelijk Arie van Beelen, Jan Boot en de RA dwongen diep respect af. En natuurlijk hebben velen van ons regiment geholpen om dit voor elkaar te krijgen; laat ik met name Erik Slingerland in dit verband niet ongenoemd laten. Hulde en dank!

Een ander mooi voorbeeld vind ik het recente functioneel leeftijdsontslag van kapitein Koos Dirven. Koos had voor zijn receptie circa 150 mensen uitgenodigd uit de verschillende episodes van zijn diensttijd. En daarvan kwam 95% ook opdagen. Dat zegt veel over de waardering voor Koos, maar ook over de band binnen ons regiment. Bijzonder was dat

zelfs de CDS, generaal Tom Middendorp, ondanks zijn drukke agenda aanwezig was. Of misschien toch niet zo bijzonder, want Koos was zijn groepscommandant toen de generaal nog luitenant was. Een band die dus al ruim dertig jaar bestaat; prachtig, die loyaliteit en een voorbeeld voor ons allen.

In januari heb ik onze RA, Frans Schiltman, zijn gouden medaille mogen uitreiken. Ook daar was de opkomst zeer groot en kreeg Frans het respect dat hij verdient. Waar Frans het bij een bescheiden feestje wilde laten, was ons regiment unaniem van mening dat dit niet onopgemerkt voorbij mocht gaan. Onze RA is er altijd voor ons: op het vliegveld, op gedenkwaardige momenten en soms zomaar op bezoek met belangstelling voor iedereen, ongeacht rang of stand. Dit werd op de receptie warm onder woorden gebracht door overste Ed Caelen als vertegenwoordiger van de operationele genie-eenheden. Onze RA: de rots (of het schild) in de branding!

Dit zijn allemaal specifieke voorbeelden. Maar ook alle verenigingsbesturen en de vele vrijwilligers in ons regiment geven continu inhoud aan het begrip loyaliteit en ik ben hen dankbaar. Zij houden de *band of brothers*, de regimentsbinding, warm. Zonder hun steun heeft ons regimentsgevoel weinig kans van slagen. En de brandewijn van onze marketentsters is niet alleen symboliek, want als je het voelt branden in je keel word je er écht warm van.

En tot slot werd ik ook aangenaam verrast door de vele donaties n.a.v. onze brief voor een bescheiden financiële bijdrage voor het regiment. Ondanks dat de financiële crisis nog niet voorbij is heeft u ruim 25% meer gegeven. Daarvoor mijn dank; dit geeft ook dit jaar weer een gezonde basis om alle activiteiten mogelijk te maken.

Op 21 mei vieren we ons 267-jarig bestaan op onze wapendag in Vught. Dan herdenken we onze gevallen kameraden en verstevigen we onze onderlinge band. Ik hoop u allen daar weer te mogen begroeten. ●

Als je meer wilt zien dan je eigen zichtveld

Militaire en civiele oefening in beeld:
Verbeter het rendement van oefeningen

Voor coördinatie en evaluatie van oefeningen is videobeeld onmisbaar. Goed geprojecteerde camera's met specifieke eigenschappen geven veel bruikbare details tijdens en na de oefening. Tedas ontwikkelt en levert mobiel en snel verplaatsbare camerasystemen, functionerend zonder vaste stroomvoorziening en communicerend via draadloze netwerken. Wilt u zien wat Tedas voor u kan betekenen?

Voor meer informatie of een demonstratie
bel 0575 57 5725 of www.tedas.nl/militaire_oefening

Straatnamen, kippendrift en job-hoppen

Wederom wordt er van de RA verwacht dat hij een column vol schrijft. En dat gaat niet altijd even gemakkelijk. Natuurlijk gebeurt er meer dan voldoende, maar daar wordt meestal al over geschreven elders in ons blad.

Eerst maar eens wat regimentszaken. De herindeling van onze baretemblemen met de bijbehorende kraagspiegels is goedgekeurd. Dat betekent dat je aan het embleem een vaardigheid mag koppelen. Het Pionierembleem is voor de gevechts-ondersteuning, het Pontonnierembleem voor de waterbouw en duikerij en het Fortificatiëembleem voor genisten die technisch beter onderlegd zijn in BK, ET, IT en GWW. En voor de duidelijkheid: het algemene genie-embleem staat alleen op onze ceremoniële pakken. Daarnaast heeft C-LAS regimenten en korpsen toestemming gegeven voor het dragen van het schouderembleem, een zogenaamd 'draagrecht'. Onze RC heeft bepaald dat het schouderembleem gedragen gaat worden en daarmee is het voor ons een draagPLICHT. Het is wel zo dat je altijd de 'straatnaam' van je eigen regiment of korps moet dragen. De schouderemblemen worden door het regiment besteld bij het KPU-bedrijf en het regiment moet ze (helaas) ook zelf betalen.

De afgelopen periode is Zelda geïntroduceerd; de eerste voorzichtige stapjes naar een andere en hopelijk betere manier van loopbaanmanagement. Jammer genoeg is het nog niet echt operationeel,

maar wel wordt er op alle genielocaties geïnventariseerd door gesprekken tussen loopbaanmonitoren en genisten en natuurlijk door de plaatsingsautoriteit met commandanten van zelfstandige eenheden. Wat ook alweer een feit is: we (d.w.z. iedereen buiten de 'overgangsregeling') zullen weer twee jaar langer gaan werken. Maar ook hier kennen we nog niet de exacte uitvoeringsbepalingen, ook niet voor degenen die in een overgangsregeling zitten. Wat dan weer wel een goede zaak is: we zijn het AOW-gat kwijt!

Wat mij verbaast is dat er nog steeds een zekere mate van kippendrift heerst onder vele collega's. Nog steeds zijn teveel collega's om de drie jaar – en zelfs nog korter – op zoek naar de volgende baan. De oude garde had 'slechts' tot 55 jaar om adjudant of luitenant-kolonel te worden (onze buitencategorieën laat ik even buiten beschouwing). Nu hebben we zeven jaar meer, maar het lijkt wel of we steeds meer aan het job-hoppen zijn. Het lijkt mij – en gelukkig velen met mij – verstandig om de zogenaamde sleutelfuncties zeker met een functieduur van vier jaar te laten bemannen. Voordelen: je wordt echt goed in je functie, omdat je veel kennis en ervaring opdoet; je kunt je functie steeds meer in normale uren uitvoeren omdat je met de juiste kennis en ervaring niet iedere keer het wiel hoeft uit te vinden in de avonduren; er komt rust in 'sollicitatieland' omdat er niet iedere keer een volksverhuizing plaats vindt; je wordt er minder mee geconfronteerd dat je 'eenzelfde' functie twee keer moet doen (wat voor iemand met ambitie niets extra's oplevert). En op het thuisfront daalt ook een zekere rust neer, want partner en kinderen weten beter waar ze aan toe zijn.

Zitten er ook nadelen aan? Ja uiteraard. Als je een mindere functie hebt gekregen,

duurt het even, maar in het nieuwe loopbaanbeleid heb je daar afspraken over gemaakt. Als je niet met je baas... Ook hij of jij gaat binnen die vier jaar weer naar een andere functie en bovendien als je burger bent binnen Defensie wil je daar nog niet eens aan denken, want misschien moet je wel tien of twintig jaar met de zelfde collega's door één deur. En zo zullen er nog wel meer nadelen zijn, maar voor mij vallen de voordelen toch in de overtreffende trap.

Natuurlijk moeten er bij Zelda juiste en eerlijke adviezen worden gegeven. Dat gebeurt bij elk functioneringsgesprek, maar natuurlijk wordt er ook gewoon aan de bar of koffietafel over gesproken. Maar ik denk wel dat een advies zodanig moet zijn dat het niet dwingend is, dat je er zelf over kunt nadenken, je eigen nuances kunt aanbrengen of jouw tijdspad er bij betrekken. Want uiteindelijk komt het loopbaangesprek met je lijncommandant, loopbaanbegeleider en eventueel je monitor.

Als laatste: beloftes van een commandant hebben recht tot aan de deur van zijn kantoor. Te vaak en te veel hoor ik dat er functies zijn 'beloofd', dat ze een goed woordje voor je zullen doen, etc. Maar als er niets wordt vastgelegd en door het bevoegd gezag geaccordeerd; wat is zo'n belofte dan waard? Je eigen loopbaan bepaal je alleen in gesprekken met de functionarissen in jouw lijn, tot en met de monitoren. Zij hebben ook inzicht wie op welk moment op een functie (die jou mogelijk is beloofd) komt. Commandanten hebben dat inzicht niet.

Ik zeg: "voldoende zo" en "veel leesplezier" in dit altijd weer schitterende blad!

Met Geniegroet, jullie RA

Sodeju! ●

VTO-KMS-GN klas 50 levert 4 nieuwe onderofficieren

Van september 2013 tot zomer 2014 blokken op de KMS - toen nog in Weert. Daarna 32 lange weken opleiding in Vught met verschillende cursussen en oefeningen. Eindelijk is het dan 9 april 2015. Vier aspirant-onderofficieren zijn leerling-af en worden onderofficier der genie.

Deze dag begint met het traditionele aanmeren bij de IJzeren Man. Hier kunnen de genodigden kijken naar het geweldige spektakel dat de leerlingen van klas 50 hebben voorbereid. Na het Mineurslied gaat de groep naar het Geniemuseum. Na een rondleiding voor de

genodigden volgt het hoogtepunt: de certificaatuitreiking en de beëdiging van de vier geslaagde leerlingen. Uit handen van luitenant-kolonel Arie van Beelen, C-MSS, ontvangt sergeant Arrien Boxum het certificaat van 'Best geslaagde leerling' van zijn klas. OTC-adjutant Peter

VTO KMS Genie Klas 50. Klassencommandant Smi Jan Erpeka, instructeurs smi Joost van Heijningen en sgt-1 Joeri de Koning. De geslaagde sergeanten Arrien Boxum, Marco van Duijn, Kelvin Janssen en Sean Kassenaar.

Metsemakers draagt de regimentstradities uit, waarna de commandant van de VTO-KMS-opleiding, adjudant Tonio van Rhee, de dag afsluit met – uiteraard – nogmaals het Mineurslied. ●

Publieke beëdiging in Kampen

42 nieuwe regimentsleden staan klaar om beëdigd te worden

Maar liefst 42 nieuwe regimentsleden van de genie zijn op 2 april j.l. beëdigd op de Koornmarkt in Kampen.

C-41Pagnbat, luitenant-kolonel Stefan van den Berg, treedt op als beëdigingautoriteit, terwijl 112Pagnacie de ceremonie georganiseerd heeft, inclusief de Vaandelwacht onder commando van tweede luitenant Van Hoef. In het plaatselijke cultureel centrum Quintus vindt daarna

Traditiegetrouw uienrats eten

de receptie plaats, natuurlijk met de bekende genietradities. Daarom moet er eerst uienrats gegeten worden. Wat zou een publieke beëdiging zijn zonder marketentsters en speaker? Voor dit deel van het plaatje tekenen de

Opa van lichting 52-1, nog ingezet bij de Watersnoodramp van '53, met kleinzoon

marketentsters Rica Kooistra (101CBRN Verdcie) en Jeth Schade (Geniemuseum), en lady speaker Jeannette Groeneveld (OTCGenie). ●

HET ECHTE WERK BEGINT

Vrijdag 27 februari – school is over; het echte werk begint. Twee luitenants en drie cadetten-vaandrig zijn geslaagd voor hun opleiding en worden beëdigd op het Vaandel van het Regiment Genietroepen.

Een mooie dag voor de geslaagden en hun families met een rondgang door het Geniemuseum, de VT-certificaat-uitreiking en na de beëdiging de uitleg van de regimentstradities door de RA. Een dag die ze niet snel zullen vergeten, en waar het besef is doorgedrongen dat het echte werk gaat beginnen!

cadet-vaandrig H.A. Habets
tweede luitenant J. Machielsen
cadet-vaandrig J. Prins
cadet-vaandrig M.A. van Schriek
tweede luitenant B.J.R. van Vroenhoven

Noodbeëdiging vanwege Jordanië

Twee nieuw aangekomen genisten van 103 Constructiecompagnie vallen met hun neus in de boter en mogen direct door naar Jordanië om daar de missie van onze F16's tegen IS te ondersteunen door het bouwen van een KL-V opslag. Daarom zijn ze op 27 november 2014 beëdigd. Het betreft

de soldaten-2 A. Gerritsen en R.C. Jansen. Ze hebben de eed afgelegd in handen van luitenant-kolonel Caelen, C-101Gnbat. Adjudant Kleuskens trad op als vaandeldrager.

Wij wensen de nieuwe genisten veel succes bij hun taak.

Kapitein Ben Reulink, Projectofficier Wapendag 2015

WELKOM OP DE WAPENDAG GENIE 2015

Dit jaar vieren we de 267ste verjaardag van ons regiment op donderdag 21 mei, volgens het bekende format met - uiteraard - enkele kleine wijzigingen. We starten de dag met de herdenkingsceremonie waar we stilstaan bij hen die ons ontvallen zijn. Na de lunch begint het middagprogramma.

De genie-eenheden strijden om de titel 'beste sporteenheid van het regiment'. Zal er dit jaar eindelijk een eenheid in slagen 11Gncie LMB te verslaan? Met een wat andere opzet en puntentelling start de sportmiddag met het Commandantenspel.

We bieden een partnerprogramma met leuke onderwerpen. Dit om naast het toch al volle programma, activiteiten aan te bieden voor mensen die iets anders willen. De postactieve regimentsleden kunnen met elkaar terugblikken op hun periode bij het regiment met verschillende verenigingen. In hun middagprogramma is ook het uitreiken van de Herinneringsspel opgenomen.

Programma

- 08.30 uur Ontvangst, koffie in de regimentstent
- 09.45 uur Opstellen herdenkingsceremonie
- 10.00 uur Aanvang herdenkingsceremonie
- 11.30 uur Einde ceremonie
- 11.45 uur Lunch
- 12.45 uur Sporters naar hun eerste sportonderdeel
- 13.00 uur Aanvang sportmiddag met Commandantenspel
- Aanvang veteranenprogramma
- Aanvang partnerprogramma.
- 14.00 uur Uitreiking herinneringsspel veteranen
- 16.00 uur Einde partnerprogramma
- 17.00 uur Prijsuitreiking sportprogramma
- 17.15 uur Warme maaltijd in regimentstent voor allen
- 19.30 uur Aanvang feestavond
- 23.30 uur Einde feestavond

De door het Regiment Genietroepen georganiseerde wapendag wordt mede mogelijk gemaakt door de VRG en het V-fonds.

Na de prijsuitreiking van de beste sporteenheid is het tijd voor de warme hap. Dit jaar is dat een rijstmaaltijd uit de Mobiele Satellietkeukens, uitgeserveerd in de feesttent. Daarna start de feestavond met een mix van muziek en live entertainment.

Als projectteam Wapendag proberen we er weer een gezellige dag van te maken. We verwachten een grote opkomst van onze oudgedienden, zowel veteranen als postactieven. Hun partners zijn dit jaar nadrukkelijk van harte welkom. De organisatie wenst alle regimentsleden een prettige 267ste jaardag toe. ●

EINDELIJK ACHT NIEUWE CONSTRUCTIECONTAINERS ERBIJ

In 1998 schaft de genie 16 constructiecontainers aan voor de constructiegenie-eenheden. Al in 2008 start de verwerking van 8 extra containers vanwege de vele constructietaken - ook van de pantsergenie - en de uitbereiding met CBRN-eenheden. Uiteindelijk zijn deze nieuwe containers - door financiële beperkingen en de grootschalige reorganisatie - pas op 31 oktober 2014 in ontvangst genomen. Ze worden verspreid binnen vrijwel de gehele genieorganisatie.

VRIJWEL IDENTIEK

De ervaringen met de 'oude' constructiecontainer zijn erg positief en daarom is er in overleg met de gebruikers besloten om de nieuwe containers vrijwel identiek uit te voeren. Met als voordelen dat de gebruikers bekend zijn met het systeem en ook dat het onderhoud en instandhouding vereenvoudigt. Het hele proces is gerealiseerd door een projectteam binnen de Afdeling Systemen en Analyse van MatlogCo Land. Omdat de huidige container niet meer leverbaar is, is de nieuwe container op basis van de bestaande container ontworpen. Daarbij is ook de inrichting weer modulair uitgevoerd. Dit houdt in dat de werkbank, rekken en ladekasten verplaatsbaar zijn; de gebruiker kan zelf bepalen hoe hij de container inricht. Natuurlijk zijn er toch diverse wijzigingen en verbeteringen aangebracht op het gebied van veiligheid en gebruiksgemak.

Ook is er voor de (elektrische) installaties gebruik gemaakt van de laatste technieken en wetgeving.

Enkele voorbeelden van de verbeteringen en aanpassingen:

- een aangepast noodluik met éénknopsbediening;
- een verlaagde kast van het elektrisch systeem waardoor er meer bergruimte beschikbaar is;
- binnenvlichting + geïntegreerde 'ver-duisteringsverlichting';

- elektrische verwarming i.p.v. een diesel gestookte kachel;
- het luik van het aggregaat heeft ook een 'regenstand' zodat het beschermd is tegen neerslag;
- verbeterde luchtcirculatie voor de drogeluchtinstallatie;
- een noodknop voor de elektrische installatie;
- het nieuwste type (lade-)kasten; vergrendelbaar en met sleutel afsluitbaar.

De container heeft natuurlijk ook een 6kW aggregaat. Dit staat net als in de huidige container in een aparte ruimte aan de voorzijde. Het aggregaat staat op een uitschuifbare rail zodat het eenvoudig naar buiten geschoven kan worden (voor ingebruikname en onderhoud).

Op den duur zullen alle aggregaten binnen defensie vervangen worden; door het railsysteem kan het oude aggregaat eenvoudig vervangen worden door een nieuwe type.

FLATRACKTUSSENFRAME

De huidige constructiecontainer is enkel geschikt voor vervoer over de verharde weg en mag dus eigenlijk niet door 'ruw terrein' verplaatst worden met een Scania Wissellaadsysteem (WLS). Er is dan namelijk een verhoogd risico dat de container te veel vervormt en beschadigd wordt. Om dit probleem op te lossen is er in 2008 ook gestart met het ontwikkelen van een speciaal hulpmiddel: het 'flatracketussenframe'.

De constructiecontainer wordt hierop geplaatst en vervolgens kan deze combinatie achterop een Scania WLS met haakarm. Bij gebruik van een gewone flatrack zou de combinatie de maximale rijhoogte overschrijden; daarom is het flatracketussenframe extreem dun uitgevoerd. Daardoor is er ook geen hinder bij het operationele gebruik; de combinatie (container & flatracketussenframe) kan gewoon op het maaiveld geplaatst worden zonder de container van het tussenframe af te halen. Het flatracketussenframe is specifiek bestemd voor de constructiecontainer en niet voor het vervoer van andere (bouw-)materialen; daarom zijn er 24 tussenframes aangekocht; voor iedere container één.

LUIFELS

Tot slot is het project ook uitgebreid met 24 luifels, die kunnen dienen als overdekte opslag- of werkplaats aan de zijkant van de container. Deze luifel wordt geleverd in een compacte tas.

Nog in de eerste helft van 2015 kunnen de eenheden de daadwerkelijke instroom van de containers, flatracketussenframes en luifels tegemoet zien.

Intussen heeft de fabrikant diverse cursussen gegeven aan gebruikers en onderhoudspersoneel zodat de genie optimaal van deze nieuwe middelen gebruik kan maken. ●

Vaklui nodig bij complexe werktuigbouwkundige installaties

Bij het bouwen van een pand denken we al snel aan het storten van de fundering en betonvloeren of het stellen van kozijnen en het maken van de kap. Logisch eigenlijk, want deze constructies zijn voor het oog direct zichtbaar. Toch is de werktuigkundige installatie een van de meest belangrijke elementen van een gebouw. We kunnen immers een prachtig gebouw neerzetten, maar zonder een goed werkende installatie verandert dit al snel in een donker, koud en vochtig gebouw dat ons hooguit beschermt tegen wind en regen. Het geheel van waterleidingen, riolering, gasleidingen, brandblusinstallaties en klimaatbeheersingsystemen wordt de werktuigkundige installatie genoemd.

GEZONDHEID

Niet alleen voor het comfort maar ook voor een goede gezondheid is een goed werkende werktuigkundige installatie van wezenlijk belang. Waar gebrek is aan schoon drinkwater en een goed werkend rioolstelsel leven de mensen korter. Epidemieën en ziekten zoals polio, cholera en tyfus verspreiden zich in rap tempo in die gebieden. En dat zijn vaak juist conflict- of rampgebieden, waar de militair zijn taken moet uitvoeren. Goed werkende werktuigkundige installaties op kampementen in het missiegebied zorgen voor betere hygiënische omstandigheden en dragen dus effectief bij aan de gezondheid en inzetbaarheid.

WERKVELD

De constructiegenist met als hoofdtaak installatietechniek wordt niet alleen ingezet voor het aanleggen van de installatie, maar zeker ook om de werktuigkundige installatie in stand te houden. Ook het uitbreiden of vervangen van installaties behoort tot zijn werkzaamheden. De werktuigkundige installatie van een kampement bestaat uit de waterleidinginstallatie, riolering/afvalwaterbehandelingsinstallatie en ventilatie- of luchtbehandelingsystemen.

WATER

Om over een autonome drinkwatervoorziening te kunnen beschikken zorgt de

Waterboorgroep van 101Gnbat voor een of meerdere waterbronnen. Ze boren de bron en zorgen voor het plaatsen en in bedrijf stellen van de bronpomp.

Het water uit de bron wordt opgeslagen in buffertanks of watersilo's en het wordt gezuiverd, in veel gevallen in een MDI (Mobiele Drinkwaterinstallatie). Maar niet al het water dat de MDI passeert is geschikt als drinkwater. Dat geldt slechts voor 30% van het gezuiverde water. Al het gezuiverde water wordt opgeslagen in buffertanks of watersilo's, zodat men in geval van calamiteiten (uitval van de bron) voldoende voorraad drinkwater heeft.

Opleiden is mensenwerk: Instructeurs en docent OTCGenie PPS Vakgroep Installatietechniek te Vught.

Opbouw watereland tbv opslag en behandeling van water in samenwerking met Mobile Drinkwater Installatiegroep van 240 Diensten Cie. Opslagtanks tbv badwas-water, bronwater en de geplaatste zuiveringsinstallatie op de vrachtwagen. (Kamp Castor, Gao, Mali 2015)

Op kampementen maken we gebruik van meerdere waterstromen: drinkwater, bad-waswater en residuwater. Het drinkwater is voor de keukens en het veldhospitaal (*Role 2*), bad-waswater voornamelijk voor de douches en de wasserij (*laundry*). Het residuwater (water dat overblijft na de zuivering) is niet geschikt als douchewater, maar kan nog wel worden gebruikt, bijvoorbeeld voor toiletspoeling en de wasplaats voor voertuigen. Dit residuwater kan tevens worden opgeslagen in *bladders*; een waterbuffer in geval van brand. Voordat het water naar de gebruikers gaat moet het eerst op druk worden gebracht met een drukverhogingsinstallatie (DVI): een pompinstallatie met twee of meer pompen. De DVI verhoogt de druk op het leidingnet tot zo'n 3 á 4 bar.

Vanaf de DVI gaan de distributieleidingen naar de definitieve gebruikers.

Door de jaren heen zijn de werktuigkundige installaties op kampementen steeds complexer geworden. Zo wordt er in de drinkwaterleiding achter de DVI steeds vaker een *gate keeper* geïnstalleerd. Deze voorkomt een legionellabesmetting door het drinkwater langs een uv-filter te leiden. Door de ultraviolette straling worden de micro-organismen in het water gedood. Dit resulteert in schoon, hygiënisch en betrouwbaar drinkwater van goede kwaliteit.

RIOLERING/AFVALWATER

Daar waar water naartoe stroomt, moet het ook weer worden afgevoerd: de riolering! Riolering is een essentieel deel

van de werktuigkundige installatie op een kampement. Ze draagt direct bij aan een schone en hygiënische omgeving. We staan er meestal niet bij stil, maar wie ooit een *initial entry* heeft meemaakt herinnert zich vast en zeker de primitieve omstandigheden waarbij fecaliën worden verbrand in olievaten met diesel. Op zich een prima noodoplossing, maar zeker niet voor langere tijd.

Het afvalwater uit de sanitaire units wordt in een buizenstelsel afgevoerd naar een pers-put. Afvalwater met stoffen die niet in de riolering mogen worden geloosd, moet eerst worden gezuiverd, denk hierbij aan afvalwater van de keukens of de wasplaats voor de voertuigen. Om verstoppingen te voorkomen wordt afvalwater uit de keukens eerst ►

Meten aan toestellen, onderdeel van de Niveau III opleiding installatietechniek. Doel is het systematisch kunnen werken met complexe technische installaties.

Samenhang van de diverse vakgebieden (IT, ET, WTB). Een bron geslagen door de waterboorgroep met een elektrische aansluiting tbv voeding bronpomp en de regelingen. Installatietechniek zorgt voor de aanvoer van water naar de gebruikers. (Tarin Kowt, Afghanistan ISAF 2010)

geloosd op een vetafscheider. Water van de wasplaats van de voertuigen kan minerale olie bevatten, dus die wordt eerst verwijderd voordat er geloosd wordt op de riolering.

Uiteindelijk wordt het afvalwater afgevoerd naar het afvalwaterbehandelingsstation IBA/MBR. Tegenwoordig wordt er veel gebruik gemaakt van een membraan bioreactor (MBR), die het afvalwater zuivert met micro-organismen. Normaal gesproken is dit een langdurig proces, maar om dit te versnellen worden afvalwaterbassins belucht met een compressor, zodat de micro-organismen zich sneller vermenigvuldigen en de afvalstoffen versneld worden afgebroken. Nadat de stand-tijd is verstreken wordt het afvalwater door membraanfilters gezogen en is het zuiver genoeg om op het oppervlaktewater te worden geloosd.

VENTILATIE/LUCHTBEHANDELING

Ventilatie is nodig voor een aangenaam binnenklimaat, zeker in het gemiddelde klimaat van ons huidige optreden. Wanneer de zon hoog aan de hemel staat, wordt de temperatuur in prefabs al snel veel te hoog.

De temperatuur kunnen we regelen met *split-airco-units*, kleine compacte koelinstallaties in elke prefab. Prettig voor de gebruiker misschien, maar voor het onderhoud en het energieverbruik is dit niet wenselijk. Tegenwoordig kennen we ook centrale luchtbehandelingsinstallaties, die een chalet of een cluster voorzien van verse lucht. Bovendien voeren ze de verontreinigde lucht uit

Eerste stap in zuivering van afvalwater dmv toepassen Solar Bee. (Minusma GAO, Mali 2015)

de chalets naar buiten af. De verse toevoerlucht kan tevens worden gekoeld, met een watergekoelde *chiller*. In extreme omstandigheden (Mali!) wordt de luchtbehandelingskast (LBK) beschermd tegen zand, stof en vuil door het installeren van een *sand trap*. Deze filtert het meeste zand en stof uit de lucht, zodat de luchtfilters in de LBK niet meteen verzadigd raken.

OPLEIDINGEN

Al deze installaties moeten worden geplaatst, aangesloten en onderhouden door de constructiegenisten. Die moeten dus een goede technische kennis van deze systemen hebben. Voor het in bedrijf stellen van specialistische installaties, zoals een LBK of MBR, wordt in

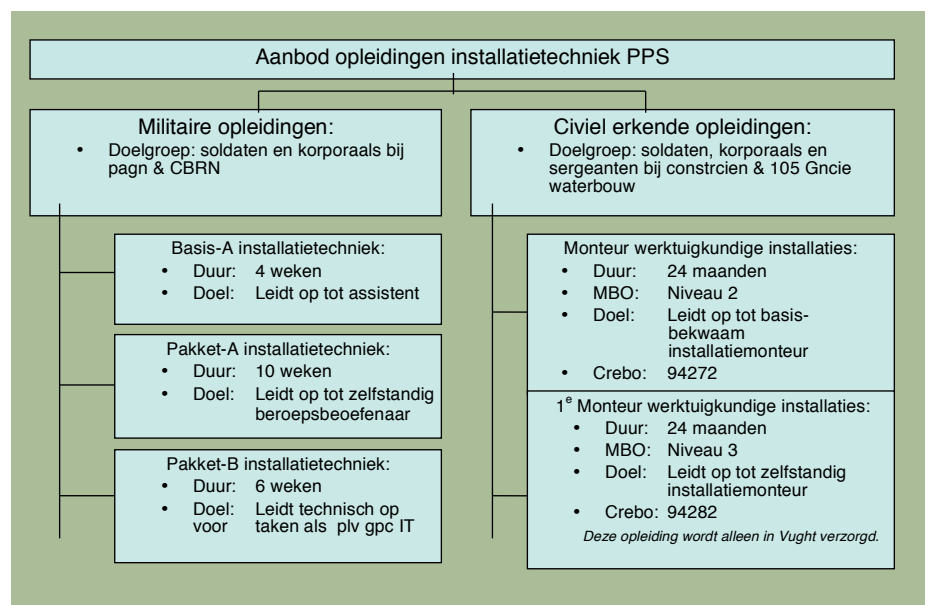
veel gevallen op locatie samengewerkt met technisch personeel van de desbetreffende fabrikant. Ook krijgen genisten maatwerk cursussen met up-to-date informatie over het desbetreffende systeem in het missiegebied. Het fundament voor deze technische kennis en vaardigheden krijgt de genist op de PPS in Vught of het TRC in Wezep.

CIVIEL VAKDIPLOMA

De opleidingen in het vakgebied installatietechniek kennen binnen de PPS twee stromingen: de militaire opleidingen en de civiel erkende functieopleidingen. De militaire opleidingen zijn bedoeld voor genisten met als neventaak installatietechniek bij de pantsergenie of CBRN. Soldaten en korporaals met als hoofd-

Opbouw van een UV-installatie om de gebruiker van de waterleiding te beschermen tegen onder andere legionellabesmetting en andere waterbesmettingen.

Opleidingen installatietechniek PPS

Geïmproviseerde DVI. Door een te lage lokale voordruk van het water is een tijdelijke installatie op locatie samengesteld zodat sanitair in gebruik genomen kon worden. (Masar-e Sharif, Afghanistan 2011)

Membraan afvalwaterzuiveringsinstallaties. Het dmv geschaalde containers behandelen van afvalwater middels filters en bacteriën.

Aanleg ondergrondse infra tbv kamp Castor Mali. Complexe installatie door gebruik van diverse waterleidingen en rioleering. Samenwerking tussen GWW/IIT/IET. (MINUSMA GAO Mali 2014/2015)

Complexe regeling afvalwaterbehandelingsinstallatie. Samenwerking tussen ET/IIT. Geeft goed de toepassing van Mechatronica in de toekomst weer.

Dmv Chillers (grote koelinstallaties) wordt water gekoeld waarna het naar een luchtbehandelingskast geleid wordt. Daarna wordt dmv een warmtewisselaar koeling gegeven aan de langskomende lucht. (Minusma Gao, Mali 2014-2015)

Koelen dmv individuele splitunits (koelen per ruimte). (Masar-e Sharif, ISAF Afghanistan 2011)

taak installatietechniek (constructiecompagnie of 105 Geniecompagnie Waterbouw) volgen echter een functieopleiding in het vakgebied; civiel erkende opleidingen voor monteur werktuigkundige installaties (MBO niveau 2). De opleiding tot eerste monteur werktuigkundige installaties (MBO niveau 3) is bedoeld voor de korporaal-plaatsvervangend groepscommandant, de sergeant en de korporaal bij een *advanced* constructiepeloton. Van deze bredere technische achtergrond profiteert de organisatie in de missiegebieden, omdat de werktuigkundige installaties steeds complexer worden. Daarnaast krijgt de IT-genist meerwaarde voor de arbeidsmarkt met het behalen van een civiel erkend vakdiploma.

De civiele opleidingen hebben een crebo-nummering (centraal register beroepsopleidingen). Dit geeft aan dat het hier gaat om een geaccrediteerde opleiding, erkend door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OC&W).

Deze opleidingen worden verzorgd i.s.m. het Summa college Eindhoven. De lessen vinden plaats in een militaire omgeving, waar de instructeurs van de PPS zorgen voor de begeleiding van de praktische vaardigheden. De theorielessen worden gegeven door een docent van het Summa college of de vakdocent van de PPS. De opleidingen worden zowel in Vught als in Wezep gegeven. De opleiding tot eerste monteur werktuigkundige installaties wordt alleen in Vught aangeboden vanwege de noodzakelijke faciliteiten.

UITZENDING

De civiele opleiding duurt in principe 24 maanden en de cursisten volgen deze in blokken gedurende hun plaatsing bij de parate eenheid. Wanneer de militair op uitzending gaat wordt de opleiding opgeschort tot na terugkeer.

VAKGROEP INSTALLATIETECHNIEK

De PPS (Pioniers-en Pontonierschool) is ingericht in een zeer moderne leeromgeving die alle faciliteiten biedt om de opleidingen maximaal te kunnen ondersteunen. Toch is niet deze infra de kracht van de vakgroep installatietechniek. Dat zijn de instructeurs die met veel praktijk- en uitzendervaring kennis en vaardigheden aanbrengen: vijf man in Vught en twee op het Trainingscentrum in Wezep.

Onderhoud aan boilersystemen. Door hoge hardheid van het water extreme kalkafzetting wat grote onderhoudsinspanning vergt. (TK ISAF Afghanistan 2006-2010)

Hun primaire taak is natuurlijk het opleiden en begeleiden van de cursisten op de PPS in Vught en op het TRC in Wezep. In Vught ligt de nadruk op de MBO opleidingen; in Wezep op de militaire pakketopleidingen.

Daarnaast verzorgt de vakgroep installatietechniek ook trainingen. Denk hierbij aan maatwerk en specifieke kennisbehoefte voor installatiewerkzaamheden in missiegebieden of inzet in de West. Ten slotte biedt de vakgroep technische ondersteuning bij oefeningen in binnen- en buitenland.

KENNISPRODUCTIE

Dan is er nog de kennisproductie en onderwijsontwikkeling. De defensiedocent, een oud-genist, ontwikkelt op dit moment de nieuwe niveau-3 opleiding tot eerste monteur werktuigkundige installaties, met het accent op het militaire optreden, waarbij de civiele vakkennis niet uit het oog wordt verloren. Dit moet *win-win* worden: Defensie krijgt op zijn taak toegespitst technisch personeel; de constructiegenist installatietechniek krijgt een civiel erkend vakdiploma.

VISIE

De vakgroep installatietechniek staat voor kwaliteit. Intern wordt er veel gecommuniceerd zodat de opleidingen in Vught en Wezep op de zelfde wijze worden aangeboden, want de civiele en militaire opleiding kunnen en mogen nooit te ver uit elkaar liggen. Een waterleiding is en blijft een waterleiding, of deze nu civiel of militair wordt toegepast. De wettelijke eisen aan de installatie blijven gelijk en in de opleidingen wordt hier dan ook de nodige tijd in geïnvesteerd, zodat de genist op de hoogte is van de regelgeving.

Ons doel is genisten op te leiden en te vormen tot zelfstandige, verantwoordelijke en bewuste technici, die een militair kampement of vluchtelingenkamp kunnen bouwen en onderhouden voor de gehele duur van de operatie.

TOEKOMST

De genie heeft de komende jaren vele goed opgeleide technici nodig, want binnen het vakgebied installatietechniek moeten diverse functies nog worden ingevuld. Na het voltooien van de opleiding tot (eerste) monteur werktuigkundige installaties beschikt de genist bovendien over een waardevol diploma dat zowel binnen als buiten de defensieorganisatie goede kansen biedt in de techniek. ●

Storingen oplossen aan riolering. (TK ISAF Afghanistan 2006-2010)

Derde leerweg: via 'Allround Sloper' naar KMS

Slopen = omgekeerd construeren

Een korporaal die toegelaten wil worden tot de KMS, moet persé het voor het wapen of dienstvak juiste MBO-3 diploma hebben. Deze regel geldt sinds 2012. Daardoor zijn er, voornamelijk bij de pantsergenie en luchtmobiele genie, verschillende korporaals buiten de boot gevallen. Want een constructeur kan in zijn vakgebied (IT, ET, BK of GWW) het MBO-3 halen, maar voor een gevechtssteun-genist is dat een stuk lastiger; soms zelfs onmogelijk.

In 2013 heeft het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap een wetsvoorstel in werking laten treden, waar naast de BOL- en BBL-leerwegen een nieuwe variant mogelijk wordt: de zogenaamde derde leerweg. Kenmerken hiervan zijn:

1. het betreft een beroepsopleiding;
2. er is geen urennorm bij deze leerweg;
3. de Inspectie van het Onderwijs houdt toezicht op de derde leerweg, dat primair gericht is op de kwaliteit van de examens en de naleving van de wettelijke vereisten;
4. de onderwijsinstelling die de derde leerweg aanvraagt dient over een deugdelijk stelsel van kwaliteitszorg te beschikken.

In Jip & Janneke-taal betekent dit: personeel dat EVC (Eerder/Elders Verworven Competenties) kan aantonen in een bepaalde beroepsgroep, bij een onderwijsinstelling die een derde leerweg aanbiedt, kan via een maatwerkopleiding zijn MBO-3 of -4 diploma halen. Ideaal dus voor mensen die, om wat voor reden dan ook, geen diploma konden krijgen via reguliere BOL- of BBL-leerwegen.

Op 16 juni 2014 is het OTCGenie in samenwerking met BGA Nederland gestart met een pilot 'Derde leerweg Allround Sloper niveau 3' waarbij twee korporaals van 41 Pagnbat in een relatief korte tijd een MBO-3 diploma hebben kunnen halen.

ALLROUND SLOPER

Waarom is er gekozen voor de Allround Sloper? Bij de analyse van de opdracht zijn de kwalificatiedossiers (KD) van de Instroomopleidingen Genie vergeleken met het kwalificatieprofiel (KP) van de plaatsvervangend commandant pantsergeniegroep.

Het KD van de Allround Sloper kwam op een aantal punten overeen met het KP; in het bijzonder het stuk leidinggeven en instrueren van collega's. Zowel BGA Nederland als het OTCGenie zagen hier mogelijkheden om met een maatwerkopleiding te voldoen aan de eisen voor een opleiding derde leerweg. Het grove ontwerp van het opleidingstraject was vrij

breed. Naast de benodigde theorie, zoals wet- en regelgeving bij sloopwerken, constructievormen, materialen en asbestsanering, moest een groot deel bestaan uit slopen in de praktijk. En daarvoor zijn we terechtgekomen bij A. van Liempd Sloopwerken in Sint Oedenrode. In het

eerste gesprek met Arie van Liempd en Sjors van Gorp werd al heel snel duidelijk dat het sloopbedrijf een eigen filosofie heeft t.a.v. duurzaam slopen en dat de korporaals meer dan welkom waren om hun praktijkervaring bij A. van Liempd op te doen.

SLOPEN = OMGEKEERD CONSTRUEREN

Er zitten in de pilot 12 weken stage. Twee aaneengesloten perioden van respectievelijk 4 en 8 weken, waarbij de eerste 4 weken in het teken staan van het handmatig slopen bij renovatiesloop of totaalsloop. Bij het handmatig slopen staat voorop dat je kennis hebt van hoe een en ander is geconstrueerd zodat het in omgekeerde vorm verwijderd kan worden.

“NIET LOMPWEG IN MEKAAR RAMMEN”

Korporaals-1 Jeroen van de Louw, (EARS-peloton AST) en Redmar Willems (Sectie S3) zijn allebei al 10 jaar in dienst en werken momenteel bij 41Pagnbat. Ze hadden het zelfde probleem: “Om naar de KMS te gaan, voldeden we niet aan de aanname-eisen (MBO-3). De BC en de BA hadden dit probleem ook onderkend en zij zijn in gesprek gegaan met het OTCGenie om een oplossing te vinden om ervaren korporaaals door te laten stromen naar de KMS d.m.v. een MBO-3 opleiding. Hieruit is de derde leerweg allround sloper MBO-3 geboren.” De heren vinden het uniek dat zij deze pilot mochten draaien en ze kunnen met hun inbreng de opleiding verder vorm geven zodat andere ervaren korporaaals hier ook wat aan hebben.

Ze vonden het een fantastische opleiding en hebben veel geleerd: “Wij zijn heel anders tegen het slopen aan gaan kijken dan ‘lompweg alles in mekaar rammen’. Het is vooral andersom bouwen en het hergebruiken van de vrijgekomen grondstoffen. Geweldig dat we hebben mogen kijken in de (sloop) keuken van A. van Liempd Sloopbedrijven uit Sint-Oedenrode. Het was geen eenvoudige opleiding. Hard werken en veel eigen tijd. Al met al zijn we zeer tevreden en gaan we een nieuw hoofdstuk tegemoet als toekomstig onderofficier. Ook willen wij de mensen bedanken die dit mogelijk hebben gemaakt: luitenant Stip, Arie van Liempd, Gejan Methorst en BGA Nederland.”

Het tweede blok van 8 weken staat meer in het teken van het specifieke deel van de MBO niveau-3 opleiding, namelijk het werken vanuit het sloopplan, collega's instrueren, voortgang controleren en bijsturen. Bij Van Liempd kregen de korporaaals uiteindelijk zelf de leiding over een sloopproject.

PROEVE VAN BEKWAAMHEID

Het eindresultaat van de derde leerweg is het MBO-3 diploma Allround Sloper. Daarvoor moeten de leerlingen uiteraard voldoen aan alle kwaliteitseisen van de Inspectie van het Onderwijs. BGA Nederland heeft in samenwerking met het Radius College een Proeve van Bekwaamheid opgesteld die samen met het met

werkaarten opgebouwde portfolio en de examentoetsen Rekenen en Nederlands voldoet. Tevens hebben de korporaaals hun VCA-VOL certificaat gehaald, zodat dit stuk ook afgedekt is.

EN NU VERDER

Nadat er een gedegen evaluatie heeft plaatsgevonden en de opleiding is bijgeschaafd start er in het eerste kwartaal van 2015 een volgende opleiding. Om ook de noordelijke helft van Nederland te bedienen zijn we op zoek naar een sloopbedrijf dat bereid is leerlingen een stageplek te bieden. Tevens ligt er een voorstel van OTZ-OTCGenie om het pad naar de KMS aan te passen, namelijk: detectie & selectie door de een-

heid - opstarten sollicitatieprocedure incl. advies commandant, assessment van EVC door OTZ-OTC Genie – AAC KMS – bij geschiktheid een voorlopige opleidingsplaats IVO – derde leerweg Allround Sloper – Diploma – IVO KMS – VTO KMS GN – genie-onderofficier. Door de mogelijkheden van de derde leerweg voor de doorstroom naar de KMS van combat support korporaaals, heeft de genie een stuk gereedschap in handen om een jarenlang probleem te repareren. ●

Vragen en/of opmerkingen?
Stuur ze naar de sectie OTZ -
OTCGenie of rechtstreeks
naar n.stip@mindef.nl.

TOEKOMSTIGE GENISTEN GAAN VOOR PROJECT 'Go for Lombok'

Wat heeft Lombok in Indonesië te maken met het Wapen der Genie en een opleiding Veva? Vanuit Gilde Opleidingen in Roermond, loopt al enkele jaren een project voor de stichting 'Go for Lombok'. Studenten uit verschillende technische opleidingen liepen daar 2,5 week stage om ervaring op te doen in de technische sector op Lombok. Daar leerden ze te werken onder primitieve omstandigheden, met zeer eenvoudig en beperkt materiaal.

De link vanuit Veva SMG (ServiceMedewerker Gebouwen) naar dit project was natuurlijk snel gelegd.

Want bij Veva SMG worden studenten opgeleid voor een baan bij de genie en dus moeten ze hun creativiteit gebruiken om de uitvoering van een opdracht voor te bereiden, en probleemoplossend te denken bij het werken met beperkte middelen. *Last but not*

least leren ze ook alvast om te gaan met de lokale bevolking; net zoals later bij een uitzending naar een ander werelddeel. Dus om de beginvraag "Wat heeft Lombok in Indonesië te maken met het Wapen der Genie en een opleiding Veva?" te beantwoorden: Alles!

NIET-ALLEDAGSE ERVARING OPDOEN

In augustus 2014 kregen de genisten-in-spé uit het tweede leerjaar SMG hier een korte presentatie over. De studenten konden toen aangeven of zij geïnteresseerd waren deel te nemen. Hun interesse bleek zeer groot; zowat de hele groep had hier wel oren naar.

Een belangrijke reden om deel te nemen, is de mogelijkheid zich totaal belangeloos in te zetten voor verbetering van de leefomstandigheden in dit deel van Indonesië. Maar vooral ook de ervaring om als

groep samen te (gaan) werken op een locatie die beslist niet alledaags is. Voor het merendeel van onze studenten zal dit project een eerste kennismaking zijn met een nieuwe cultuur, andere leefwijze en omgangsvormen. Buiten hun *comfort zone* aan het werk gaan met de lokale bevolking, om het grote doel van dit geweldige project te realiseren: het aanleggen van putten en pompinstallaties op drinkwaterniveau.

In de voorbereidingsfase moeten ze alvast een planning opzetten, de taken verdelen en op zoek gaan naar de juiste en noodzakelijke materialen. Ze leren eveneens over de taal en cultuur in Indonesië. De jongelui zetten zich flink in. Ze hebben zelfstandig diverse sponsoractiviteiten opgezet voor hun reis, die ze overigens volledig zelf betalen. Maar helaas kon niet iedereen zijn reis gefinancierd krijgen. Heeft u vragen of ideeën betreffende sponsoring, of wilt u daadwerkelijk van betekenis zijn - op welke manier dan ook - om deze enthousiaste deelnemers te steunen en dit grandioze project tot een mooi einde te brengen, neem dan contact op met onze stichting. Meer info op: www.goforlombok.nl. ●

"WAAROM NEEM JE DEEL AAN DIT PROJECT?"

Op deze vraag zien we bij deze moderne jongeren antwoorden met een gezonde mix van hulpvaardigheid en eigenbelang.

Kevin Hilferink:
Raymond van Montfort:
Mike Hoofwijk:
Dajano de Lange:

Tom van Haasen:
Bas van de Ven:
Timo Slijpen:
Jenny Hekking:

"Ik wil levenservaring opdoen en het is goed voor mijn sociale ontwikkeling."
"Je kunt minderbedeelden helpen, en het is bovendien een super mooie ervaring."
"Het gaat mij er vooral om de mensen daar te kunnen helpen."
"In aanraking komen met een andere cultuur en mensen helpen. Maar ook ervaring opdoen voor als ik ooit echt op uitzending ga. Ik wil trots kunnen zijn op wat ik met mijn team bereikt heb."
"Anderen helpen en leerwinst voor mezelf."
"Grote leerwinst bij techniek en teambuilding."
"Het project goed afronden en kennismaken met een andere cultuur."
"De leefomstandigheden beter maken voor de mensen en ervaring opdoen in het buitenland."

ONMISBARE SPIL BINNEN DE GENIEWERELD

Kapitein bij de PPS, je moet het maar kunnen!

Kapitein Frank Rijnbout is commandant van ons Instructiepeloton Constructie. Een oudgediende, een veteraan onder de genisten. Een vraagbaak, een luisterend oor, een brombeer ook. Een vader, een opa, een fijne collega. Soms ongenueanceerd, maar bovenal iemand die voelt en weet wat er leeft, die de onderwerpen durft te benoemen en die praktisch is ingesteld.

BREED WERKVELD

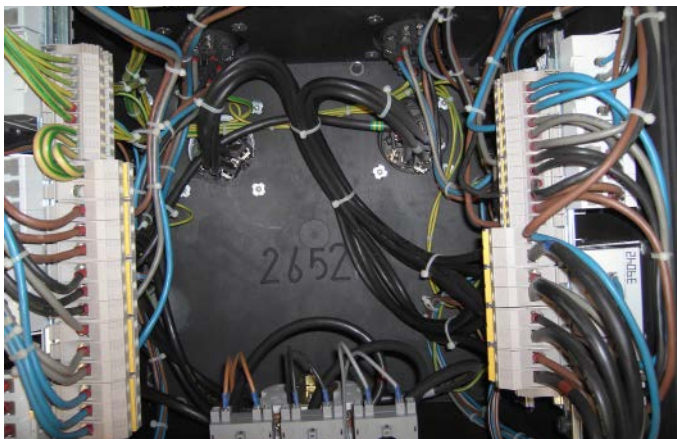
Binnen de Pioniers- en Pontonniers-school hebben we drie kapiteinsfuncties: een bij de VVO en twee als commandant van een instructiepeloton. Wij zoeken een opvolger voor Frank Rijnbout, want hij gaat over een jaar genieten van zijn verdiende en gegunde FLO. Om een of andere reden staan de func-

ties op het OTCGenie en in dit geval de banen bij de PPS niet echt op het vizier van de kapiteins. Vreemd eigenlijk, want de PPS staat aan de wieg van de loopbaan van menig genist. Je kunt vanuit deze functie een ongelooflijke bijdrage leveren aan het product dat de genie op de mat moet leggen. Het werkveld van de constructie en de civiele techniek is

zo ontzettend breed, dat je niet zomaar een kapiteinsfunctie vervult. Ik durf met gemak te stellen dat de functie vergelijkbaar is met een plaatsvervanger bij een compagnie.

BREED WERKVELD

Binnen de Pioniers- en Pontonniers-school hebben we drie kapiteinsfuncties:

● MIJNNAAMIS...

Mijn naam is... sergeant-1 Kevin Geers

Instructeur Bruggen en Varen

Als instructeur Bruggen en Varen verzorg ik trainingen op het gebied van brugslag met MGB, bailey, vouwbrug en geïmproviseerde overgangsmiddelen. En ik geef de praktijkopleidingen voor de aanvals-, werk- veiligheidsboten.

Daar ligt ook de link naar mijn privéleven, waar ik als instructeur bij de reddingsbrigade de opleidingen 'zwemmend en varende redden' verzorg. Ik ben ingedeeld bij het Instructiepeloton Pontonniers. De Pontonniersschool is onderdeel van de PPS, maar als buitenschool

zitten wij gesitueerd aan het Engelse Gat, bij de meesten bekend als 'Hedel', hoewel dat dorp juist aan de overkant van de Maas ligt.

Ik heb enorm divers werk. Als instructeur kun je worden ingezet op zowel brug-

gen- als vaaropleidingen. Ook voeren we regelmatig (civiele) steunverleningen uit of verzorgen we O&T aan oefenende eenheden. Zo waren we aanwezig bij de brugslag in Antwerpen en leveren we elk jaar een bijdrage aan de brugslag in Cuijk tijdens de Nijmeegse Vierdaagse. ●

een bij de VVO en twee als commandant van een instructiepeloton. Wij zoeken een opvolger voor Frank Rijnbout, want hij gaat over een jaar genieten van zijn verdiende en gegunde FLO. Om een of andere reden staan de functies op het OTCGenie en in dit geval de banen bij de PPS niet echt op het vizier van de kapiteins. Vreemd eigenlijk, want de PPS staat aan de wieg van de loopbaan van menig genist. Je kunt vanuit deze functie een ongelooflijke bijdrage leveren aan het product dat de genie op de mat moet leggen. Het werkveld van de constructie en de civiele techniek is zo ontzettend breed, dat je niet zomaar een kapiteinsfunctie vervult. Ik durf met gemak te stellen dat de functie vergelijk-

baar is met een plaatsvervanger bij een compagnie.

SPIL

Oké, het is een bureaufunctie. Wellicht willen jonge officieren nog blijven rennen met de mannen. Klopt, is ook erg leuk. Maar je moet toch ook denken aan je eigen ontwikkeling. Je krijgt hier te maken met een aantal overstes, veel adjudanten, sergeanten-majoor en sergeanten, technenuten, vakidioten, drie technische vakrichtingen, onze civiele partners van de verschillende ROC'a, de ontwikkeling van nieuwe opleidingen, het coachen van je (oudere) collega's, de VEVA-opleiding, de opleidingen voor de pantsergenie en de CBRN, de opleidin-

gen voor de constructie. Je bent een spil binnen de geniewereld. Je bent eigenlijk onmisbaar.

ONMISBAAR

Onmisbaar! Welke gedreven officier - en in dit geval een kapitein - wil niet onmisbaar zijn? Wie wil niet kunnen zeggen: "Wij (een officier spreekt alleen bij problemen in de ik-vorm) hebben dit met z'n allen mooi gedaan.

Vele goede en enthousiaste nieuwe technenuten afgeleverd!" Het zal niet gemakkelijk zijn om Frank Rijnbout op te volgen; dat is een uitdaging op zich. Het is dus helemaal in lijn met ons motto: een baan bij de PPS, je moet het maar kunnen! ●

Heb je dat ook wel eens? Je loopt een restaurant binnen. Het licht is gedimd, kaarsjes op tafel, een rustig muziekje en mensen aan de bar. Aan een tafeltje bij het raam zit een stelletje. Hun bord is haast onaangetast en hun glas bier is nog halfvol, of halfleeg. Maar ze kijken elkaar nauwelijks aan; beiden zitten te sms'en. Je vraagt je af: met elkaar? Of: waarom zou je naar een restaurant gaan? Hebben jullie elkaar niets meer te vertellen? Gelukkig doe ik dat nooit. Toch? Gelukkig hebben we in de krijgsmacht nog waarden en normen en weten wij wèl hoe we ons moeten gedragen. Groepsbinding en teamvorming zijn belangrijk voor ons en daarom praten wij met elkaar. Toch?

Eén van de zaken waar we altijd trots op zijn is ons gevoel van kameraadschap, het gevoel om bij een familie te horen. Iedere toespraak komen we daar op terug. Iedere ouderdag; iedere receptie. Tijdens een missie moeten we elkaar blind kunnen vertrouwen en daarom doen we veel aan teamvorming. We denken na hoe we tijdens oefeningen dat team kunnen vormen en het is welhaast altijd onderwerp van evaluatie. Bij de *After Action Review* staat bijna altijd wel er-

ME AND myself(ie stick)

gens het woord 'team' of 'communicatie' op een slide. Maar als ik vrijdag na zo'n oefening de eetzaal in de kazerne binnenloop, zie ik toch weer een groot aantal mensen op hun mobieltje kijken. Hij lijkt wel vastgegroeid aan hun hand. Duidelijk is dat ding interessanter dan de ervaringen van hun collega.

Naast teamvorming is ook fysieke en mentale training belangrijk voor de militair. Bij missies wordt enorm veel van ons gevraagd. Zware bepakking, een scherfvest, een volle rugzak, een helm, hoge temperaturen en een grote dreiging. We kennen het allemaal. Daarom maakt ook sporten onderdeel uit van onze training. Regelmatig gaan we naar de fitness of gaan we een rondje hardlopen. Zo sterken we onze spieren en verbeteren we onze conditie en zorgen weer gereed te zijn voor de volgende missie, de volgende uitdaging. Maar ook in de fitness tref ik onze moderne technologie weer aan. In plaats van een praatje te willen maken in de rust hebben veel kracht-sporters oortjes in. Alsof je zonder die oortjes niet zou kunnen sporten. Door de muziek heen van de sportzaal, hoor je hun muziek op hun oortjes. Je moet bijna schreeuwen om iemand te kunnen vragen om te stoppen. En bij de vele gezamenlijke bataljonslopen of compagnieslopen op vrijdagochtend lijken de mensen ook alweer niet met elkaar te willen praten. Hele groepen militairen rennen over de kazerne en door de hei, velen wederom met oortjes in. Begrijpelijk: hun eigen muziek is veel interessanter dan het gesprek met hun collega. Toen was daar de *selfie*. Tijdens 200 jaar

KL had iemand het idee opgevat om allemaal een *selfie* te maken van en met soldaten. Allemaal militairen die gelukkig naar zichzelf lachen en dat vervolgens ook willen delen op Twitter. Want ja, gewoon praten met hun collega kunnen ze niet meer. Die zit in de eetzaal te sms'en of heeft in de fitness zijn oortjes in. Je kunt het beter op Facebook zetten; misschien dat hij het dan wel *likt*. Maar net toen ik dacht dat ik het top-punt van geslotenheid, van individualisme, van egoïsme, van 'me, myself and I' had gezien was daar de *selfie stick*. Overal staan ineens jongelui gelukkig naar hun mobieltje te lachen. Tijdens het dansen, bij het sporten, in een bar. Alsof zij zelf hun enige vriend zijn. Maar wie denkt dat dit alleen iets van de jeugd is, van de nieuwe generatie, heeft het mis. Zelfs hier in de Verenigde Staten loopt een aantal luitenant-kolonels en zelfs een brigade-generaal rond met zo'n *selfie stick*. Tijdens presentaties bij genommerde denktanks zijn de sprekers duidelijk niet zo interessant als zichzelf zijn. Niet alleen redelijk egoïstisch maar misschien zelfs wel onbeschoft. In een krijgsmacht waar waarden en normen klaarblijkelijk zeer belangrijk zijn; waar kameraadschap zo hoog in een vaandel staat en waar we elkaar steunen in voor- en tegenspoed zouden we toch beter moeten weten. Als ik het restaurant verlaat zit het stelletje nog steeds te sms'en. Hun bord is nog steeds vol en hun biertje lauw. Gelukkig zijn wij, militairen, niet zo. Ik hoop dat, wanneer ik u tegenkom op de kazerne, in de fitness, in de eetzaal of in de bar, u gewoon een praatje met me wil maken. ●

Het fenomeen 'Opleidingspelotons'

Elk bataljon heeft er een eigen naam voor, maar onlangs is onder leiding van 111 Pantsergeniecompagnie het eerste opleidingspeloton van 11 Pantsergeniebataljon gestart. Door het inkorten van opleidingen komen soldaten minder goed opgeleid bij de eenheid dan eerder het geval was. De focus van de Algemene Militaire Opleiding (AMO) en de Verkorte Algemene Militaire Opleiding (VAMO) ligt sterk op het 'praatje-plaatje' en minder op het 'daadje'.

Om het gat tussen de verkorte opleiding en de parate eenheden op te vullen heeft 11Pagnbat een opleidingspeloton in het leven geroepen met als doel soldaten die de militaire en geniebasis beheersen in te laten stromen bij de compagnieën. Het peloton wordt vrij gehouden van steunverleningen en overige opdrachten die het programma kunnen verstoren om zoveel mogelijk rendement uit de training te halen.

Het opleidingstraject bestaat uit twee fases. Nadat het nieuwe personeel is ingestroomd komt het als eerste in de fase *basic fighter* terecht. Deze fase valt onder verantwoordelijkheid van de StafEarscie en de focus ligt hier op algemene militaire vaardigheden. Vanaf dag 1 staat vorming hoog in het vaandel, omdat hier de basis gelegd wordt van het militair zijn. De groepen zijn een willekeurige mix van soldaten voor de pantsergeniecompagnieën en de CBRN verdedigingscompagnie. Bijkomende voordelen hiervan zijn dat er een stuk kennismaking is tussen de eenheden op het laagste niveau en dat in deze fase de soldaten onderling kunnen wisselen als ze een andere voorkeur krijgen. In een kennismakingsoefening leren ze zichzelf en elkaar op een andere manier kennen. Zo is de slaapplek in deze week een zelfgebouwd onderkomen op hoogte waar een groep van 10 man op 12 vierkante meter moet slapen. Verder wisselen de oefenweken de lesweken af waardoor de theorie meteen in praktijk gebracht kan worden. De doelstelling in deze fase is dan ook om zo veel mogelijk buiten te zijn voor het daadje. In een eindoefening door heel Nederland komen alle militaire zaken aan bod, afgesloten met een eindmars van 13 kilometer.

Aansluitend voert 111Pagnacie het blok *basic engineer* uit. Hier treden de groepen organiek op. Van de 43 man zijn er 25 voor de pantsergeniecompagnieën opgekomen. Dit betekent dat er twee complete opleidingspelotons de opleiding *basic engineer* draaien. Voor de eenvoud en eenheid van opvatting is gekozen om de beide opleidingspelotons onder één compagniestaf te laten vallen in deze periode. De nieuwe pantsergeniegroep

bestaat dan uit een gpc, een ervaren kpl plava, kpl mineur en chauffeur met daarbij de vier nieuwe sappeurs.

Dit jaar vormt de winter-GVA in BAD REICHENHALL de aftrap van dit blok. Een uitstekende mogelijkheid om het groepsproces te versnellen. Door de hele periode leren de soldaten het optreden met de YPR. Stapsgewijs komen de BGNT' n aan bod om zo het optreden als pantsergeniegroep aan te leren. Ook worden de opleidingen Demolitie basis, en het nieuwe opleidingsconcept DIN (Detectie, Identificatie & Neutralisatie) verwerkt in Basic Engineer. Verder wordt elke nieuwe sappeur opgeleid tot basisschutter op alle wapensystemen die binnen de pantsergeniegroep aanwezig zijn. Er wordt zoveel mogelijk gestapeld getraind volgens het verbeterd concept gemechaniseerd optreden. De kracht van de O&T zit in de herhaling, zeker omdat alle stof nieuw is voor de manschappen.

Elke periode wordt afgesloten met een oefening, waarin al het aangeleerde aan bod komt in een groen scenario. Na Basic Engineer moet het peloton dan ook niveau-2 mentaal, fysiek en conceptueel opgeleid zijn om zo in te stromen bij de organieke eenheid.

De winst van dit concept zit onder andere in de hekken die in de eerste periode om het peloton heen geplaatst worden. Hierdoor kan maximaal rendement gehaald worden uit de periode, uiteraard met een gedegen voorbereiding. Daarnaast zijn de ervaren korporaals capabel om hun groep naar een hoger niveau te krijgen, en de nieuwe sappeurs zijn zeer gemotiveerd om snel te groeien. Zij vormen een uitstekende combinatie. Het opleidingspeloton is een goed concept waar zeker goede pelotons uit voort gaan komen! ●

111

Pantsergenie- compagnie oefent in Estland

Majoor Geerten ter Braak, C-111Pangie

In december 2014 heeft Estland 44 CV90 gevechtsvoertuigen van Nederland gekocht. En ook nog twee brugleggers en twee genietanks Leopard-1. Om de mogelijkheden en beperkingen van de voertuigen te laten zien, vond in Estland een gezamenlijke oefening plaats. 111 Pantsergeniecompagnie nam deel aan deze oefening en ook aan de nationale parade ter gelegenheid van de Onafhankelijkheidsdag van de Esten.

KOUDWEERTRAINING

Na alle nodige wijzigingen in de verplaatsing reisden 55 mannen van 111 Pantsergeniecompagnie vanaf vliegbasis Eindhoven naar Tallinn voor een oefening van ruim drie weken. Het is maar een korte vlucht van Eindhoven naar Tallinn, maar het verschil in temperatuur is levensgroot. Het was in Tallinn -16°C en daarom hadden we aanvullende >>>

ning van ruim drie weken. Het is maar een korte vlucht van Eindhoven naar Tallinn, maar het verschil in temperatuur is levensgroot. Het was in Tallinn -16°C en daarom hadden we aanvullende >>>

kleding van het KPU-bedrijf gekregen zoals *snugpacks*, thermokleding, handschoenen en mutsen.

De oefening begon de volgende dag gelijk met een koudweerttraining. Een vier dagen durend programma waarin de drills werden aangeleerd om te kunnen overleven in de koude omstandigheden van Estland. Continu eten en drinken is belangrijk om jezelf inzetbaar te houden. Maar ook jezelf op de juiste manier aankleden. Als basislaag nooit katoen dragen, want zoals de Esten zeggen: *"cotton kills"*. De nieuwe grijze shirts voldoen prima als onderlaag waarboven als tweede laag wel een katoenen shirt gedragen wordt. Deze tweede laag neemt al het zweet op en kan gewisseld worden tijdens een pauze. Verder was er veel aandacht voor het verplaatsen door de sneeuw met behulp van laplanders of ski's. Tot groot plezier van de Esten hebben we ook het *ski-joring* geoefend; met ski's achter een bivi voortgetrokken worden.

CROSSTRAINING

De koudweerttraining ging naadloos over in een crosstraining met de Estse genie. Het doel hiervan was kennis uitwisselen over elkaars drills. De Esten hebben laten zien hoe je een mijnenveld in een pak sneeuw legt. Het lastige van drukmijnen in de sneeuw is dat de mijn verder de sneeuw in drukt wanneer er een vijandelijk voertuig overheen rijdt. Dus maken ze een houten grondplaat om dat wegzakken te voorkomen. Afwisselend hebben we met de Esten onze verschillende basisgenietechnieken laten zien. Wij maakten een verhakking en de Esten deden het zelfde, maar toch een beetje anders. Zij berekenen niets aan de ladingen. Ze zeggen: de vijand komt snel, dus gaan we voor zekerheid. Bij de verhakking gebruikten zij vier kilo per boom. Met in totaal twintig bomen leverde dat een grote ravage op en dus goede hindernissen. Wij gebruikten veel minder bomen voor onze verhakking

(zes), maar deze was ook beduidend minder robuust. Een boom was de verkeerde kant op gevallen en een andere was blijven staan. Dat komt doordat de Nederlandse berekeningen gebaseerd zijn op ervaringsgegevens met droog hout in plaats van nat.

KRAT BIER

Een van de leukste dingen was het springen van een antitankgracht. De Esten boorden mechanisch een aantal gaten van drie meter diep en stopten deze vol met kraterladingen. In de zelfde rij stonden ook onze Nederlandse snelle kraterladingen. Met een klap van 700kg springstof tegelijkertijd ontstond een zeer effectieve antitankgracht.

De Esten hebben een stootblok gemaakt, waarbij ze de vaste overtuiging hadden dat de genietank daar niet doorheen kon komen. Een krat bier was de inzet. De genietank bleek geen enkele moeite met het stootblok te hebben. Ondanks de verloren krat was het effect, dat de Esten nog enthousiaster raakten over hun aankoop.

Als afsluiting van de crosstraining hebben we een trainingslaan gemaakt met hindernissen die tactisch doorbroken moesten worden met springstoffen. Hun oefenterrein is qua mogelijkheden echt een speeltuin voor de genie.

OPENHAARDHOUT

De gezamenlijke oefening werd afgesloten met een niveau V deel onder leiding van 1 (EST) Scouts Battalion. De bataljonsopdracht luidde: voer een aanval uit om een bepaald gebied als eerste in eigen handen te krijgen. Het doel van de oefening was vooral om de Esten te laten zien wat de capaciteiten zijn van de CV90 en de genievoertuigen die ze gekocht hebben. De genisten van 111 waren verantwoordelijk voor het doorbreken van de hindernissen op de opmarsroute. De Esten gebruiken letterlijk openhaardhout om mijnen te simuleren. Zit er een spij-

ker in, dan is het een mijn met geplaatste *triltrod*. Dit komt misschien vreemd over, maar het bleek tijdens de oefening zeer effectief. Bij elke hindernis hing een bord met daarop een beschrijving van het doel en effect van de hindernissen. De groepscommandant van de genie moest in overleg met de scheidsrechter zijn acties bepalen. Aan de hand daarvan bepaalde de scheidsrechter hoe lang het bataljon moest wachten en hoeveel eventuele gewonden het zou opleveren. Hierdoor werd de oefenende eenheid geconfronteerd met realistische tijd-/ruimtefactoren en tegelijkertijd kon de genie gewoon haar werk doen.

PARADE NARVA

Op 24 februari viert Estland zijn onafhankelijkheid. Samen met de B-Compagnie van 44 Pantserinfanteriebataljon reed een genietank mee in het Nederlandse detachement tijdens de parade, die voor de Esten een belangrijk evenement is. Er komen veel burgers kijken en het Estse leger laat hier zien welke vernieuwingen zijn krijgsmacht ondergaat en wie zijn bondgenoten zijn. Want de Esten voelen de spanning oplopen door de gebeurtenissen met Rusland en Oekraïne. Voor hen is het daarom heel belangrijk dat ze zien waarom ze lid zijn geworden van de NAVO. Door deel te nemen aan deze parade laat de NAVO zien betrokken te zijn.

In deze oefening hebben we geleerd om op te treden onder arctische omstandigheden. Daarnaast hebben we goed kunnen laten zien wat de mogelijkheden zijn van de genietanks en brugleggers. Ook de ervaringsuitwisseling met de Esten over verschillende hindernissen was goed voor het opbouwen van kennis. De oefening was een bijzondere ervaring vooral vanwege de uitgebreide mogelijkheden, maar ook vanwege de voelbare spanning bij de Esten over de houding van Rusland. ●

Sgt-1 Danny Dreesens, C-Gnverkgp EARS peloton 41Pagnbat

VIER KEER BRONS

Op 12 december 2014 werd de bronzen medaille uitgereikt aan sergeant-1 Bas Direcks, sergeant Tijn Nouwens, sergeant Marc van Leeuwen en mijzelf, sergeant-1 Danny Dreesens. De opkomst van familie en collega's was groot bij deze mijlpaal in hun carrière bij Defensie en bij de genie in het bijzonder.

Het geheel werd zoals gewoonlijk in twee delen uitgevoerd. Eerst het officiële gedeelte en aansluitend droeg de BA in naam van de RA de tradities uit, waarna de jubilarissen konden worden gefeliciteerd.

Ritmeester Madoc van Kemenade, commandant van de St&EARScie van 41Pagnbat leidde het officiële gedeelte. In aanwezigheid van de troep en de familie droeg hij het ministerieel besluit voor. Van het ospelden zelf was voor het publiek niet veel te zien. Volgende keer worden de jubilarissen dan ook met front richting publiek opgesteld; leuker voor hun geliefden. De BA droeg de welbekende tradities uit.

Het boeket, de eregalerij en het Mineurslied passeerden de revue. Dit werd met een lach gadeslagen door de genodigden.

Maar in de eregalerij betrok een aantal gezichten bij de toost met onze regimentsdrank. Ter afsluiting hebben we samen genoten van spijs en drank. Leuk om te praten met mensen die je normaal nooit ziet. Het was een mooie dag die een goede indruk van ons regiment en het bataljon in het bijzonder heeft achtergelaten. En het waren twaalf goede jaren bij Defensie. Op naar de vierentwintig... ●

Mijn naam is... korporaal-1 Dirk de Vlieger

Als 17-jarige ben ik bij luchtmobiel opgekomen en na mijn functieopleiding geplaatst bij 11 Herstelcompagnie in Assen. Daar heb ik twaalf jaar gewerkt; een fantastische tijd met vijf uitzendingen. Na een gezinsuitbreiding in 2012 en de tweede inmiddels op komst wilde ik toch graag wat dichterbij huis werken en zo kwam ik terecht bij de in 2013 nieuw opgerichte ODB-groep van de St&EARScie 41Pagnbat in Oirschot: "In het begin was het nog een beetje wennen omdat dit mijn eerste ODB functie is en bij een heel ander onderdeel, maar gelukkig kwam ik wel weer op de YBZ terecht als wielberger/monteur. In mei van dit jaar zijn we verhuisd naar gebouw 208 en met uitzondering van de ruimte zijn we er aardig op vooruit gegaan. Als ODB-groep leveren we steun aan de compagnies- en de bataljonsstaf en natuurlijk aan al het uiteenlopend materiaal van het EARS. Het komend jaar kijk ik uit naar een aantal leuke oefeningen en sportevenementen waaronder Bad Reichenal, Army Urban Run, TMPT en de Vijfkamp."

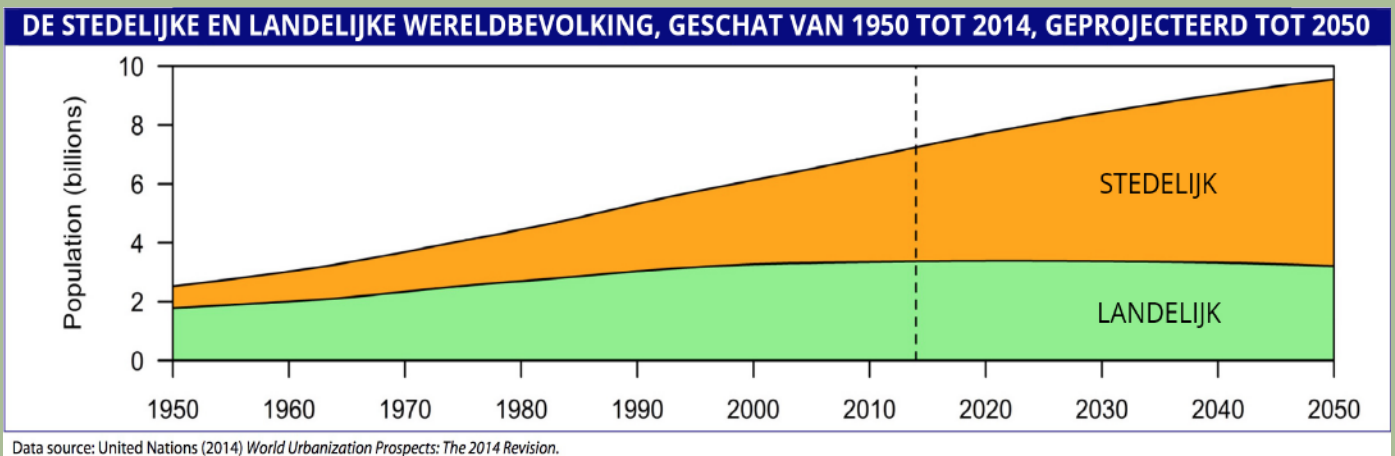
Mijn naam is... korporaal-1 Danya Bongers

In Oirschot zetelt de 26-jarige Danya op de stoel van hulpbeheerder bij de Bevo Beheersgroep van de StafEARScie van 41Pagnbat: "Een zeer veelzijdige functie omdat de genie in haar materiaal erg breed is, en ook de overgang van het BBS naar SAP is een leuke uitdaging." Dus heeft zij het ontzettend naar d'r zin. Maar de uit Ledeacker afkomstige Danya kijkt ook verder: "Ik wil nog veel meer doelen behalen om door te stromen naar de KMS en terug te keren als logistiek onderofficier."

Stedelijke Veiligheid: het promotieonderzoek van een genist

De wereld telt nu 7 miljard inwoners; naar schatting van de Verenigde Naties zijn dit er 9,5 miljard in 2050. Deze bevolkingstoename gaat gepaard met een steeds groter wordende stedelijke bevolking, ofwel urbanisatie. In 1950 woonde tweederde van de wereldbevolking nog in rurale gebieden; in 2014 woont al meer dan de helft in de stad en de verwachtingen zijn dat in 2050 tweederde van de wereldbevolking in een stedelijke omgeving woont (zie grafiek). Van de verwachte 2,5 miljard nieuwe stadsbewoners in 2050 nemen Azië en Afrika het grootste deel (90%) voor hun rekening. Met name in China, India, Bangladesh, Indonesië, Pakistan, Nigeria, DR Congo, Ethiopië en Tanzania zal de stedelijke bevolking sterk toenemen (bron: www.un.org/esa/population/). Dit zorgt voor grote sociale en bestuurlijke uitdagingen, terwijl deze urbanisatie dus voor het grootste gedeelte plaatsvindt in ontwikkelingslanden. De implicaties zijn duidelijk: in deze drukke steden moeten meer mensen vechten voor schaarser wordende middelen van bestaan, terwijl deze omgeving niet optimaal bestuurd wordt.

De impact van deze ontwikkeling op toekomstige conflicten is voor de hand liggend: we moeten ons voorbereiden op veiligheidsvraagstukken die zich zullen afspelen in de stedelijke omgeving. Het is dus essentieel dat een krijgsmacht zich voorbereidt op optreden in de stad. Defensie is al jaren bezig met optreden in verstedelijkt gebied. Dat is een goede ontwikkeling, maar begrijpen we de stad eigenlijk wel zo goed? Wat is een stad eigenlijk? Wat is de relatie tussen veiligheid en het ontwerp van deze stad? En op welke wijze kan veiligheid in een stedelijke omgeving op een positieve wijze beïnvloed worden door stedenbouwkundige handelingen? Dit zijn vragen die in mijn promotieonderzoek naar voren komen. De stad, als entiteit, kent een hoge mate van complexiteit, en daarom begint het onderzoek op één punt, de militaire base. Het onderzoek richt zich in eerste instantie op het ontwerp van militaire kampementen in conflictgebieden en de invloed die dit ontwerp heeft op de veiligheid van de bevolking in de directe omgeving. Vervolgens op

de wijze waarop hun veiligheid verbeterd kan worden met behulp van bouwkundige ingrepen rondom deze kampementen. Volgens schrijver dezes kunnen genisten een grote rol spelen bij stedenbouwkundige interventies gericht op veiligheid. Kortom: werk aan de winkel!

Kapitein Rick Krosenbrink verricht zijn promotieonderzoek naar stedelijke veiligheid aan de Faculteit Bouwkunde van de Technische Universiteit Delft.

Zijn onderzoek is te volgen via de website www.UrbanSecurity.nl en u kunt contact met hem opnemen via R.J.J.Krosenbrink@TUDelft.nl.

Malkit Shoshan, kapitein Thomas Boonen, kapitein Wouter Eidhof

De nalatenschap van vredesmissies

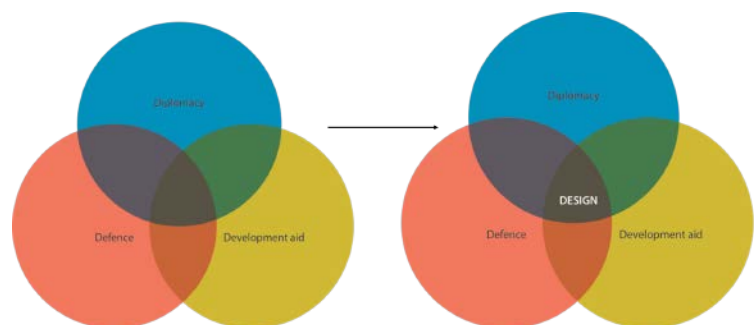

Afmetingen van een base in de lokale context

De huidige operaties vergen een andere aanpak van militaire eenheden. In het veelal asymmetrische conflict zijn partijen minder duidelijk van elkaar te onderscheiden. Militairen worden gedwongen steeds meer onder de bevolking te opereren en daarom is draagvlak onder de bevolking essentieel. De Nederlandse methodiek om hiermee om te gaan is de 3D benadering (*Defence, Diplomacy, Development*).

Malkit Shoshan is architect, onderzoeker en schrijver. Zij doet onderzoek naar het ontwerpen van bases en hoe deze zowel tijdens als na een missie een positief effect kunnen hebben op de lokale omgeving. Dit onderzoek is onderdeel van haar project *Drones and Honeycombs* bij het Nieuwe Instituut (HNI). Dit project bestudeert de architectuur en het landschap van oorlog en internationale betrekkingen. Door middel van het introduceren van architectonische ontwerpstrategieën beoogt het project de leefbaarheid voor de lokale bevolking in conflictgebieden te verbeteren en het effect van vredesmissies te vergroten. Hiermee introduceert zij het idee om de 3D benadering om te zetten in

een 4D benadering, waarbij de vierde D staat voor *design*. Hiermee wordt een centrale rol gegeven aan het ontwerpen van flexibele langetermijnoplossingen. In het kader van dit project zijn onder andere twee workshops gehouden om invulling te geven aan de doelstellingen van het project.

Van 3D naar 4D

WORKSHOP 1

De eerste workshop richtte zich op het beantwoorden van de volgende vraag:

“Is het mogelijk om bij het ontwerpen van bases op voorhand rekening te houden met de belangen van de lokale gemeenschap, om zodoende de base een tweede (civiel) leven te geven na het militaire gebruik?”

De deelnemers aan deze workshop bestonden uit vertegenwoordigers van het Ministerie van Defensie, Ministerie van Buitenlandse Zaken, Het Nieuwe Instituut, TU Delft, Erasmus Universiteit, architecten en een specialist op het gebied van cultuur en civiele samenleving.

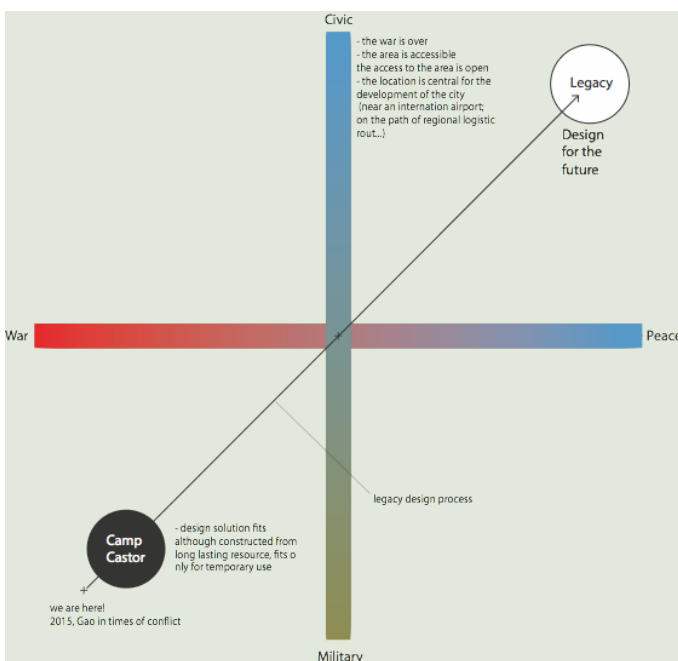
De discussies benadrukten de noodzaak voor het ontwikkelen van bases die zowel de huidige als toekomstige uitdagingen van vredesmissies ondersteunen. Op basis van deze conclusie zijn benodigde acties onderkend op drie niveaus:

- op beleidsniveau, worden de uitdagingen dieper geanalyseerd om deze te vertalen naar praktische richtlijnen op het gebied van ruimtelijke ordening en ontwerp;
- het plannen en opzetten van het project als een R&D initiatief, in samenwerking met Het Nieuwe Instituut, het Ministerie van Buitenlandse Zaken en het Ministerie van Defensie;
- op praktijkniveau, kan door middel van een casus naar praktische mogelijkheden gezocht worden voor een bestaande base. Deze aanbeveling was de directe aanleiding voor de tweede workshop.

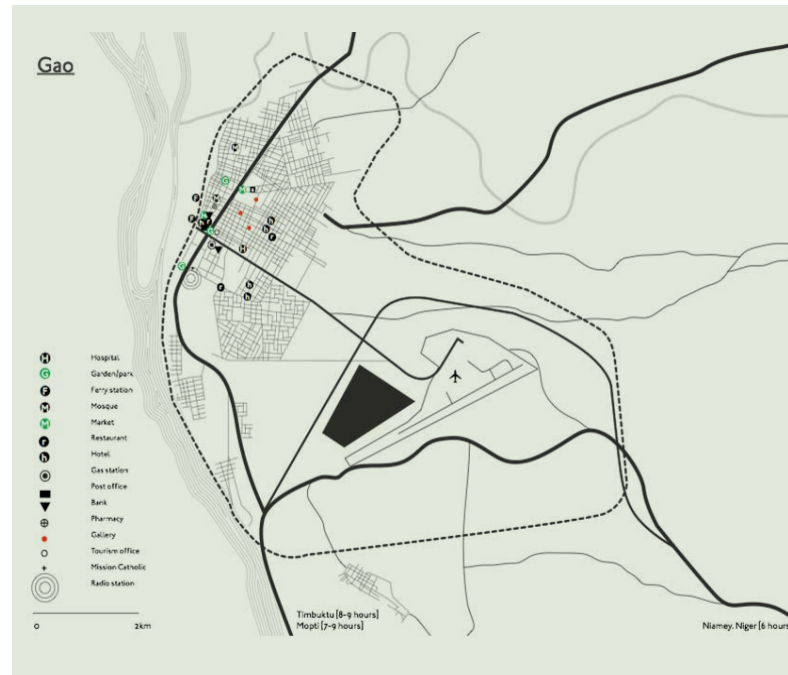
WORKSHOP 2

Tijdens de tweede workshop is deze aanbeveling uitgewerkt in de casus ‘Castor’. Hiervoor heeft Malkit wederom een diverse groep spelers bij elkaar weten te brengen. ‘s Ochtends ging het over de zaken die van invloed zijn op het ontwerp van een base vanuit de verschillende perspectieven (antropologie, economie, architectuur, militair, ontwikkelingshulp) van de deelnemers.

Na dit gezamenlijke deel zijn twee groepen gevormd, om over twee assen naar praktische mogelijkheden te zoeken in het

Transitie van oorlog naar vrede

Gao nu en over tien jaar

kader van ‘nalatenschap’. Voor de workshop was een aantal kaarten en luchtfoto’s van GAO en omgeving beschikbaar. Ook hadden we enkele gedeclassificeerde plattegronden van Kamp Castor om in de groepen na te denken over een tweede leven voor de base.

Enerzijds was het doel over de missie heen te kijken en scenario’s te ontwikkelen over de toekomst van de stad en de regio. Zo is de verwachting dat de stad de komende 20 jaar in omvang verdrievoudigt. Wat is dan de rol van het vliegveld en de rivier? En hoe kan de site die nu de base is dan bijdragen aan het verbeteren van de leefomgeving?

Normaliter wordt een stuk grond toegewezen, dat vervolgens met een technisch oog bekeken wordt op zaken als bodemgesteldheid, afschot en waterlopen. De focus ligt hierbij primair op dit stuk grond. Maar architecten kijken vooral naar de lokale context, om er van te leren en om het ontwerp, nu en in de toekomst, aan te laten sluiten op deze context. Dat was voor ons vernieuwend en interessant. Een sprekend voorbeeld is het Olympisch dorp in Londen, dat zo is ontworpen dat het na de Spelen opgaat in de civiele omgeving.

In het geschetste scenario werd een belangrijke rol toebedeeld aan de rivier. Dit is immers de levensader van de stad. Ook het vliegveld zal een steeds belangrijker rol spelen. Door te focus-

Deelnemers eerste workshop

Patrick Coleman (Architect, MinDef), Rein Dekker (Sr. Beleidsadviseur, BuZa), Dirk Deichmann (Post-Doc, Erasmus Universiteit), Filip Geerts (Architectuur faculteit, TU Delft), Robert Kluijver (specialist cultuur en civiele samenleving), Martina Lucchese (onderzoeker), Kees Matthijssen (Militair adviseur, BuZa), Erwin Marx (J4 infra, DOPS), Marcel Rot (Piv C-Geniewerken), Malkit Shoshan (Architect), Martine van der Does (Sr. Beleidsadviseur, BuZa), Simon van Melick (NGO, dagvoorzitter), Floor van Spaendonk & Katia Truien (Het Nieuwe Instituut)

Samir Bantal (architect en expert in het hergebruik van gebouwen), Debra Solomon (expert op het gebied van stedelijke landbouw), Henk Oving (Ministerie van Infrastructuur en Milieu), Malkit Shoshan (architect, schrijver en onderzoeker), Wouter Eidhof (projectleider bij Bureau Geniewerken), Juriaan van Stigt (architect en NGO werkzaam in Mali), Joëlle van der Beek (econoom en voorzitter van stichting Economists for Peace & Security), Herman Verkerk (architect, ervaren met transformaties en herbestemming), Klaas Kuitenbrouwer (dagvoorzitter & coördinator talentontwikkeling bij HNI), Rick Kroenbrink (onderzoeker aan TU Delft en docent aan NLDA), Thomas Boonen (projectleider bij Bureau Geniewerken)

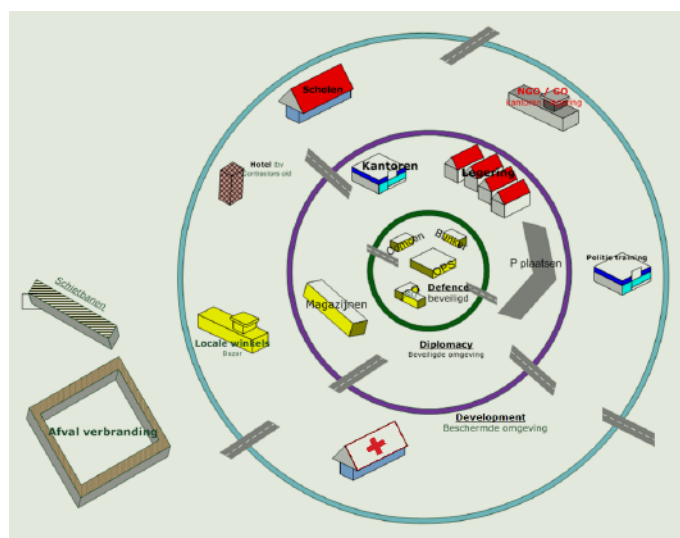
sen op hoe de nalatenschap van de base hieraan een bijdrage kan leveren, kan de ontwikkeling van de stad gestimuleerd worden.

GAO INTERNATIONAL AIRPORT

Een eerste scenario stelde de nalatenschap van de base voor als een overslaglocatie voor het vliegveld. De base zou dan zo ontworpen moeten worden dat met minimale inspanning de militaire base getransformeerd kan worden naar deze overslaglocatie.

GAO RIVER TECHNOLOGY UNIVERSITY

Een tweede scenario stelde de nalatenschap van de base voor als een onderwijsinstituut voor waterbouw en scheepvaart. Van belang is daarbij de base conform de 3D's op te bouwen. Het hart is de defence, dat later verdwijnt. Daaromheen bevindt zich de diplomacy schil en daar weer buiten de development. De base zou dan uit een aantal concentrische cirkels bestaan.

De 3D's in de opbouw van de base

Het centrum is het afgeschermd gebied. Dit is tijdens de missie niet toegankelijk voor de lokale bevolking. Daar omheen de legering en essentiële logistieke faciliteiten en in de buitenste ring ligt bijvoorbeeld het ziekenhuis waarop de lokale bevolking tijdens de missies ook al een beroep kan doen. Na de missie verdwijnt alleen het centrum, dat getransformeerd wordt tot een plein. Eventueel met een monument dat herinnert aan de missie en de bijdrage van de Nederlanders. Het geheel vormt dan een campus waar studenten leren en wonen.

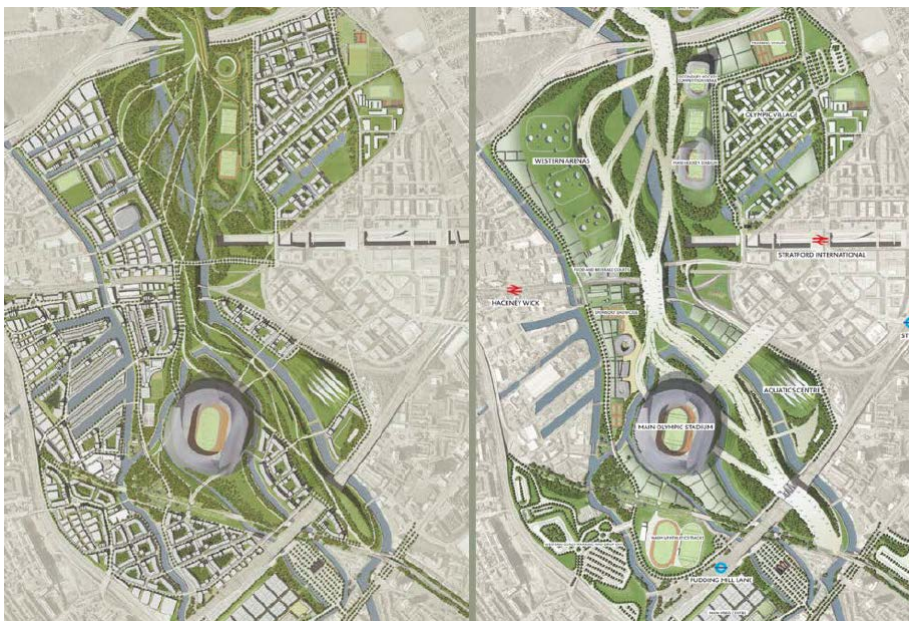
Van belang hierbij is dat de base gebouwd wordt met reproduceerbare technologie. Met andere woorden: de technologie die wij gebruiken moet door de lokale bevolking niet alleen gebruikt kunnen worden, maar ook kunnen worden gekopieerd om er op andere locaties haar voordeel mee te doen. Zodoende is dit een aanzet tot technologische voortuitgang.

ECOLOGISCHE ONTWIKKELING

Een tweede belangrijk punt is de afvalstroom. Traditioneel blijft na afloop van een missie veel afval achter, maar dit kan voor een groot deel hergebruikt worden. Niet alleen de constructiematerialen, waar slimme herontwerpen mee gemaakt kunnen worden. Maar ook de stroom papier en karton. Dit kan gebruikt worden om een voedingsbasis te creëren en de landbouw te stimuleren. Op deze manier kan een voorzet voor ecologische vooruitgang gegeven worden. Door hier in een vroeg stadium

Het restafval van de base

Het Olympisch dorp in London. Na en tijdens de Olympische Spelen

over na te denken kan er op voorhand al rekening mee gehouden worden, maar ook in een later stadium kunnen -door het betrekken van de lokale bevolking en lokale kennis - passende keuzes gemaakt worden in het achterlaten van materialen en het overdragen van de base.

ECONOMISCHE ONTWIKKELING

Aangezien bases gebouwd worden met behulp van lokale arbeid, wordt de lokale markt vaak overvraagd en dit drijft de prijzen enorm omhoog. Daarnaast betalen westerse landen vaak veel te veel in verhouding tot de lokale economie. Om dit probleem tegen te gaan dient op voorhand bepaald te worden wat de inhuur van lokale arbeid je waard is en wat een eerlijk loon is voor die arbeid in de lokale context. Het verschil tussen die beide wordt gestort in een fonds. Dus voor ieder uur van een lokale werknemer wordt er een x-bedrag in het fonds gestort. Dit fonds kan vervolgens worden gebruikt voor lokale educatie en het verwezenlijken van lokale doelen, bijvoorbeeld bruggen, wegen, ziekenhuizen en scholen. Van de technische educatie kan vervolgens weer gebruik gemaakt worden in het onderhoud van de base.

In alle scenario's is het van belang dat de achterblijvende infrastructuur op een natuurlijke wijze opgaat in de omgeving. Dit betekent bouwen conform de lokale architectuur en eventueel met lokale middelen en werkwijzen. Zo wordt werkstelligd dat de lokale bevolking ook daadwerkelijk gebruik wil maken van de nalatenschap.

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

De workshops maken duidelijk dat er in de huidige missies, waar het draagvlak van de bevolking essentieel is, veel te winnen valt door slim na te denken over het effect van een base. Een base kan een negatief effect hebben. Hij kan afschrikken, of de indruk wekken dat de militairen zich onttrekken aan de lokale context. Uiteraard moet de beveiliging gewaarborgd blijven, maar niettemin kunnen door vooraf na te denken over de nalatenschap vele positieve effecten voor de lokale context - en dus ook voor de missie zelf - gegenereerd worden; op

elk vlak. In dit artikel zijn economische, ecologische en technologische aspecten genoemd, maar de lijst kan door uit te zoomen ongetwijfeld langer worden. Daarnaast is er ons eigen economisch aspect. Het redepolyen van een base is een dure aangelegenheid. Door de base zo te bouwen dat deze met minimale effort kan worden overgedragen, kan mogelijk veel geld bespaard worden.

In de aanloop naar de missie dient daarom behalve naar de militaire aspecten terdege te worden gekeken naar de verschillende post-conflict scenario's waarin de nalatenschap van de base een rol kan - of misschien wel moet - spelen. Door op voorhand slim na te denken over wat je van plan bent achter te laten als je weg gaat, kun je hierin keuzes maken die aansluiten op lokale behoeften en lokale kennis. Ook kun je bij je bouwwerkzaamheden lokale arbeiders betrekken en hen de kans geven zich te ontwikkelen op een vakgebied. Door hierbij slimme samenwerkingen aan te gaan met NGO's en lokale overheden kan reeds de bouw van een base bijdragen aan de positieve perceptie van de lokale bevolking. Door nu na te denken over de toekomst van de bases en over de toekomst van de lokale context, kunnen we hier in de toekomst ons voordeel mee doen. Er komt nog een derde workshop. Daar zullen de voorlopige conclusies gedeeld worden met beleidsmakers, zodat ook op dat niveau bewustwording ontstaat over de effecten van een base. ●

Herontwerp met bestaande middelen

VAN ONTWERP TOT OPLEVERING: Onderofficier TO-groep ETGM-3 cruciaal in bouwproces

De TO-groep (Technische Ondersteuning) van ETGM-3 bestaat uit een officier, vier onderofficieren en een korporaal-tekenaar. De onderofficieren (sergeant-majoor en sergeant-1) werken bij Bureau Geniewerken binnen de vakgroepen GWW (Grond-Weg- en Waterbouw), BT (Bouwtechniek), (ET) Energietechniek en (IT) Installatietechniek. We hebben in diverse functies meerdere uitzendingen gedraaid en veel ervaring opgedaan op het gebied van constructie en het bouwen van kampementen. En we zijn WEB-4 (MTS) opgeleid in ons vakgebied. De korporaal-tekenaar is dé AutoCAD-specialist. Met het TOPCON systeem meet hij leidingen, gebouwen, objecten en wegen in.

Bij het doorspreken van de opdracht met de uitvoerende bouwploeg is het belangrijk de mate van begeleiding en controle af te stemmen op het opleidingsniveau van het personeel. Zodra de werkzaamheden zijn begonnen is onze taak het monitoren van het bouwproces en waar nodig bijsturen, ieder op zijn eigen vakgebied.

We hebben voortdurend overleg met de commandanten van de diverse bouw-ploegen, de civiele aannemers, toeleveranciers en de eindgebruiker. In de dagelijkse vergaderingen worden geconstateerde zaken met elkaar gedeeld

ONTWERP KAMP CASTOR

Als onderofficieren TO-groep zijn we nauw betrokken geweest bij het ontwerp van Kamp Castor. Binnen een projectteam hebben we het initiële plan ontwikkeld en ontwerp- en materiaalkeuzes gemaakt binnen ons vakgebied. In het voortraject hebben we voortdurend informatie opgevraagd over de behoeftes van de verschillende gebruikers van het kamp, zoals de KLu, JISTARC, KCT en FP. Allen met hun eigen wensen, behoeftes en specificaties. Dit heeft zich vertaald in een specifieke ruimtelijke ordening en detailontwerp. Dit hele voortraject was een van de meest uitdagende taken voor de TO-groep. Hierdoor, en door de nauwe samenwerking van de vakgroepen onderling in de ontwerp-fase, blijkt het bouwproces efficiënt te kunnen verlopen. Door in de voorbereiding de ontwerpen goed over elkaar te leggen, voorkomen we dat tijdens de bouw werkzaamheden dubbel moeten worden uitgevoerd.

Bijvoorbeeld een leidingsleuf die meermaals moet worden open gegraven, of een ondergrondse leiding die nog aangebracht moet worden terwijl het gebouw er al staat.

Wanneer een gebruiker van het kamp wijzigingen op het initiële ontwerp voorstelt, worden deze getoetst op haalbaarheid en vervolgens met de uitvoerende eenheden overlegd of het meerwerk in hun planning past. Natuurlijk kijken wij ook buiten ons eigen vakgebied of de bouw volgens ontwerp en gemaakte afspraken wordt uitgevoerd.

UITVOERING

Het ontwerp wordt uitgewerkt in werkschrijvingen, materiaalstaten en detailtekeningen en vóór de uitgifte van de opdracht wordt gecontroleerd of alle materialen aanwezig zijn.

en er wordt zo nodig actie ondernomen. Ook is er elke ochtend een bouwvergadering met de uitvoerende eenheid over het werk van die dag, zodat nog vlak voor de uitvoering vragen kunnen worden beantwoord en zaken verduidelijkt. De onderofficier TO-groep heeft dus een centrale plaats in het bouwproces van een kampement. Hij is betrokken van ontwerp tot oplevering.

Hierbij zijn niet alleen zijn technische kennis en ervaring belangrijk, maar ook inzicht in besluitvormingsprocedures op verschillende niveaus en communicatieve vaardigheden. ●

Sergeant-1 Rens Drooger, OPC-construictiepeloton en C-ISD groep

ERVAREN KORPORAALS VERGEMAKKELIJKEN LEIDINGGEVEN IN MALI

Toen ik begin augustus met het voordetachement naar Gao vertrok was het nog onduidelijk wat specifiek de taak van mijn constructiepeloton en mijn ISD-groep zou worden. Het enige wat we wisten is dat wij kamp Castor gingen afbouwen. Maar in Mali werd al snel duidelijk dat wat we in Nederland verwachtten, in de werkelijkheid anders was. Zo was het kamp minder ver gereed dan verwacht en werd het duidelijk dat wij als ETGM-3 meer werk met minder man moesten verzetten.

Mijn groep is qua indeling behoorlijk divers; voor sommige kerels is het de eerste missie en voor anderen de zoveelste. Er zijn mannen van de pantser-, constructiegenie en ex-infanterie in onze gelederen.

Verder leiden we het peloton zonder officieren; onze PC is een sergeant-1. We hebben een constructiegroep en een GWW-groep; beide eveneens geleid

CONSTRUCTIEDEEL:

- 1 PC (sergeant-1)
- 3 man bouwkunde (0/0/3)
- 3 man elektrotechniek (0/1/2)
- 3 man installatietechniek (0/0/3)

DAGINDELING:

- 04.30 reveille
- 05.00 eten
- 06.00 werkzaamheden
- 11.30 lunch
- 12.00 siësta
- 15.00 werkzaamheden
- 18.00 dagafsluiting en diner

door een sergeant-1, die dus groepscommandant/OPC zijn. Tijdens de HOTO (hand over, take over) werd duidelijk dat ons constructiedeel ingezet zou worden voor constructietaken en de onderhouds-/storningsdienst. Hoe geef je leiding aan dit geheel? Uiteindelijk hebben we er voor gekozen de installatie- en elektrotechnici allemaal deel te laten nemen aan de storingsdienst. Per week één ET'er en één IT'er.

Hun storingsdienst begint pas om 07.30 uur, omdat dan de meeste werknemers op het kamp beginnen en er voor deze tijd weinig storings zijn.

Tijdens de siësta zijn deze monteurs dan inzetbaar zonder dat er fysiek te veel van hen gevraagd wordt. Ze beginnen de dag met een controleronde, zijn continue bereikbaar en sluiten na afronding van de onderhoudstaken aan bij de lopende constructiewerkzaamheden. In de planning houden we geen rekening met deze capaciteit. Voor de constructietaken zijn de korporaals-plaatsvervanger aangewezen als groepscommandanten. Dagelijks hebben we een bouwvergadering met de SMOO, TO-groep en OPC'n.

Hier krijg ik de werkomschrijvingen voor de nieuwe opdrachten en eventuele aanpassingen voor de infrastructuur. Storingen worden gemeld door de dagkamer. Zo zijn de lijnen duidelijk, wat het werk ten goede komt. Voor het onderhoud is een rooster gemaakt.

De storings komen in een logboek zodat we kunnen nagaan waar en wat de meeste storings zijn. Verder laten de storingsmonteurs de 'klant' tekenen voor een bezoek, zodat we altijd weten met wie we precies zaken hebben gedaan. De nieuwe opdrachten spreek ik door met de korporaal die uitvoering gaat geven aan de opdracht.

De materiaalaanvragen en personeelszaken neem ik voor mijn rekening zodat de korporaal zich volledig op zijn opdracht kan focussen.

Als de opdracht loopt, lijnen we aan het eind van de dag eventuele vragen op en kijken we in hoeverre de werkzaamheden zijn uitgevoerd.

Op deze manier dragen we zorg voor voortgangscontrole en kunnen we eventuele knelpunten snel oplossen.

En we kunnen natuurlijk altijd met vragen langs gaan bij de TO-groep.

Leidinggeven aan een club als die van mij kan alleen als je ervaren korporaals met vakkennis en discipline hebt. Anders zou het bouwen van Kamp Castor een nog veel grotere uitdaging geweest zijn. ●

Tim & Koen op safari in Mali

In de samengestelde club van 11Gncie, 412Pagnie en 101Gnbat, die MINUS-MA-ETGM-3 heet, draaien wij ook mee. Het is niet onze eerste uitzending, maar wel een unieke. Kwamen wij normaal aan in een gespreid bedje en waren wij geregeld aan het searchen; nu zijn wij hier om zelf het kamp te bouwen.

Wij draaien mee in de GWW-groep van het constructiepeloton en onze taak is het aanleggen van bouwvelden en ondergrondse infra (riolering, pit&duct, elektrakabels en waterleidingen).

Bij 11Gncie doen we veel, maar dat hebben we niet eerder gedaan! En met een relatief kort opwerktraject was onze uitdaging om alle werkzaamheden hier op tijd af te krijgen nog groter.

Dat maakt deze uitzending voor ons een leuke, uitdagende maar zeker een unieke ervaring waarvan wij veel hebben geleerd. Verder vermaken wij ons goed met onze collega's van de andere eenheden, en ondanks de hoge temperaturen blijft het hier gezellig. ●

Het dak op!

“Deze medaille kunt u de rest van uw leven met trots dragen, want u heeft in deze fantastische eenheid onder extreme omstandigheden een wereldprestatie geleverd”. Hiermee sprak Commandant Engineer Task Group-3 zijn waardering uit.

Afgelopen weekend ontvingen 61 militairen de VN-medaille, bovenop het door henzelf gebouwde woonchalet op Kamp Castor. Na afloop werd gezamenlijk en uit volle borst het “Mineurslied” ingezet. Een bijzondere afsluiter van een bijzondere inzet. De mannen en vrouw, afkomstig uit meerdere genie-eenheden, werkten meer dan 90 dagen voor de VN. Ze waren belast met de bouw en instandhouding van Kamp Castor. ●

Site Survey ATF ME Missie Jordanië bewijst:

Ook luchtmacht kan niet buiten de genie

In de strijd tegen IS zijn de VS een missie begonnen waarbij IS vanuit de lucht wordt aangeval- len om hen zoveel mogelijk verlies toe te brengen, *freedom of movement* te beperken en om door IS bezet grondgebied weer terug te veroveren. De Nederlandse regering heeft, net als de Belgische, besloten deze missie te ondersteunen met luchtaanvallen. Zo gebeurt het dat eind september 2014 bij 101Gnbat het verzoek binnenkomt om iemand mee te sturen met de SISU (*site survey*) naar Jordanië voor de ATF ME (*Middle East*) missie. Binnen één dag zit adjudant De Jong in het vliegtuig richting Jordanië.

VERKENNEN - ONTWERPEN - BOUWEN

De ATF ME missie is een KLu- aangele- genheid en De Jong gaat mee als Infra- adviseur/TO-bouwbegeleiding. De mis- sie wordt vanaf een bestaand vliegveld uitgevoerd en daar wordt dus naar een geschikte locatie voor een kamp ge-

zocht. Direct bij aankomst van de SISU- ploeg blijkt de voorbereidingstijd erg kort te worden, aangezien de regering groen licht gegeven heeft en de vliegtui- gen al klaar staan voor vertrek. Het per- soneel van de SISU start op de dag van aankomst met de contractbesprekingen en aanbestedingen. De SISU ging na de eerste verkenningen dus niet terug naar Nederland maar kan zich bezig houden met het ontwerpen en bouwen van het kamp. Vanuit een hotel in Amman wordt dagelijks heen- en weer gereden naar het vliegveld om alles voor te berei- den. Er wordt een bedrijf gevonden dat veel ervaring heeft met het opzetten van tijdelijke kampen (voor UNHCR en mili- tair) en binnen twee dagen na aankomst verrijzen er de eerste tenten, worden ag- gregaten geplaatst en kabels uitgerold. Het wordt echter al snel duidelijk dat er meer werk voor de genie zal komen en dus krijgt GNW het verzoek een project- leider te sturen. Ook dient adjudant De Jong afgelost te worden.

NORMEN

Twee weken na het vertrek van de SISU vertrekken kapitein Hofman en ser- geant-majoor Muijkens naar Jordanië. Het kamp is 'gereed', maar er zijn nog wel wat technische aandachtspunten. Daarnaast moet er een controle plaats-

vinden van het nieuwe kamp op elektragebied. Muijkens constateert dat onze normen niet volledig overeen komen met die in Jordanië. Samen met de lokale *contractor* wordt alles zoveel mogelijk aan de Nederlandse standaard aangepast. Aangezien de KLu sneller operationeel wil/moet zijn dan de Belgen wordt de hoofdmacht van de KLu snel ingevlogen (al tijdens de bouw) en direct na het gereed komen van een tent wordt deze in gebruik genomen. Helaas voor de KLu zijn de Belgen hen toch te snel af met de eerste daadwerkelijke inzet!

STEEDS MEER WENSEN

Met het binnenkomen van steeds meer personeel en materieel komen ook steeds meer wensen binnen om alle werkzaamheden mogelijk te maken. Er wordt een taakteam (personeel van 105Gncie wb en het waterboordetachment) ingevlogen voor de aanleg van de MOAT (munitieopslag) en enkele FP-opstellingen. De aanvragen voor diverse constructieopdrachten blijven komen. Bij GNW worden deze aanvragen uitgewerkt en sergeant-majoor Franken en ondergetekende krijgen te horen dat ook zij naar Jordanië gaan om Muijkens en De Jong af te lossen. Eind oktober vertrekken we en we denken direct aan de slag te kunnen gaan met de volgende werkzaamheden:

- Aanleg betonplaat van 50x50m voor onderhoud GU (Grond-Uitrusting)
- Aanleg betonplaat en overkapping hondenkennel
- Aanleg betonplaat en overkapping voor LOX (opslag vloeibaar zuurstof)
- Aanleg twee betonstroken om tenten te verankeren
- Aanleg betonplaat voor *chaff/flare*
- Aanleg bliksemafleiding op de MOAT

Omdat de opslagruimte van de MOAT niet optimaal benut wordt, moet deze kort na ingebruikname alweer vergroot worden. Begin december komt het tweede taakteam (102Constructie en waterboordet) binnen om de MOAT te verdubbelen en te voorzien van een bliksemafleiding.

De betonplaten worden aangelegd door een lokale aannemer. Met hen hebben we alles doorgesproken waarna zij hun werk konden gaan voorbereiden. Dit kost natuurlijk de nodige tijd waarin er niets wordt gedaan. Vervolgens moet het personeel van de aannemer gescreend worden, maar ja, de aannemer werkt met gastarbeiders uit Egypte van wie de achtergrond niet te controleren is. Vertraging en ergernis! Daarna wordt regelmatig de procedure veranderd waardoor het personeel toch

weer de toegang wordt ontzegd of het de nodige tijd kost om toch de base op te komen. Gelukkig is de aannemer zelf een oud-militair met hoge connecties en komt het telkens weer voor elkaar.

VERANTWOORDELIJKE OPDRACHTGEVER

Eindelijk kan worden begonnen met de aanleg van de diverse betonwerkzaamheden. Vooraf is moeilijk in te schatten wat hun werkwijze is en welke kwaliteit men kan leveren. Door onze en hun kennis met elkaar te delen was het voor beide kanten leerzaam. De kwaliteitseisen van het beton kennen daar de zelfde normen als hier en ook het testen gebeurt op de zelfde wijze. Naast het toezicht op het geleverde product probeer je ook oog te houden op de werksituatie van de arbeiders. Wat voor ons heel normaal is, is daar echt niet gemeengoed. Zo wordt bij het slijpen van beton geen gehoorbescherming gebruikt. Als ik met oorproppen aankom wordt er vreemd naar gekeken: "Ze hebben geen last van het geluid want ze zijn er aan gewend", zegt de baas. Bij het betonstorten willen de werknemers pas een veiligheidsbril opzetten nadat er twee man betonspetters in hun oog hebben gekregen. We hebben als 'verantwoordelijke opdrachtgever' bij een uitzending echt een taak om onze kennis over persoonlijke veiligheid aan de contractors uit te dragen!

Bij de inrotatie van ATF-2 in januari wordt kapitein Hofman vervangen door een luitenant van de KLu en ook sergeant-majoor Franken kan kort daarop, na afronding van het ET-werk, huiswaarts keren. Ondanks de af en toe slechte weersomstandigheden nadert de betonplaat zijn voltooiing en kan ikzelf ook denken aan terugkeer. De nog overgebleven werkzaamheden, zoals het plaatsen van hekwerken en het afwerken van het terrein, zullen worden gedaan onder leiding van de luitenant van de KLu. Dat is inmiddels uitgevoerd, er is een aantal weggedeelten geasfalteerd en men is ook begonnen met de bouw van een nieuw (definitief) kamp.

De ATF ME is een KLu-missie waarbij tijdelijk de hulp van genisten is ingeroepen. De verantwoordelijkheid voor de infra en het nieuwe kamp ligt dus ook geheel bij de KLu met GNW, indien nodig, in de rol van adviseur.

Inmiddels is gebleken dat de huidige MOAT alweer te klein is geworden en er dus weer een taakteam (105Gncie wb) die kant opgaat om onze kwaliteiten te tonen. Ook de luchtmacht kan toch echt niet buiten de genie! ●

ETGM 4 en ISD 3 Mali

Nadetachment

In opleiding bij OT

102 Constructie

PMK Wezep

CGenie Vught

ISD Afghanistan

tiecompagnie

GENIISTEN BOUWEN OP SNOW CITY

F-16 PILOTEN: FIGHTING AGAINST THE BAD GUYS

2014 - Begin september verkennen verschillende luchtmacht-officieren een vliegbasis ergens in het Midden-Oosten. Eind september geeft Den Haag groen licht voor de missie en de stationering in een niet nader te noemen land, gelegen tussen Syrië en Irak. Het Friese detachement wordt meteen ingevlogen. Binnen vier dagen trekt de lokale aannemer het tentenkamp uit de grond en zeven etmalen later wordt de rode knop voor het eerst boven Irak ingedrukt.

Op het verlaten vliegveld, zo'n 75 km ten oosten van de hoofdstad, hebben U.S. Air Force, de Nederlandse en Belgische luchtmacht ieder hun eigen deel van het veld geclaimd.

Hoewel de Arabieren de wettige eigenaar zijn, zijn de Nederlanders verantwoordelijk voor de dampende ZOAB-laag (Zeer Open Asfalt Beton). Ver van enige vorm van bebouwing of begroeiing, ligt aan het einde van de vliegstrip een witte kiezelplaat met daarop 25 witte tenten. Zonder zonnebril word je verblind op Snow City.

OLDTIMER F-16'S

24 uur per dag razen de volbepakte oldtimers over het Nederlandse kamp; samen met de coalitiepartners werken ze in shifts van acht uur. Na een aantal uur 'vechten' in het Aziatische luchtruim komen de vliegers leeg terug. Dagelijks stijgen de gevechtsvliegtuigen - met verschillend wapenarsenaal - op om de IS-strijders van presentjes te voorzien. 2000-ponders, 500-ponders, radargestuurde en hittezoekende raketten: alle IS doelen worden met de Irakese grond gelijk gemaakt. De F-16's van het Nederlandse leger hebben een

gemiddelde leeftijd van 30 jaar en deze bejaarde vliegtuigen zijn daarom drastisch aan vervanging toe. Zelfs de trots van de luchtmacht, de oranje demoteam Fighter, is opnieuw gespoten en omgebouwd om mee te vechten met deze oorlogsmissie.

EXTRA MUNITIE-OPSLAG BOUWEN

Na de kerst heeft de TNT de drukste tijd van het jaar achter de rug en zo ook de Nederlandse piloten. Honderden aange tekende bommen zijn de afgelopen tijd bezorgd op 'IS huisadressen'. Inmiddels staat de teller al ruim op 200 afgewor-

pen munitiestukken. Maar wat voor de TNT geldt, geldt ook voor de vliegers. *Fighting against the bad guys* stopt niet na Kerstmis. De ene na de andere KDC-10 met munitie landt hier in het Midden-Oosten. Veilige opslagmogelijkheden zijn er te weinig. Waar je ook kijkt op het vliegveld; overal liggen metalen cilinders gevuld met kruit. Daarom kwam eind november het verzoek om een genietaakteam binnen, met als opdracht: realiseer een tweede MOAT (MunitieOpslag AssembleerTerrein), gekoppeld aan het bestaande MOAT. Flexibiliteit is een van de competenties waarover een militair moet beschikken.

Dus wordt - kort na de zes weken durende oefening African Support - het taakteam van 11 genisten uit het pittoreske Wezep samengesteld uit verschillende pelotons van 101 Geniebataljon. Ze worden in no-time gekleed en ingevlogen. Deze bouwvakkers bouwen het tweede munitiecomplex in de recordtijd van 21 dagen, mede dankzij het Hesco® systeem. Ook aan de bliksembeveiliging voor beide terreinen is dan voldaan.

HOTELSOLDATEN

De genisten verblijven voor hun doen in een luxe resort, maar niet iedereen denkt daar zo over. De 250 'hotelsoldaten' hebben het zwaar te verduren in het gehuurde tentenkamp. Waar zij normaliter in een 4-sterren hotel op tweepersoonskamers vertoeven, liggen ze zich nu op een Chinees bedje te ergeren

aan hun andere 11 tentbewoners. Eén overnachting op 'Snow City' kost slechts \$110 per militair. Deze all-inclusive camping heeft vele accommodaties: een volleybalveld, WIFI, Nederlandse televisie, een fitness- en gamecorner en een bar. Hoewel we één krijgsmacht zijn, zien we toch merkbare verschillen qua tenues, financiering en voorzieningen.

In het verre Mali zitten landmachtsoldaten inmiddels al een jaar. De dames en heren daar slapen in tenten met her en der defecte airco's, moeten nog steeds gebruik maken van de 'poepstoel' en hebben te maken met de beperkingen van een doucheschema.

De luchtmacht pakt het even wat grondiger aan. Want wie het breed heeft, laat het breed hangen. Wekelijks landen hier twee vluchten met cargo, waaronder Nederlands eten. Verse kibbeling, zoute haring en suiker-

brood; een goedmakertje voor de klagende Friese F-16 crew.

THUIS

Nog net voor middernacht landen de genisten op de dertigste van de twaalfde maand op Hollandse bodem.

Kerst thuis hebben ze gemist, maar ze kunnen toch samen met vrienden en familie het nieuwe jaar inluiden. De Friezen hebben echter nog een paar dagen te gaan voordat zij naar huis mogen. Zij waren de eerste drie maanden de beheerders van 'Snow City'.

Op 7 januari nemen de Bourgondiërs uit Volkel de sleutel ceremonieel over en is Fries niet langer meer de voertaal. De hardwerkende noordelingen hebben plaats gemaakt voor de carnavalvierende zuiderlingen. Maar voordat er ook maar één Fries de vliegtuigtrap opstapt, wordt er een afscheidsfeest gegeven met bekende dj's uit Nederland. Want wie het breed heeft, laat het breed hangen! ●

Het Burundese bouwteam

Waarom Advanced Constructie?

Deze vraag zullen veel collega's zichzelf stellen. Sterker nog: veel collega's weten niet eens dat advanced bestaat. In 2010 is een pilot advanced constructiepeloton gestart bij 102 Constructiecompagnie. Na twee succesvolle jaren hebben ze besloten om dit peloton te integreren binnen de beide constructiecompagnieën en is advanced geboren.

Advanced constructie onderscheidt zich van gewone constructie door de andere taakstelling. Bij advanced zijn de mensen technisch nog beter opgeleid, kunnen ze hun technische kennis overbrengen en zijn zij in staat kleine projecten te begeleiden. Daarom worden ze veelvuldig ingezet voor Infra Support Detachementen (ISD).

In deze functie krijgen zij de kans MBO-3 papieren te behalen. Bij dit soort opdrachten spelen zelfstandigheid, besluitvaardigheid, vakbekwaamheid en discipline

een grote rol. Zelf ben ik sinds januari 2012 korporaal bouwkunde (niveau-3) bij het advanced peloton 102Constrctie. Sindsdien heb ik verschillende uitzendingen gedraaid (Turkije en Midden-Oosten). Maar wat me het meest is bij gebleven, is de projectbegeleiding in Bujumbura Burundi.

BURUNDI

Voor de oefening Burundi African Support 14-2 kreeg ik de opdracht om met een groepje Burundese genisten een

wachthokje inclusief sanitaire voorziening te realiseren. In de voorbereiding was ik verantwoordelijk voor de gehele planning van het gebouw. De tekeningen heb ik goed doorgenomen en wijzigingen zijn vooraf zoveel mogelijk doorgevoerd. Bij het Constructie Training Center (CTC) heb ik een geïmprovi-

Beginsituatie

materialen waren geleverd. Slechts één dag later stonden de Burundezen op de stoep. Ik heb me voorgesteld en verteld wat de opdracht was. Hierbij kwamen ook de gedragsregels en afspraken aan de orde. Een enkeling kon een beetje gebrekkig Engels en anders hadden we nog onze handen en voeten.

Vanwege de taalbarrière kreeg ik op locatie mijn bestelde tolk, die gelukkig ook de rest van de oefening beschikbaar was. Daar hebben we veel profijt van gehad. Hierna heb ik nagegaan wat voor vakdisciplines ze hadden en heb ik hen een taak gegeven die daar zoveel mogelijk bij aansloot.

De Burundese genisten gaan voortvarend te werk

Evariste, de beste leidinggevende Burundese genist

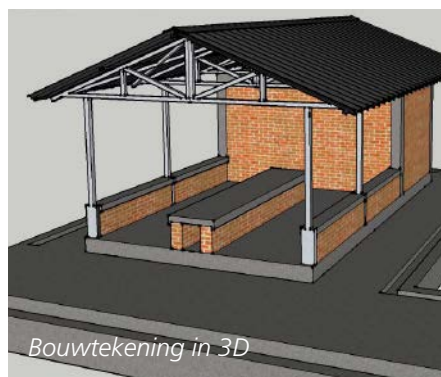
Beginsituatie

Beginsituatie

seerde bekisting gemaakt in een Burundische stijl (bekisting met opgeklampte planken), om zo technisch nog beter te worden. Na goedkeuring van mijn planning en materiaalstaat ben ik samen met mijn collega's van 102 in oktober 2014 vertrokken naar het bijzondere land Burundi, midden in Afrika.

Als eerste ben ik de fundering gaan controleren die door Defensie aan lokale aannemers was uitbesteed. Ook heb ik gecontroleerd of alle aangevraagde

Bouwtekening in 3D

Lastig communiceren, ondanks een tolk

BENENWAGEN

Elke ochtend was het weer een verrassing hoe ze kwamen en met hoeveel. Het aantal Burundese genisten dat ik begeleidde varieerde namelijk tussen 4 tot 12 personen per dag.

Vaak hadden ze pech met hun vrachtwagen en moesten ze uiteindelijk met de benenwagen verder. Uiteraard had dit veel invloed op de planning, die ik dan ook constant moest wijzigen.

Na een week ben ik gaan kijken welke Burundese genist over de beste leidinggevende capaciteiten beschikte, om na mij een deel van de leiding over te nemen. Dat was Evariste en met hem heb ik de tekeningen doorlopen en de endstate van elke week die hij moest halen verteld. Hij mocht zelf bepalen hoe hij die ging halen, door sommige werkzaamheden op zijn eigen manier te doen. Verder was hij het aanspreekpunt voor problemen of als er nog gereedschap nodig was.

UITVOERDER -> BEGELEIDER

Hierdoor kon ik mijn rol langzaam aanpassen van uitvoerder naar begeleider. Ik bleef echter wel altijd verantwoordelijk voor de kwaliteit en de juiste maatvoering van het project. Tijdens het bouwproces keek ik hoe alles verliep en greep ik in als er iets fout dreigde te gaan. Ook hielp ik mee om problemen op te lossen wanneer het nodig was. Maar als alles goed liep hielp ik mee met het werk.

Na elke werkdag evalueerden Evariste en ik samen de dag en gaf ik hem tips en trucs over dingen die me waren opgevallen. Door goede inzet van Burundese genisten is het ook nog gelukt om

bovenop de planning het wachthuisje in de verf te zetten. Hierdoor hebben we een nog betere kwaliteit afgeleverd en was iedereen trots op het behaalde eindresultaat.

PROJECTBEGELEIDING

Al met al was dit project een zeer leervolle ervaring met enorm veel uitdagingen. Denk aan moeilijke communicatie, slechte kwaliteit materiaal, langzaam werktempo, beperkte gereedschappen en de koppigheid van sommige Burundese genisten. Maar juist hierdoor heb ik veel meer ervaring opgedaan in het begeleiden van een project en bovenal het begeleiden van andere mensen.

En ik heb veel geleerd van creatieve oplossingen. Er waren geregeld te weinig of slechte materialen en gereedschappen, maar de Burundese genist vond al-

tijd wel een inventieve oplossing. Tegels zetten met cement, Afrikaans stucadoeren of specie maken middels een zelf gefabriceerde fontein; hij wist er wel raad mee. Door dit project durf ik dan ook te zeggen dat een advanced peloton zich kan onderscheiden van andere pelotons en prima in staat is kleine bouwprojecten te monitoren. Ik denk dat dit soort projecten in de toekomst vaker zal plaatsvinden. Of dat nu is in samenwerking met andere eenheden of met buitenlandse aannemers; het advanced peloton is er klaar voor. ●

COMMANDO 103CONSTRUCIE OVERGEDRAGEN

Op 18 december 2014 heeft majoor Jan Boot het commando over 103Construcie overgedragen aan majoor Jan in het Veld. Deze gehele dag stond in het teken van het afsluiten van zijn drie jaar omvattende commando.

De dag begon in de sportzaal waar de gehele compagnie een visuele presentatie kreeg over alle activiteiten in 2014. Tevens werd dit moment aangegrepen om diverse decoraties uit te reiken en afscheid te nemen van meerdere personeelsleden.

Het was immers de laatste mogelijkheid voor majoor Boot om zijn personeel op het podium te zetten. De daadwerkelijke commando-overdracht vond plaats op een speciaal appèl en 's avonds kon de compagnie, na de gebruikelijke receptie, in de compagnies-

bar het jaar met feestgedruis afsluiten. 103 Constructiecompagnie is onder leiding van majoor Boot gegroeid tot een eenheid die uitstekend in staat is te voldoen aan de opdracht om overal ter wereld de benodigde infrastructuur aan te leggen.

De wapenfeiten in 2014 alleen al baseerden zich op diverse oefeningen in Duitsland, Belize en Burundi.

Tevens heeft de eenheid diverse taakteams gevuld zoals NSE-7 en Turkije. Bij de meest recente inzet is zelfs 80% van de compagnie naar Mali uitgezonden. ●

Reünie op 11 september: 20 jaar Bevers

20 Jaar geleden werd 102 Constructiecompagnie opgericht. Om dit te vieren vindt er op 11 september 2015 in Wezep een reünie plaats. Hoe is deze compagnie ook alweer tot stand gekomen?

GESCHIEDENIS

102 is ontstaan uit 115 Constructiecompagnie, die op 1 augustus 1993 werd opgericht vanwege een nieuwe taakstelling van de Koninklijke Landmacht. De behoefte aan een constructiecompagnie kwam naar voren tijdens de uitzending van 11 Geniebataljon naar Noord-Irak waar vluchtelingenkampen voor de Koerden werden gebouwd. Daar bleken de toenmalige genisten problemen te hebben met *general engineering*, ofwel het werk van de bouwvakker.

115 Constructiecompagnie heeft echter maar kort bestaan. Reeds op 1 augustus 1995 werd ze omgenummerd tot 102 Constructiecompagnie.

Dit kwam door een reorganisatie van de KL, die in 1994 startte. Daardoor viel de compagnie niet meer onder 11 Pantsergeniebataljon, maar ging ze behoren tot de Divisiegeniegroep.

BEVER

Tijdens die reorganisatie heeft 102 Constructiecompagnie een metamorfose ondergaan. Niet alleen de organisatie en het personeel zijn gewijzigd, maar ook het logo is veranderd.

11 Pantsergeniebataljon had en heeft altijd een bizon in zijn logo; zo ook dus 115Constrcie. Maar nu 102 Constructiecompagnie.

tielcompagnie tot de Divisieingeniegroep behoorde, moest er een nieuw logo bedacht worden. Verschillende opties met elk hun eigen verklaring passeerden de revue. Een muurtje van legoblokjes was wel erg constructief, maar oogde niet zo krijgshaftig. Een octopus met acht armen (= acht pelotons) was wel erg beeldend, maar had weinig met constructie te maken. Uiteindelijk bleek de bever het meest tot de verbeelding te spreken. De bever is het dier dat continue bezig is met het maken van de meest fantastische bouwwerken. Wordt deze bever geplaatst op de brug die het genieteken voorstelt, dan is de link naar het verleden gelegd. Zoals bekend symboliseren de muurtjes aan beide zijden van de brug het constructie-element van de compagnie. Ziehier het logo van 102 Constructiecompagnie.

INZET

102 Constructiecompagnie heeft zich in de jaren onderscheiden door de veelvuldige inzet op zowel nationaal gebied als in internationale operaties. Een kleine greep:

- Operatie 'IJsselwater' (bescherming van de stad Kampen);
- steunverlening aan Archeon;
- steun aan tv-programma's *Now or Never* en *De Uitdaging*;
- opknappen van de kinderboerderij in Wezep en de scouting in Ommen;
- steunen bij het treinongeval in Borne.

Ook internationaal heeft 102 haar sporen dik verdiend. Er zijn weinig plekken waar 102 Constructiecompagnie nog niet is geweest. De Bevers waren de afgelopen 20 jaar op bijna elk continent te vinden, bijvoorbeeld in landen als Belize, Burundi, Canada en Italië. Maar ook in voormalig Joegoslavië, Kosovo, Afghanistan en Irak, waar de Bevers zorgden voor de *deployment*, instandhouding en *redeployment* van diverse kampen. En natuurlijk waren de Bevers weer aanwezig bij de opbouw van het Nederlandse kamp in Mali: *Camp Castor*. De naam Castor is een directe verwijzing naar 102 Constructiecompagnie. Castor betekent namelijk Bever. De afgelopen 20 jaar heeft 102 Constructiecompagnie al een flinke en indrukwekkende geschiedenis opgebouwd. Zowel in Nederland als buiten de landsgrenzen heeft de compagnie laten zien wat ze kan. De huidige mensen bij deze compagnie en hun voorgangers zijn dan ook trots dat ze zich Bever mogen noemen! Ter ere van het 20 jarig bestaan wordt een grote reünie gehouden op 11 september 2015 in Wezep. Neem contact met ons op voor informatie, en volg de compagnie via Facebook! ●

info@102reunie.nl
 www.102reunie.nl/
 www.facebook.com
 (zoeken op 102
 Constructiecompagnie)

● 101GNBAT

De korporaals van de Ost

Ost-102 Construcie van alle markten thuis, maar

Vierdaagse steun is topper

Als ondersteuningsdetachement hebben wij een veelzijdige taak. Met een klein clubje van 12 man hebben wij veel specialiteiten, variërend van kraanmachinist tot MLC70-bedienaar. We steunen natuurlijk de andere pelotons van onze eigen compagnie, maar daar houdt het niet mee op.

Onze grootste neventaken zijn namelijk de steunverleningen door het hele land voor andere eenheden, stichtingen en evenementen. Als ze maar een raakvlak met Defensie hebben.

Een van onze grootste steunverleningen van de afgelopen jaren is de jaarlijks terugkerende Nijmeegse Vierdaagse. Hierin komen al onze disciplines te pas: kranen, brugdelen en matten vervoeren met de trekker-oplegger en zeker niet te vergeten de mattenlegger. In het begin van de opbouwfase van de vierdaagse zijn wij voornamelijk bezig met de wegematten. Hierbij bereiden we ook alvast de voetgangersbrug voor die over de Oranjesingel komt te liggen. Het ene moment zit je op de mattenlegger, even later stap je op een kraan of een trekker-oplegger. Daar komt natuurlijk ook een hoop verantwoordelijkheid, zelfstandigheid en veilig werken bij kijken. Want vaak ben je alleen op pad en moet je ter plekke een hoop zelf regelen. Voor de bouw van de voetgangersbrug over de Oranjesingel geldt een strak tijd-

schema, omdat dit een drukke N-weg is midden in het centrum van Nijmegen. Daarom bouwen we de brug elk jaar 's nachts, terwijl het verkeer van 20:00 tot 06:00 uur wordt omgeleid. Wij zorgen zelf voor de opvoer van de brugdelen, het bouw materiaal en de machines. Overdag zetten we eerst het grondplan en de brugas uit, zodat we in de avond wat tijdwinst kunnen pakken. Als het grondplan staat, zetten we de kraan op een van te voren verkende en berekende plek neer. Vervolgens plaatsen we eerst de pijlers. Als die staan zorgen we ervoor dat het brugdek aan de kraan kan worden gekoppeld en zodanig op een plek ligt, dat dit met zo min mogelijk hijsbewegingen op de pijlers kan worden gehesen. Als laatste brengen we de trappen aan. Dan nog de bouwplaats opruimen en de weg kan weer open.

Al met al kijken wij elk jaar uit naar deze steunverlening, want dit blijft een leuke uitdaging: er komt een hoop veiligheidszaken bij kijken en toch moet de brug binnen het vastgestelde tijdvak klaar zijn. Iedereen brengt wordt maximaal geëerd en we kijken of we het de volgende keer nog beter kunnen. Enne... midden in het centrum van Nijmegen werken is ook niet vervelend.

Groeten van de korporaals-1 Leo van Dam, Gertjan van Bommel en Daan Veltkamp. ●

Van Brugcompagnie naar Geniecompagnie Waterbouw

Dynamische toekomst voor 105 in het verschiet

Op 28 mei 2015 draag ik het commando over van de meest veelzijdige en mooie Geniecompagnie van de NAVO. Graag wil ik met u terugblikken op de ontwikkeling van 105 Brugcompagnie naar 105 Geniecompagnie waterbouw. Met melancholie en vooral met trots blik ik met u terug op mijn periode als commandant en kom ik met enkele conclusies over de compagnie en haar operationele omgeving, ofwel de 'tussenbalans' van 105Gncie wb. Ik besluit met een blik in de toekomst. Enerzijds wil ik het regiment inzicht geven hoe 105 zich heeft ontwikkeld van brugcompagnie naar geniecompagnie waterbouw. Anderzijds wil ik graag mijn beeld over de operationele omgeving met u delen, en u inzicht verschaffen in de mooie taak die ik mag overdragen aan mijn opvolger.

In september 2012 wenste majoor Joost Michielsen mij alle succes "om op de lopende trein te springen". Op dat moment kon ik nog niet bevroeden dat ik aan de vooravond stond van "de verbouwing van die zelfde rijdende trein, terwijl we zelf nog stukken spoor dienden aan te leggen, en dat herfst en winterstorm een bovengemiddelde hoeveelheid blaadjes en sneeuw op het spoor en in de wissels zouden werpen". Ondanks deze uitdagingen kan ik met een gerust hart stellen, dat we inmiddels op volle kracht op het juiste spoor zitten, en onderweg een aantal geweldige hoogtepunten (bergtoppen en/of perrons) hebben beleefd.

Commando-overdracht 2012

DE STARTLIJN

In september 2012 bevond de genie zich volop in de reorganisatie van de parate genie. Voor 101 Geniebataljon betekende dit de opheffing van 104 Constructiecompagnie, waarbij de capaciteit van het constructiepeloton werd herbelegd bij de constructiecompagnieën. Effectief resulteerde dit in een OG-cyclus voor de constrcien van "8 maanden op, 8 maanden af". Het zal iedereen duidelijk zijn dat dit, met de uitzenddruk voor infra out-of-area operaties, voor hen resulteerde in een overbelasting.

In mijn oriëntatie van de relevante (f)actoren van invloed op de nieuwe rol van 105 werden mij al snel twee conclusies erg duidelijk, namelijk dat:

- er geen eenheid van opvatting bestaat over de definitie en afbakening van 'waterbouw' binnen de genie;
- de noodzaak voor een 'Geniecompagnie waterbouw' nergens binnen het conceptuele optreden van Defensie staat belegd.

In het Project 3.15 Studie Herziening Genie (standdatum 13-01-12, pag. 56) staat:

"Mede onder invloed van de bezuinigingen, waardoor constructiecapaciteit verdwijnt, zal de brugcie gereorganiseerd worden in een waterbouwkundige geniecompagnie. Dit betekent dat het optreden van de brcie een accentverschuiving krijgt van een nadruk op het bouwen van bruggen naar het bouwen van constructies op, onder of nabij water, evenals waterbeheersing en watervoorziening."

De correcte afkorting is 105Gncie wb. Bij deze mijn laatste verzoek aan het hele Regiment Genietroepen om eindelijk de juiste afkorting te gebruiken.

Uit deze twee conclusies heb ik de onderstaande drie consequenties afgeleid:

1. Binnen het huidige conceptuele optreden van de genie is er ruimte om zelf te definiëren wat 'waterbouw' is en hoe de compagnie daarvoor moet worden ingericht.
2. Ten tweede was het voor mij duidelijk dat de noodzaak van een dermate specifieke compagnie nergens hard is beschreven. Gekoppeld aan het feit dat ten tijde van reorganisatie de geldkraan vrijwel dicht zat, waardoor er geen redelijke kans was op noodzakelijke investeringen om daadwerkelijk iets op waterbouwkundig gebied te kunnen betekenen. U kunt hierbij denken aan capaciteiten om damwanden te slaan, of drijvende werkplatformen/pontons waarvan gehesen kan worden. Sterker nog, het reorganisatiedocument bood niet eens de ruimte om mijn vergrote ondersteuningsdetachement (GWWgp bestaande uit 6 grondverzetmachines en 2 kiepers, en een ostgp met 2 tropls) op het Engelse Gat te huisvesten.
3. De derde consequentie betreft de waarneming dat beide constructiecompagnieën onmogelijk duurzaam het OG-ritme konden uitvoeren, terwijl personeel van 105Gncie wb juist ontzettend *hungry for mission* was. Hoewel over het algemeen relatief lager opgeleid op constructiegebied, beschikte de eenheid reeds over 'capaciteiten die ertoe doen!' Wegens het OG-ritme en de continue OP-PLAN-10 taak, kreeg de compagnie afgelopen jaren slechts 'de kruimels van de uitzendtaart'.

Na mijn eerste honderd dagen heb ik een teambuilding aangegrepen om enigszins focus aan te brengen. In een 'tweetrapsraket' (eerst compagniestaf en vervolgens aangevuld met PCn en OPCn) heb ik de richting uitgezet voor de rest van mijn commando, middels het vaststellen van het mission statement van 105.

Met het bovenstaande beeld over de rol van 105Gncie wb wil ik u aan de hand van vier thema's/onderwerpen meenemen in bijna drie enerverende jaren:

- Rivercrossing operations / inzet vouwbrug / internationale samenwerking
- Constructieduiken / operationele inzet
- Waterbouw / *emergency relief* / NATOPS O&T
- Constructie O&T en inzet *out of area*

Mission statement 105Gncie wb

105 Gncie wb is de unieke genie-eenheid van defensie die in staat is constructies in, op en aan het water te bouwen, binnen het volledige spectrum van het optreden van de krijgsmacht, ofwel 105 realiseert:

1. (contra) Mobiliteit middels (vouw)brug in NATOPS-verband of ondersteuning van de manoeuvre (i.s.m. 130 (S) Pibtl en/of 803 PzPibtl)
2. Infrataken in out-of-area operaties van 101Gnbat
3. Waterbouwtaken waarbij de nadruk ligt op samenwerking met civiele partners zoals RWS & waterschappen

Daarnaast heeft 105 Gncie wb unieke capaciteiten die veelvuldig worden ingezet t.b.v. maatschappelijke dienstverlening en steunverlening.

RIVERCROSSING OPERATIONS / INZET VOUWBRUG /INTERNATIONALE SAMENWERKING

De slagkracht op mobiliteitsgebied van 105Gncie wb bestaat nog altijd uit 2 waterbouwpelotons die ieder 3 MLC 70 vloten kunnen uitbrengen, of elk 90 meter vouwbrug kunnen realiseren. Met de reorganisatie van brugcompagnie naar Gncie wb zijn het aantal daadwerkelijke uitgevoerde rivercrossing operaties (RCO) drastisch gedaald. Specifiek heeft 105 de laatste 2½ jaar de volgende activiteiten uitgevoerd die als 'wapenfeiten' voor inzet van de vouwbrug kunnen worden bestempeld:

OEFENING OFFENSIVE FUSELIER: OKTOBER 2012.

Ondersteuning van de module F oefening van 17Painfbat. Na een intensieve gezamenlijke oefenvorbereiding en prima eigen niveau-II/III training van mijn pelotons in de eerste week, werd de opmars van de painfcien van het 17de enigszins vertraagd, zodat van de RCO alleen het tactisch bruggenhoofd in de oefensetting werd vermeersterd. Vervolgens werd de actie om reden van tijd afgebroken, en hebben onze mannen alleen nog de eerste CV-90s naar de overzijde van de rivier HAVEL mogen veren. Uiteraard een flinke domper, van soldaat t/m majoor. ▶

Rivercrossing: oefening Offensive Fuselier

Rivercrossing: oefening Engineer Connection

OEFENINGEN ENGINEER CONNECTION

Drie gezamenlijke oefeningen met 11(BE)Gnbat, met als technisch en tactisch doel: Het bouwen en instandhouden van een drijvende brug over de Schelde in het centrum van Antwerpen, voor de herdenking dat 100 jaar geleden de Eerste Wereldoorlog uitbrak. Daartoe zijn conform het motto 'kruipen-lopen-rennen' drie oefeningen uitgevoerd om met een nieuwe partner en tal van civiele actoren toe te werken naar het hoogtepunt in oktober 2014. Met deze brugslag heeft 105Gncie wb pontoniergeschiedenis geschreven! Nooit eerder heeft een *Nederlandsche* genie-eenheid een drijvende brug van meer dan 330 meter lengte gebouwd, over een sterk stromende getijderivier met tot 6 meter hoogteverschil tussen eb en vloed. Een geweldige militair-historische context, internationale samenwerking, locatie en overweldigende publieke en media-aandacht.

ONDERSTEUNING TROONWISSELING 30-4-2013

In deze NATOPS operatie heeft 105Gncie wb gezamenlijk met het Havenbedrijf Amsterdam de randvoorwaarden gecreëerd voor de rondvaart van ons nieuwe Koningspaar op Het IJ. Een zeer intensieve periode van plannen en organiseren met veel spelers heeft geleid tot een geweldige operatie voor 105, waarin we onze vouwbrug als contra-mobiliteitsmiddel hebben ingezet.

STEUNVERLENINGEN BLOESEM-TOCHT EN 4-DAAGSE CUIJK & FELGENFEST (DUITSLAND)

In deze steunverleningen hebben we afgelopen jaren telkens de benodigde bruggen gezamenlijk gebouwd met een *Falltschwimmbückenpeloton* van *130 Schweres Pionierbataillon*. Hierbij is het belangrijk om te weten dat de Duitse brug volledig compatible is met onze eigen vouwbrug. Verdere samenwerking is nog vrij beperkt, omdat de

Duitse compagnie met name te kampen had met ondervulling, en hun O&T erg *Befehlstaktisch* op niveau-III is gericht, terwijl 105 een veel breder takenpakket heeft en dat ook beoefent.

BESCHOUWING

De oorzaak van het beperkte aantal rivercrossing operaties ligt uiteraard grotendeels in de prioriteiten die ik zelf gesteld heb. Belangrijker is echter dat manoeuvrebataljons en brigades zelf

Steunverlening Vierdaagse Cuijk

Rivercrossing: inzet bij troonwisseling

Samenwerking DEU

geen prioriteit geven aan het beoefenen van rivercrossingoperaties aangezien ze te druk zijn met alle verplichte moduleoefeningen.

CONSTRDUIKEN/OPERATIONELE INZET

Van oudsher was de taakstelling van het duikpeloton grotendeels gelegen in het verkennen van de mogelijke overganglocaties voor brugslagoperaties en overige afgeleide taken behorende bij RCO operaties. Daarnaast werd het peloton vaak rechtstreeks door diverse politie- of brandweerkorpsen benaderd om zoekacties uit te voeren. Parallel werden uiteraard de hogere niveaus geïnformeerd en om toestemming verzocht.

De afgelopen jaren zijn er twee grote veranderingen van invloed geweest op de operationele inzet van mijn duikers. Ten eerste is de Defensie Duikgroep (DDG) ontstaan vanuit de Duik- en Demontegroep. De DDG heeft de schijn van een *paarse* organisatie, maar is een vrijwel volledige marine-eenheid. Ten tweede zijn als gevolg van de invulling van de derde hoofdtaak de NATOPS-organisatie en procedures nader gestructureerd. Dit betekent dat alle bijstandsverzoeken van civiele overheden tegenwoordig rechtstreeks van Defensiestaf NATOPS naar de Officier van de Wacht van de DDG gaan. Hoewel de DDG in zijn beslissingsboom vervolgens ook een beroep kan doen op CLAS-duikers, is de praktijk helaas meestal anders. Afgelopen jaar zijn daarom van de 24 bijstandsverzoeken er slechts 3 door CLAS-duikers uitgevoerd. U kunt zich voorstellen wat dit betekent voor de mentale component van mijn mannen.

Maar ook hier 'heb elk nadeel zijn voordeel'. Afgelopen jaar heeft het peloton flink geïnvesteerd in de civiele onderwaterbouw en in lassen onder water. Met de input van een geweldige SMO-duiken is het zwaartepunt voor O&T gelegd bij de samenwerking met Rijkswaterstaat (RWS) en de waterschappen, teneinde gezamenlijk af te bakenen wat 'waterbouw' is. Met het bergen van een anker in het Veerse Meer heeft het constructieduikpeloton zich al bewezen als een betrouwbare en professionele partner voor RWS. Na dit initiële succes heeft 105Gncie wb op verzoek van RWS de berging van de Duitse mijnenlegger uit het Veerse Meer opgepakt. Het wrak van ruim 40m lang bevond zich in een vaargeul van het Veerse Meer, en was een duikobject geworden voor sportduikers. RWS beoordeelde dit als een veiligheidsrisico. Na de nodige frictie belandde de MSOB opdracht (Militaire Steun in het Openbaar Belang) bij 13 Mechbrig, met 105Gncie wb als uitvoerende eenheid. Ondersteund door duikers van de DDG, middelen van RWS en de firma Hoondert, heeft 105 een indrukwekkend drijvend werkplatform gebouwd. De duikers hebben het wrak in drie grote stukken gebrand/geslepen en gereed gemaakt voor berging; een waar huzarenstuk waarbij moed, toewijding en veerkracht is getoond!

WATERBOUW / EMERGENCY RELIEF / NATOPS

In waterrijk Nederland (en Europa) zijn specifieke militaire capaciteiten zoals veren of drijvende bruggen en constructieduikers een *must have* voor inzet bij rampen en calamiteiten. Deze capaciteiten kunnen slagvaardig

worden ingezet zodra de civiele autoriteit er om verzoekt. Hiermee kunnen we specifieke genie-effecten bereiken zoals (contra)mobiliteit en bescherming van mens, dier, en infrastructuur. Met de ICMS (Intensivering Civiel- Militaire Samenwerking) is dit besef inmiddels gelukkig algemeen goed geworden. De afgelopen 2½ jaar heeft 105Gncie wb flink geïnvesteerd in de relatie met de veiligheidsregio's en die civiele autoriteiten die voor 105 van belang zijn: RWS en de waterschappen. De nadruk lag hierbij op het gezamenlijk uitvoeren van conceptueel en technisch uitdagende trainingen. Daarbij heeft 105 aan alle NATOPS oefeningen van de drie brigades meegedaan, en hier een prominente rol in trachten te 'bevechten'. Ik wil graag enkele aspecten hiervan met u delen.

WATERSCHAPPEN EN RIJKSWATERSTAAT

105Gncie wb heeft afgelopen jaren met meerdere waterschappen succesvol samengewerkt. De meest intensieve en succesvolle samenwerking was met Waterschap Groot Salland. In meerdere NATOPS oefeningen met hoogwaterscenario's heeft de compagnie inspecties en reparaties uitgevoerd aan sluisen, dijken en andere waterbouwkundige infrastructuur. Ook hebben we een zeer veelbelovende *pilot* uitgevoerd met gemodificeerde pontons als tijdelijke waterkering. Deze pilot wordt nu mogelijk als CD&E-project (Concept Development & Experimentation) verder ontwikkeld. En elke keer blijkt weer de meerwaarde van de vouwbrug als mobiliteitsmiddel om bijvoorbeeld dijken te beschermen met bekrammingen, of met de onvolprezen zeskantplaat en/of de zandzak. ▶

Constructieduiken: bergen scheepswrak Veerse Meer

Duiken is teamwork

Waar binnen het hoogwaterscenario wegen op dijken en in uiterwaarden niet toegankelijk zijn voor civiele en militaire voertuigen, is 105 in staat om de gewenste effecten via het water te bereiken.

Ook op stafniveau is er intensief met de waterschappen samengewerkt. Staf 105 heeft tijdens de staftraining van oefening *WAKE-UP 2014* het calamiteitenplan van Waterschap Peel en Maasvallei geanalyseerd, resulterend in bruikbare adviezen.

Behalve de succesvolle berging van het wrak in het Veerse Meer, heeft het constructieduikpeloton RWS ook ondersteund met inspecties en berging van andersoortige objecten.

WASAR

Begin 2013 heeft Reddingsbrigade Haaglanden Defensie benaderd om te participeren in *WATER Search And Rescue*. Na groen licht van Staf-CLAS heeft 105Gncie wb een gezamenlijk O&T-programma uitgevoerd om met een getrainde eenheid deel te nemen aan de internationale *emergency relief* oefening TARANIS in Oostenrijk. Met twee boot-

teams, bemand met reddingszwemmers vanuit het constrduikpel, en de reddingsbrigade heeft het Nederlandse team een prima prestatie neergezet. Helaas werd dit succes vervolgens in 2014 niet uitgebuit door gebrek aan bestuurlijke wil en/of gebrek aan financiën.

INZET AAN DE ELBE

Eén van de hoogtepunten van niet alleen 105Gncie wb (maar ook 101Gnbat) was de inzet van de eenheid in Torgau aan de Elbe. Vanuit de (constructie-)oefening *Engineer Victory 2013-1* werd het bataljon ingezet om te strijden tegen het exceptioneel hoge water. Met vereende krachten heeft het bataljon een dijkvak van ruim drie kilometer verhoogd met zandzakken en vervolgens bekleed om doorslag en *piping* tegen te gaan. De samenwerking binnen het bataljon en met de civiele autoriteiten, met daarbij de dankbaarheid van de bevolking zal ik niet snel vergeten. Helaas was het niet mogelijk om ons tweede waterbouwpeloton, dat op de thuisbasis Het Engelse Gat volledig gereed was voor inzet, met de vouwbrug bij te laten trekken: een gemiste kans!

NATOPS: Inzet aan de Elbe

Bouw betonnen landhoofd Engelse Gat

Bouwen Baileybrug

CONSTRUCTIE O&T EN INZET OUT-OF-AREA

Opleiden

Voordat 105 formeel constructie als hoofdtaak kreeg opgedragen, had de eenheid al enkele jaren geïnvesteerd in constructie(pakket)opleidingen. Na de reorganisatie had theoretisch gezien ongeveer 80 man in de functiebenaming Genist Constr staan, hetgeen betekent dat hier ook een constructiefunctieopleiding aan vast zit.

Ongeveer tegelijkertijd reorganiseerde ook het OTCGenie en werd de civiele MBO-constructieopleiding ingevoerd. De combinatie van veel nieuw personeel, de bijscholing van het 'oude pakket-opgeleide personeelsbestand' en nog enkele andere factoren, gekoppeld aan de beperkte capaciteit van het OTCGenie leidt (of liever *lijdt*) sinds begin 2013 bij velen tot de grote frustratie dat we onze

mannen niet (tijdig) opgeleid krijgen. Vooruitlopend op de evaluatie van de reorganisatie heb ik i.o.m. C-101Gnbat besloten toe te werken naar één wbpel in de constructierol, en één wbpel in de NATOPS-rol. Behalve dat dit een betere focus geeft voor de verdeling van taken, verminder ik hierdoor ook de opleidingsbehoefte, en ontlast hiermee enigszins het probleem. ▶

Constructie-opleiding

Constructie Engineer Victory, toren Orhrdruf vóór en ná...

Trainen

Naast opleiden heeft 105 vanaf najaar 2012 volop geïnvesteerd in het uitvoeren van constructieoefeningen. De nadruk lag hierbij op deelname aan de bataljonsgeleide *Engineer Victory* oefeningen, en bijzondere kansen zoals *African Engineer* en *African Support* oefeningen in Burundi. Onder deze laatste categorie schaar ik ook de participatie in het Tsaar Peterhuisje in Rusland, en de aanpassing van het CZSK *Jungle Warfare Training Centre* in Belize. Hoewel 105 nog een opleidingsachterstand heeft op de collega-constructiecompagnieën hebben we in al deze oefeningen kwaliteit op de mat gelegd.

Inzet

Vóór de reorganisatie Parate Genie heeft 105 op incidentele basis ook reeds enkele constructiemissies mogen uitvoeren. Medio 2013 heeft 101Gnbat besloten over te stappen naar een 18 maanden-model, waarin 105 een 'eigen uitzendvenster' kreeg toebedeeld. Dit betekende voor veel van onze mannen 'de stip aan de horizon', ofwel een grotere kans op uitzending. Om de overgang van het 2x8 naar het 3x6 maanden model in te regelen, werd het eerste OG-venster vastgesteld op het eerste kwartaal van 2014. In de zelfde periode begon ook de ontplooiing van Nederlandse eenheden naar Mali. Helaas ging deze kans aan 105 voorbij, maar op dit moment (mei 2015) zit een peloton in Gao om het laatste chalet op Kamp Castor op te bouwen. Sinds 2014 draagt 105 op volwaardige basis bij aan diverse inframesmissies van het bataljon. Onderstaande tabel toont dit aan. Aangezien het gehele jaar één peloton gecommiteerd is aan OPPLAN-10 inzet

Operationele inzet in Masar-e-Sharif 2014

(90 meter vouwburg op 48 uur *notice to move*), betekent dit dat de compagnie nu vrijwel geheel gebonden is aan operationele inzet.

Conclusies

Vooruitlopend op mijn laatste paar maanden wil ik nu reeds enkele conclusies met u delen, aan de hand van enkele 'tips en tops' ofwel enkele kritische punten ter verbetering en een aantal hoogtepunten en punten ter besteding. De argumentatie of achtergronden kunt u terugvinden in dit artikel.

TIPS

- Operationele aansturing voor inzet van CLAS-duikers vanuit Defensiestaf/DDG moet beter.
- Evaluatie Parate Genie is noodzakelijk voor balans binnen de compagnie, en reparatie van diverse personeel- en materieelbeheerstechnische aspecten.

- Toewijzing aan en organisatie van MBO-constructieopleiding binnen de genie kan en moet beter.

TOPS

- Het voorbereiden en uitvoeren van een aantal geweldige inzetten/oefeningen, namelijk de inzet voor de troonwisseling; de MSOB-operatie berging van het wrak op het Veerse Meer, de brugslag over de Schelde in Antwerpen.
- Samenwerking met waterschappen en RWS loont. Trainen in de 'koude fase' zorgt voor wederzijds begrip, technische en conceptuele verbetering, en vraag naar geniecapaciteit.
- 105Gncie wb in de (gedeeltelijke) rol van constructie-eenheid in zuidelijk Nederland biedt het personeel perspectief op uitzending, en is goed voor de 'personeelslandkaart geniefuncties'. Daarnaast is en blijft 105 de eenheid voor constructies in, op en aan het water.

Jaar	MISSIE EN INGEZETTE PERSONELE CAPACITEIT					
	Afghanistan		Mali		overig	
2012						
2013	Kabul HQ 1 GNC	1/0/0				
2014	MeS: TT redepl	1/5/22	ETGM II ETGM III	0/0/1 1/0/0	BMDTF (TUR) ISD ATFME (JOR)TT uitbr KL V MH-17 (UKR)	0/1/1 0/1/7 0/1/1
2015 t/m april	MeS: ISD NSE 9	0/0/1	E T G M IV ISD 4 ETGM V	0/2/0 0/1/7 1/3/20	ATFME TT (JOR) ost DUO Missie X ATFME (JOR)TT uitbr KL V	0/1/1 0/0/2 0/1/9

● 101GNBAT

- Het personeel van 105 (van soldaat t/m majoor) heeft zich afgelopen jaren kunnen ontwikkelen en is dus beter geworden.

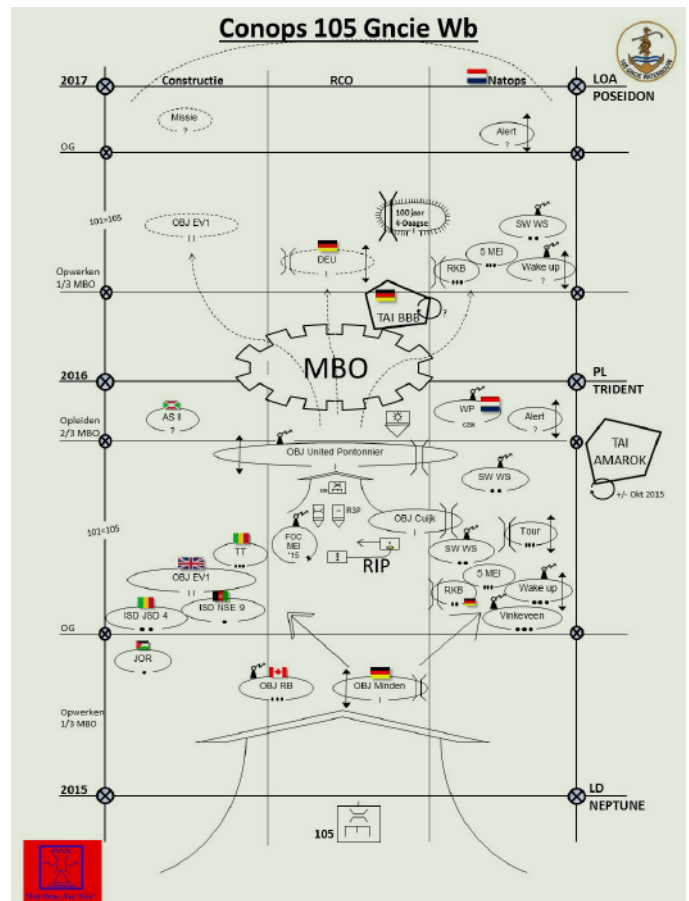
BLIK IN DE TOEKOMST

Momenteel is de operationele druk erg hoog binnen 105. De voorbereiding en uitvoering van inmiddels zes verschillende missies in vier verschillende landen, gecombineerd met de EV-1 oefening in Groot-Brittannië, en het altijd drukke tweede kwartaal met steunverleningen, vergt het uiterste van de compagnie. Rondom de zomer zullen we in afwachting van de evaluatie van de reorganisatie de waterbouwpelotons al herschikken naar een waterbouwpeloton (constructie), en een waterbouwpeloton (NATOPS). De doelen voor de rest van 2015 en in grove lijnen begin 2016 staan in onderstaande operatieschets jaarplan 2015/2016.

Gezien de vele taken die 105 al heeft, en de kansen die voor het oprapen liggen, ben ik er van overtuigd dat 105 Geniecompagnie waterbouw een zeer dynamische en prachtige toekomst voor zich heeft liggen. Om het huidige takenpakket goed uit te kunnen voeren, pleit ik voor de uitbreiding van 105Gncie wb met een derde peloton, bij voorkeur uitgerust met de M3! Los van bovenstaand pleidooi zie ik voor 105 een voorname rol in een snel inzetbare Europese genie-eenheid die slagvaardig kan worden ingezet bij overstromingen en andersoortige rampen en calamiteiten in onze waterrijke omgeving. Analoog aan de *EU Battlegroup* zie ik een geniezware *emergency relief* eenheid, met geïntegreerde *Water Search and Rescue* capaciteiten. Ik noem het CHEERS: *Combined High Readiness Engineer Emergency Relief taSkforce*.

BEDANKT!

Geachte wapenbroeders, met dit artikel hoop ik mijn compagnie nog een goede duw in de rug te hebben gegeven. Bovendien kan de traditionele afscheidsspeech na het overdragen van het commando aan kapitein Koen van Dinter nu redelijk

kort en bondig blijven; een opsteker voor mijn pontoniers! Ik wil vanaf deze plek al mijn pontoniers en iedereen die 105 een warm hart toedraagt, hartelijk danken voor hun inzet en steun. Koen, succes!

Bedankt, sodeju! ●

Mijn naam is... soldaat-1 Nick Verhoeven

Vorig jaar nog de assistent van de CSM, maar dit jaar keert hij terug bij zijn oude club: 1Brugpeloton-105Gncie Waterbouw. Daar was hij eerst schipper, maar nu plaatsvervangend groepscommandant. Hij heeft niet stilgezeten: "In mijn staftijd heb ik de studie gedaan voor Pedagogisch Medewerker Jeugdzorg MBO-4. En daarna ook nog voor *Personal Trainer*. En beide met succes afgerond!" Zijn groepsleden zullen Nick toch af en toe moeten missen, want er lonken de Militaire Spelen: "Ik zit in het Nederlandse Militaire Vijfkampteam en we werken ons op voor het WK, in Zuid-Korea." Maar eerst het plavaschap: "Ik zie een hoop mooie uitdagingen tegemoet met een mooie club waar ik me helemaal op mijn plek voel. Want 105GncieWb is een aparte veelzijdige club waar geen dag hetzelfde is. Zo zit je op je boot, zo sta je aan een brug te werken en een week later heb je een uitdagende constructieopdracht. De dagen vliegen voorbij." Nick hoopt nog lang bij 105 te blijven, om daarna zijn pad te vervolgen als sergeant.

Mijn naam is... soldaat-1 Gerd Scholten

Toen Gerd in 2009 bij 105 begon, zat de compagnie nog op de Prinses Margrietkazerne in Wezep, niet al te ver van zijn woonplaats Usquert bovenin Groningen. Zijn eerste functie was chauffeur Scania WLS 420pk 6 cilinder in lijn met BAP (*bridge adapter pallet*) in de Charliegroep: "We transporteren vooral pontons en boten. Daarmee kunnen we een vouwbrug leggen op het water. En we bouwen ook MGB en baileybruggen." Momenteel zit Gerd in de commandogroep als MB-chauffeur van de luitenant: "Radio's uitluisteren en de verbindingen verzorgen; dat doe ik nu. Verder help ik de groepen, bijv. bij het leggen van verankeringen en het sluiten van een vouwbrug. Ook zijn we gericht op constructietaken." Ondanks de grote afstand van 265 km tussen zijn huis en werk op het Engelse Gat heeft hij het naar zijn zin. "Ik hoop dat ik lang voor deze baas mag werken, maar in de toekomst hoop ik toch een keer bij een transporteenheid te belanden want daar ligt echt mijn passie." Gerd groet de lezers "Met vriendelijke groet uit het verre noorden en verre zuiden."

Mijn naam is... soldaat-1 Roy op den Kelder

Begin 2013 stortte Roy zich op de opleiding luchtmobiel infanterie, maar net in de laatste week liep hij een knieblessure op. Dus moest hij herstellen in het *remedial* peloton in Weert. Omdat het allemaal te lang duurde kon hij niet terug naar luchtmobiel. Hij zou zelfs een ontslaggesprek krijgen. "Toen heb ik met een hoop moeite kunnen regelen dat ik werd aangenomen op een functie van een lager cluster. En zo ben ik bij 105 terecht gekomen." Zijn functie bij 105GncieWb is chauffeur Scania Wissel Laad Systeem WLS), met de nadruk op het *bridge adapter pallet* (BAP): "Dit systeem is speciaal ontwikkeld om pontons en de boot bruggenbouw op te kunnen pakken en te kunnen vervoeren." Bij 105GncieWb zijn ze het hele jaar door paraat voor nationale operaties: "Zou er in Nederland een ongeval plaatsvinden of een dreigende situatie op en nabij het water, dan schieten wij te hulp. Bijvoorbeeld bij dreigende dijkdoorbraken of groot ongeval op het water met een veerpont. En verder houden we ons bezig met constructietaken. Weet je wat ik eervol werk vind? Dat we af en toe steunen bij herdenkingen van oorlogen en rampen." Er is voor Roy ook een leven na 105. Hij wil een HBO-studie doen en aan het werk gaan als veiligheidkundige.

Mijn naam is... soldaat-2 Jim Kerckhoffs

Bij Jim viel het kwartje tijdens de BGO: "Toen we een brug hadden gebouwd heb ik gelijk overplaatsing aangevraagd naar 105!" Daar viel hij met zijn neus in de boter: "De vouwbrug die we vorig jaar in Antwerpen over de Schelde gelegd hebben met de oefening *Engineer Connection 2014*; dat was mooi!" Jim zit voorlopig lekker op zijn Scania WLS en hij wil graag nog een tweede functie draaien bij deze eenheid.

Mijn naam is... soldaat-1 Ruud Van Den Broek

Toen Ruud in 2013 geplaatst bleek te worden bij de genie was hij daar blij mee, omdat hij als burger al timmerman was met een opleiding op niveau 3. "Dus kon ik door ervaring meteen op constructieniveau meedraaien." Bij 105GncieWb is hij chauffeur Scania WLS/BAP. "Dat wil zeggen dat ik verantwoordelijk ben voor het besturen en onderhoud van één Scania en het vervoeren van brugonderdelen; van een boot bruggenbouw (BBB) tot pontons. Mijn neventaak is constructiebouwkundige (timmerman). Van funderingen voor huizen tot het afwerken van een huis + militaire infra." Als zijn functie in augustus 2016 afloopt, wil Ruud sowieso binnen de genie blijven.

Schippersweek voor waterbouwpelotons

In week 6 hebben de waterbouwpelotons van 105Gncie wb een schippersweek uitgevoerd. Het oogmerk van C-105 hierbij: "We gaan in deze schippersweek alle vaardigheden die benodigd zijn voor het werken met de vouwbrug vergroten en uitbouwen (P) door middel van een gevarieerd programma waarbij zelfstandigheid en verantwoordelijkheidsbesef maar ook competitie een rol gaan spelen (M). Dit alles om uiteindelijk onze unieke capaciteit nog efficiënter te kunnen benutten (E)".

MAANDAG

Op maandag zijn we begonnen met de uitleg over het verloop van de week. Deze week zou er een schipper tot "beste schipper" worden vernoemd. We kregen te horen dat dit aan de hand van een aantal opdrachten zou worden bepaald.

Na deze uitleg kregen we een toets over Vaarbewijs-1 en de boot bruggenbouw. Deze hebben we daarna gezamenlijk nagekeken. De volgende opdracht was een route uit te zetten met een groepje.

Dan kom je er weer achter op hoeveel dingen je eigenlijk moet letten als je een stuk gaat varen. Om het nog wat leuker te maken kregen we van het kader ook nog vijf middenpontons mee. Hierdoor was niet elke route begaanbaar. Tijdens het evalueren van deze opdracht kwamen er bij elke groep hele goede aandachtspunten naar boven.

DINSDAG

Op dinsdagmorgen werden de schippers in twee groepen verdeeld: de ene ging een MLC-40 vlot bouwen en de andere ging met een dekschuit varen. De vlotgroep moest daarna de bailey-drijvend een stuk verleggen in het Engelensche Gat. En 's middags hebben we de opdrachten gewisseld.

WOENSDAG

Op woensdag moesten we meerdere opdrachten uitvoeren: geblinddoekt varen en keren in een krappe ruimte, achteruit een route varen met een middenpontoon, een lesje knopen, een stuk slepen en slalom met 10 tonnen achter de boot

vastgemaakt. Mooie opdrachten die niet alleen de schippers triggerden, maar ook heel veel vroegen van de ervaring van je springer op de boot. Aan het einde van de dag waren er meerdere schippers die kans maakten op de titel 'beste schipper' en daarom werd er nog een eindopdracht ingegooid, namelijk de slalomroute maar nu met 20 tonnen achter de boot en daar achter weer een boot.

DONDERDAG

Een adjudant van de MEO heeft ons uitleg gegeven over het onderhoud van de boten en dat was interessant omdat hij over de meeste dingen net iets meer kon vertellen.

Na het plegen van het nodige onderhoud spraken we de week door en was daar eindelijk het moment: wie was de beste schipper? Het bleek dat er twee schippers gelijk geëindigd waren. Dus moesten deze twee uitvechten wie zo snel en goed mogelijk een eindsplits en lus in een touw kon maken. Er kon er maar één de winnaar zijn en die heeft later op de dag tijdens de borrel in het zonnetje mogen staan en heeft zijn prijs in ontvangst mogen nemen.

VRIJDAG

Op vrijdag hebben wij alle boten onderhouden onder leiding van de korporaal-schippers. Uiteindelijk hebben we veel geleerd en beoefend, plezier gehad, en onze boot bruggenbouw nog beter leren kennen. Zeker voor herhaling vatbaar, sodeju! ●

DE KAZERNES en militaire terreinen van Vught

VOORWOORD REDACTIE

Welke huidige genist is niet opgeleid in Vught en welke oudere genist is niet op z'n minst ooit werkzaam geweest op één van de kazernes in Vught? De meeste genisten zijn ook wel op de hoogte dat de huidige Van Brederode- en Lunettenkazerne ooit deel uitmaakten van het voormalig concentratiekamp Vught. Maar daar houdt voor de meesten de historische kennis over de kazernes en militaire terreinen van Vught wel op. Hans Sonnemans, onze museummanager, schreef voor de Vughtse Historische Reeks een artikel over het ontstaan, ontwikkeling en gebruik door de jaren heen van de kazernes en terreinen. In een viertal delen wordt in Genist het verhaal in zijn geheel verteld. In deze uitgave het laatste deel: de periode vanaf 1960, waarin de genieopleidingen worden ondergebracht in de tot de huidige kazernes omgedoopte 'dienstendelen' van het voormalig concentratiekamp.

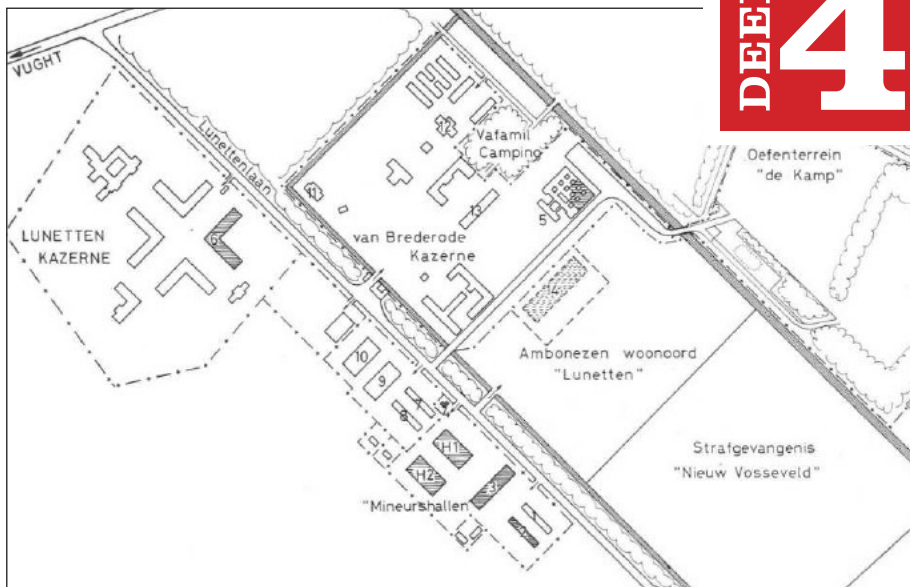
GENIE OPLEIDINGSCENTRUM

Op 1 juni 1960 werd een deel van de Lunettenkazerne, namelijk de gebouwen die tot het 'dienstendeel' van het voormalige concentratiekamp hadden behoord, omgedoopt tot Van Brederodekazerne, vernoemd naar Hendrik van Brederode (1531-1568), een edelman en een van de grondleggers van de Nederlandse Opstand.

De voormalige barakken van het kamp waren inmiddels in gebruik als woonoord voor de in 1951 naar Nederland overgekomen Molukkers¹. Op het noordelijke deel van het voormalige concentratiekampterrein werd in 1949 de penitentiaire inrichting Nieuw-Vosseveld gevestigd.

De diverse opleidingen van de genie werden in 1966 samengebracht in het Genie Opleidingscentrum (GOC), grotendeels gevestigd in Vught. De Genieschool verliet hiervoor Soesterberg en het Depot Genietroepen de Willem I Kazerne in 's-Hertogenbosch. Vught bood grote voordelen: concentratie in plaats van spreiding van de opleidingen; minder verhuizingen voor het beroepspersoneel en goede oefenmogelijkheden, zeker ook voor de 'buitenscholen' van het GOC: de Bruggenschool en de Vaar- en Duikersschool bij het Engelse Gat en Fort Crèvecoeur (bij 's-Hertogenbosch) en de Mijnschool bij het springterrein in Reek.

De Drunense Duinen boden geweldige mogelijkheden voor bivak oefeningen. In de jaren vijftig en zestig van de vorige eeuw bloeide het garnizoen 's-Hertogenbosch-Vught als nooit tevoren.

Schets van de situatie in 1971: de locaties van de Lunettenkazerne, de Van Brederodekazerne, oefenterrein 'De Kamp', het Moluks woonoord en 'Nieuw Vosseveld'.

Er waren voortdurend vier- tot vijfduizend militairen gelegerd, in hoofdzaak (dienstplichtige) infanteristen en genisten. Nederland bevond zich midden in de Koude Oorlog: een inval uit het oosten door de landen van het Warschaupact werd gevreesd. Meer dan voordien gebruikelijk, kwamen er ook burgers in de Vughtse kazernes. Na afloop van de eerste militaire training van de dienstplichtigen werden ouderdagen georganiseerd. Op zo'n ouderdag werd door een peloton showexercitie opgevoerd, waarbij de trotse ouders, vrienden en familie toekeken. De vaders werd dan gevraagd om onder leiding van een sergeant-majoor een stukje exercitie van voor 1940 op te

voeren. Als beloning kregen ze dan na afloop een borreltje brandewijn van de marketentster. Verder waren er nog de zogenaamde jeugd dagen, die jongeren interesse moest bijbrengen voor het militaire beroep².

ANDERE TIJDEN EN SOLDATEN-VAKBONDEN

In het begin van de jaren zeventig veranderde er veel in de relatie tussen krijgsmacht en samenleving. Militair vertoon op straat werd minder gebruikelijk. Open dagen, voor het eerst in 1972 bij de genie in Vught, waar 12.000 bezoekers kwamen, vervingen de parades. De militaire plechtigheden vonden voor- ▶

De halfopen loodsen met de machines van de Machinistenschool, gebouwd tegen de grens van de Van Brederodekazerne en het Moluks woonoord.

taan op de kazernes plaats. Tot in de jaren zeventig werd ook de Lunettenlaan zelf nog gebruikt voor parades, zoals bij commando-overdrachten. Maar met het toenemende verkeer naar de Molukse woonwijk en de penitentiaire inrichting Nieuw-Vosseveld verdween ook deze mogelijkheid.

De soldatenvakbond VVDM begon demonstraties te organiseren voor een betere wedde en een compensatieregeling. In juli 1973 werd in de Lunettenkazerne massaal het eten geweigerd om betere voeding af te dwingen.

Na enkele jaren 'strijd' maakte Defensie de inhaalslag die noodzakelijk was om in de pas te blijven met de snelle maatschappelijke veranderingen. De soldaat werd minder herkenbaar op straat, terwijl de kazernes werden aangepast om meer tegemoet te komen aan de woon- en werkomstandigheden van de burgermaatschappij³. Soms verschenen er nog opmerkelijke berichten in de kranten, zoals dat over de 22-jarige J. van G. uit Vught.

Een militair die lag in de ziekenzaal van de Brederodekazerne in Vught, ging er gisteren vandoor met een ambulancewagen. Gekleed in pyjama reed de man door Den Bosch. In het centrum kon de gemeentepolitie hem aanhouden. Hij ligt nu weer op de ziekenzaal⁴.

Enkele oude gebouwen van het voormalige concentratiekamp op de Van Brederodekazerne werden aangepast of gesloopt, zoals gebouw S, de vroegere 'Schreibstube'. Hier verrees in 1985 een nieuw gebouw als onderdak voor de Machinistenschool. Ook werd hier een sporthal gebouwd. Aan de overzijde, op de Lunettenkazerne, werd een instructieterrein voor de pioniers aangelegd. De oude manschappeneetzaal werd gesloopt en maakte plaats voor een nieuw KEK-gebouw (kantine, eetzaal, keuken).

WAPENDIEFSTAL

In februari 1981 werd Vught opgeschrikt door een spectaculaire wapendiefstal uit de Frederik Hendrikkazerne, die plaatsvond tijdens een filmuitvoering in de manschappenkantine. Er werd een bestelbus tegen de achterkant van de wapenkamer geplaatst.

Vanuit die bestelbus werden de metalen platen van die wapenkamer verwijderd. Op deze manier wisten de dieven binnen te komen en 41 pistoolmitrailleurs (Uzi's) en 21 FN-Browningpistolen buit te maken. Met de bestelauto werd zo de kazernepoort uitgereden. De Koninklijke

Wapendepot Vught geplunderd

Grote wapendiefstal in kazerne

VUGHT/DEN HAAG - Bij de, volgens insiders „grootste wapendiefstal uit een militair complex ooit in Nederland gepleegd”, donderdagnacht in de Frederik Hendrikkazerne te Vught, zijn eenenveertig UZI-pistoolmitrailleurs en eenentwintig FN-pistolen gestolen.

De mogelijkheid is niet uitgesloten, dat een georganiseerde groep deze spectaculaire wapendiefstal heeft gepleegd. Of de gestolen wapens voor „eigen gebruik” zijn of voor de zwarte markt moet het onderzoek door de marechaussee uitwijzen.

Het lid van de vaste Kamercommissie voor Defensie, Bram Stermerdink, gelooft niet direct dat er een georganiseerde groep achter zit. „Ik krijg de indruk dat er mensen aan het werk zijn geweest die zeer goed bekend zijn op deze kazerne, er misschien ooit gewerkt hebben of gelegerd waren”.

De wapendieven hadden duidelijke voorkeur voor licht, makkelijk hanteerbare wapens, want ze hebben wapens van zwaarder kaliber, die eveneens in het depot lagen, laten liggen.

Volgens de Legervoorlichtingsdienst zijn vijftientwintig van de gestolen mitrailleurs en één pistool onbruikbaar, omdat de slagen is afgezaagd. Ze werden gebruikt om de dienstplichtigen ermee vertrouwd te maken. De andere wapens zijn wel volledig in tact. Er kunnen 9 mm-kogels mee worden afgevuurd.

Tralies

De wapendiefstal is gistermorgen ontdekt. Het wapendepot ligt ongeveer vijftienmeter van het hek rondom het kazerneterrein. Men is het depot binnengekomen door een ruit in te slaan en tralies door te zagen. De wachtlopers hebben niets gemerkt. Stermerdink: „Over het algemeen loopt de bewaking wel. Ik vraag me trouwens af of het waterdicht kan. In elk geval gebeurde het in Vught niet goed”. Onbedachtzaamheid van de wacht? In hoeverre is de menselijke waakzaamheid een risico?

J. Verbeten van de Legervoorlichtingsdienst: „Ik vertel u niet hoe de bewaking in elkaar zit. Dat zou dom zijn: je zou de mensen de weg wijzen. Maar het is wel waar dat het nooit honderd procent kan. Iemand die perse fout wil die lukt dat vroeger of later toch”.

Ingang van de Van Brederodekazerne, begin jaren negentig van de vorige eeuw. Rechts gebouw Q, ofwel het wachtgebouw zoals het in de oorlogsjaren door de Duitsers is gebouwd, als onderdeel van het concentratiekamp. Links de portiersloge voor het beveiligingspersoneel, gebouwd in de jaren tachtig.

Marechaussee ging er van uit dat het professionele criminelen moesten zijn en de sporen voerden via de omheining naar het Drongelens Kanaal. Vught werd landelijk voorpaginanieuws! Op 13 maart van dat jaar werden de eerste arrestaties verricht door het rechercheteam. Begin april werd een 36-jarige Duitser opgepakt. Het zou gaan om een groep van internationaal bekende criminelen. Een groot deel van de wapens (42 van de 62) werd snel teruggevonden, deels in Duitsland⁵. Maar de gearresteerden bleken niet de daders van de diefstal, maar de helers van de wapens. Pas ruim tien jaar later zou de diefstal opgelost worden. Eind 1991 nam Justitie een nieuw vingerafdruk-herkenningssysteem in gebruik en kon hiermee een oud spoor oppakken. Tot dan toe onbekende vingerafdrukken leidden naar de 30-jarige Amsterdammer Stanley S. en zijn maat Harry A. Deze laatste was ten tijde van de diefstal als dienstplichtig militair op de Vughtse kazerne gestationeerd. Met het militaire paspoort van Harry A. waren zij er in februari 1981 in geslaagd om zonder problemen met de bestelbus de Frederik-Hendrikkazerne in en uit te rijden⁶.

AFSCHAFFING DIENSTPLICHT

Eind jaren tachtig van de vorige eeuw eindigde de Koude Oorlog. Vanaf 1990 werd de Koninklijke Landmacht drastisch ingekrompen en geherstructureerd. In 1995 kwam zelfs een einde aan de dienstplicht. De Bossche kazernes werden verlaten. Na 25 juni 1993 werden de drie kazernes in Vught de belangrijkste defensielocaties in de regio 's-Hertogenbosch.

De Nederlandse krijgsmacht veranderde en ook dat was onherroepelijk merkbaar in Vught. Niet langer werden daar jonge dienstplichtigen opgeleid, maar gemotiveerde beroepsmilitairen, die in het kader van internationale vredeshandhaving op missie gingen naar het buitenland. Om de burgerbevolking bekender te maken met dat 'nieuwe leger', en om goede mensen te werven, werd in 2000 een regionale open dag gehouden op de Van Brederodekazerne, die door tienduizenden belangstellenden werd bezocht.

Pas ruim tien jaar later zou de diefstal opgelost worden.

Gebouw I op de Van Brederodekazerne. Links de oude Duitse bouw uit de oorlogsjaren, rechts de aanbouw uit de jaren zeventig van de vorige eeuw.

De Frederik Hendrikkazerne (bij de genie bekend als 'De Freek') werd steeds minder gebruikt en delen van de oude kazernegebouwen raakten zelfs in verval. Vanaf 2001 werd de kazerne overgenomen door de Koninklijke Marechaussee en enkele jaren nog gebruikt als opleidingscentrum. In 2004 sloot de Frederik Hendrikkazerne definitief haar poorten.

In 2008 was er nog een open dag, waarna de meeste kazernegebouwen gesloopt werden om plaats te maken voor woningbouw, onder de naam Stadhouderspark. De objecten van cultuurhistorische waarde (zoals het hoofdgebouw met klokkentoren, het koepelgebouw met koperen dak, de vroegere ingang en twee legeringsgebouwen) werden geïntegreerd in het woningbouwgebied.

De Provinciaal Militair Commandant, later Regionaal Militair Commandant Zuid, en zijn staf hadden vanaf 1974 hun thuisbasis op de Van Brederodekazerne. Er werd zelfs een spe- ►

● GENIEHISTORIE

ciale zware verbindingbunker voor deze staf gebouwd op de Van Brederodekazerne met een grote verbindingsmast op de Lunettenkazerne. Vanaf 2011 is deze staf vertrokken en overgeplaatst naar de Generaal-majoor De Ruyter van Stevinckkazerne in Oirschot, als onderdeel van de 13e Gemechaniseerde Brigade.

REGIMENT GENIETROEPEN

De genisten van het Regiment Genietroepen zijn nog altijd gevestigd op de Van Brederode- en de Lunettenkazerne. Het Genie Opleidingscentrum werd op 1 januari 2003 gereorganiseerd tot Opleidings- en Trainingscentrum Genie. Vele duizenden cursisten van alle krijgsmachtdelen worden hier opgeleid; vanuit het Nederlandse maar ook het internationale beroepsleger⁷.

Op 11 november 2010 werd de nieuwe Pioniers- en Pontonnierschool geopend, een hypermoderne school in een groot nieuw gebouw op de Lunettenkazerne. Hier werken civiele en militaire opleidingsinstituten samen; een basis voor een brug tussen de civiele en militaire wereld.

Het gebouw van de voormalige Machinistenschool op de Van Brederodekazerne werd aangepast. Hier vestigde zich in januari 2013 de response-eenheid van de Joint (= gezamenlijk met alle andere krijgsmachtdelen) CBRN School.

Dit is een uniek onderdeel: 24 uur en 7 dagen per week paraat, voor het ondersteunen van de civiele hulpdiensten bij aanslagen of ongelukken met chemische, biologische, radioactieve of nucleaire (CBRN) stoffen.

Begin 2000 verhuisde ook de 'zetel' van het Regiment Genietroepen van Wezep naar Vught. Het vaandel van het regiment kreeg een plaats in het Huis van het Regiment Genietroepen, zoals het Geniemuseum ook genoemd wordt. Vanaf 2008 komen alle ruim tweeduizend Nederlandse genisten bijeen bij het in 2009 onthulde geniemonument op de Van Brederodekazerne. Dit gebeurt tijdens de jaarlijkse Wapendag die gehouden wordt rond 15 mei, de oprichtingsdatum van het regiment⁸.

Het Geniemuseum is al vanaf 1970 gevestigd op de Van Brederodekazerne. Onder de naam 'Historische Genie Verzameling' is het museum ontstaan in 1948 te Utrecht. Na een korte periode in de Frederik Hendrikkazerne in Vught (1966-1970) ontwikkelde het zich vanaf 1998 tot een echt publiek museum, naast de functie voor de eigen achterban

Het vervangen van het dak van de pionierslokalen op het 'pioterrein' op de Lunettenkazerne, eind jaren negentig.

Loods 14 bij het 'pioterrein' op de Lunettenkazerne, gebouwd in de jaren zeventig.

Gebouw S op de Van Brederodekazerne. Gebouwd in de jaren tachtig, als vervanging van de voormalige Schreijbustube uit de oorlogsjaren. Tientallen jaren was hier de Machinistenschool gevestigd en vanaf januari 2013 de response-eenheid van de J-CBRN School.

**Het Genie-
museum
is al vanaf 1970
gevestigd op de
Van Brederode-
kazerne.**

De laatste sporen van de Frederik Hendrikkazerne: het vervallen gebouw J in 2005.

Oefenterrein De Kamp

van het Regiment Genietroepen. Het museum is gevestigd in de voormalige kampkeuken en is via een eigen ingang toegankelijk vanaf de Lunettenlaan⁹.

Vermeldenswaard is verder dat Vught er in 2005 nog een kazerne bij kreeg. Dit was het gevolg van een herindeling die bedoeld was om de grens tussen 's-Hertogenbosch en Vught overzichtelijk te houden bij de komst van de Randweg. Het spoor en de Randweg zouden het terrein van de Isabellakazerne richting de stad helemaal afsluiten (er was aanvankelijk namelijk geen verbinding gepland) en daarom werd het logischer gevonden om het gebied tussen Randweg/spoorlijn en het Drongelens Kanaal over te dragen aan Vught.

Hiermee werd de Isabellakazerne (inmiddels al sinds 1993 gesloten als militaire kazerne en sindsdien deels gebruikt als asielzoekerscentrum) Vughts grondgebied. Na 200 jaar is het Nederlandse leger, en zeker het Regiment Genietroepen, nog stevig geworteld in de kazernes aan de Lunettenlaan in Vught.

Zelfs na de geplande grootschalige reorganisaties en bezuinigingen in 2014 en 2015, zullen de Van Brederode- en Lunettenkazernes hun militaire gebruik blijven behouden. ●

Ten westen van de Van Brederodekazerne, de Lunettenkazerne, het Moluks woonoord, de penitentiaire inrichting Nieuw-Vosseveld en het Nationaal Monument Kamp Vught ligt een groot terrein van ongeveer twaalf hectare: De Kamp.

Toen de genie arriveerde in Vught (1949) werd het meteen in gebruik genomen als militair oefenterrein: grondwerkzaamheden door zwaar materieel, zoals graafmachines en later ook tanks. De bodem werd flink verstoord door de aanleg van drainage, diep ploegen en allerlei vormen van grondverzet. Het bleek heel onaangenaam en moeilijk om hier met grondverwerkende machines te werken. Om deze situatie te verbeteren, werd besloten om het terrein twee meter op te hogen en te voorzien van een slotenplan met open bemaling. Dit plan bleek financieel niet haalbaar. Gekozen werd voor een verlaging van de grondwaterstand door middel van een diepdrainage. Dit werd in 1969 uitgevoerd door de Koninklijke Nederlandse Heidemaatschappij voor bijna twee ton in guldens.

In 1972 verhuisde de Mechanische Uitrustingschool (MUS) van Wezep naar Vught, om deel te worden van het Genie Opleidingscentrum. Hoewel oefenterrein De Kamp aanzienlijk kleiner was dan dat in Wezep, was het zeker nog acceptabel. Toen Prins Bernhard op 20 juni 1973 een bezoek bracht aan het Genie Opleidingscentrum, landde hij per helikopter. *Op een platte wagen bezichtigde Zijne Koninklijke Hoogheid het oefenterrein "De Kamp" waar instructeurs en leerlingen van de Opleidingsrichting Mechanische Uitrusting demonstreerden met alle soorten bouwmachines, welke thans bij de genie in gebruik zijn*¹⁰.

Vanaf 2012 werd een deel van oefenterrein De Kamp (Kamp 1) heringericht voor de in 2013 geopende Joint CBRN School. Er verrees een O&T (opleiding en training) huis van drie etages, waar ruimtes onder rook- en traangas te brengen zijn. Maar ook een metrostation, een ingestort object, een treinlaadperron en een agrarische bedrijf/opslagloods. Er zijn allerlei voertuigen, ontsmettingslocaties en een detectielaan. De Kamp is hiermee een unieke trainingsfaciliteit binnen Nederland geworden.

¹ Henk Smeets, 'Molukkers in Vught', VHR 4 (1996). ² Bijdrage aoo b.d. Sjef Hamers, Vught.

³ J. Hoffenaar en B. Schoemaker, Met de blik naar het oosten, de Koninklijke Landmacht 1945 – 1990 ('s-Gravenhage 1994).

⁴ Het Vrije Volk, 19 augustus 1976. ⁵ Reformatorisch Dagblad, 4 april 1981. ⁶ De Telegraaf, 19 september 1992.

⁷ M. Elands J. van Hoof, C. Klep en H. Roozenbeek, 250 jaar Genietroepen ('s-Gravenhage 1998).

⁸ Genist, maart 2011 en november 2012. ⁹ Archief Stichting Historische Genieverzameling, Vught. ¹⁰ Genie, augustus 1973.

A-Compagnie 11 Geniebataljon, lichting 64-1:

Levensgevaarlijke berging Spitfire

1964 – Ineens ligt er een 500 lbs bom op de kieper...

Dat overkomt de dienstplichtigen van 11Gnbat bij de berging van een neergehaalde Spitfire bij Zwolle. Een terugblik.

Op 28 november 1944 zijn bij Zwolle, op verschillende plaatsen, twee Spitfire-jachtvliegtuigen van de Britse luchtmacht neergehaald. Het ene werd bestuurd door de Belg Henri Taymans, het andere door de Tsjech Otto Smik. Eén toestel verdween met vlieger en mogelijk met twee bommen van 500 lbs elk in een sloot langs de spoorlijn Zwolle – Kampen. Het andere toestel was bereikbaar, maar het heeft nog een dag of drie geduurd voordat de Duitsers toestemming gaven het lijk, naar men aannam van de Tsjech Smik, te begraven. Maar er was toch enige onzekerheid over zijn identiteit. Het zou ook Taymans geweest kunnen zijn.

Later heeft de weduwe van de Belgische vlieger, inmiddels hertrouwd en Engelse geworden, er navraag naar gedaan. Vooral door spuurwerk van de Groninger student B.J. Zomerdijk is twijfel gerezen over de identiteit van de vlieger, die bij

een luchtaanval op het station van Zwolle sneuvelde. Er schenen aanwijzingen te zijn dat het niet Smik maar de Belg Henri Taymans was, die het neergestorte vliegtuig bestuurd. Zou namelijk vast komen te staan dat haar eerste echtgenoot niet is gevonden, maar dat zijn stoffelijk overschot zich bevindt in het toestel dat in de sloot is verdwenen, dan is hij formeel nog één der vermisten. Dan is ook het stoffelijk overschot niet dat van haar echtgenoot, maar van de Tsjech. Dus op onderzoek uit naar de tweede neergestorte Spitfire. Er werd geconstateerd dat er zich inderdaad een vliegtuigwrak op de aangegeven plaats in de sloot bevond en er is overlegd over bergingsmogelijkheden van het wrak. Het college van burgemeester en wethouders van Zwolle kreeg hierover een technisch rapport.

LEVENSGEVAARLIJK

Het raadslid W.J. van der Zwan (PvdA) was de enige die zijn stem onthield aan de

goedkeuring. “Bij de berging zullen anderen hun leven in de waagschaal moeten stellen. En daar kan ik mij niet mee verenigen”, heeft hij gezegd.

Hij doelde hierbij op de munitie die met het vliegtuig, naar men aanneemt, onder de grond is verdwenen. De Mijnopruimingsdienst gaf inderdaad toe dat bij de berging levensgevaar voor de bergers bestaat. Niettemin werd tot berging besloten. Daarbij kwamen financiering, uitvoering en verantwoordelijkheid ter sprake. 11 Geniebataljon – voorloper van 11Pagnbat – ging aan de slag.

Een wit kruis in de berm van de spoorlijn Zwolle-Kampen ter hoogte van de Veemarkt gaf het middelpunt van de uit te voeren werkzaamheden aan. Lichte 64-1 uit Wezep groef het wrak van de Spitfire op, waar natuurlijk ook luchtmachters van de Bergings- en Identificatiedienst bij aanwezig waren. Voorzichtig

Maar bij het verder graven naar het vliegtuig lag er plotseling een 500lbs bom in één van de kiepwagens.

gingen de mannen van de A-Compagnie (kiepwagens) en van het Mechanische Uitrustingspeloton (P&H graafmachine) van de Stafcompagnie aan de slag. Vrij snel werden diverse vliegtuigonderdelen naar boven gehaald. Veel versplinterd aluminium, vele soorten 20mm munitie, twee .50 mitrailleurs, twee 20mm kanonnen, een parachute en de V-12 cylinder Rolls-Royce Merlin motor.

Gelukkig waren op de brokstukken van het staartstuk nog duidelijk de letters R.R. 227 te ontcijferen, zodat het duidelijk was om welk vliegtuig het ging. En ook aan de hand van persoonlijke eigendommen van de vliegenier werd het duidelijk dat het hier om de Belg Henri Taymans ging. Missie geslaagd. Tot dan toe.

WONDER

Maar bij het verder graven naar het vliegtuig lag er plotseling een 500lbs bom in een van de kiepwagens. Dat dit zonder ongelukken ging en dat daarbij niemand om het leven gekomen is, beschouw ik nog steeds als een wonder. Raadslid Van der Zwan had het goed gezien hoe gevaarlijk dit project kon zijn. De schrik zat er nu goed in. Omdat het gat in de grond enorm diep geworden was en daarmee de weg ernaast in het gat verdwenen was, heeft men besloten niet verder te zoeken naar de tweede 500lbs bom.

De opgegraven bom is op een veilige plaats buiten Zwolle van zijn ontsteker ontdaan. De tweede bom ligt waarschijnlijk nog steeds op zeer grote diepte op dezelfde plaats. ●

NIEUW LEVEN VOOR RIVIERKAZEMAT ZUID IN KATWIJK BIJ CUIJK

Ieder jaar op of omstreeks 10 mei organiseert het Comité Herdenking en Bezinning in Cuijk een herdenking bij het oorlogsmonument in Katwijk ter nagedachtenis aan de gesneuvelden bij de rivierkazemat zuid. De VOM (Vereniging Oud-Militairen) Cuijk staat ingetreden bij de ceremonie. Ik ben betrokken bij de activiteiten van beide partijen.

Bij de herdenking in 2014 besprak ik met de voorzitter van de VOM, Theo Hoefs, de mogelijkheden om de rivierkazemat weer toegankelijk te maken aangezien deze een belangrijke rol speelde op de eerste dag van de oorlog. Eerdere pogingen de kazemat toegankelijk te maken strandden steeds. Dit intrigeerde me, want het moest toch mogelijk zijn om dat voor elkaar te krijgen. We willen namelijk de kazemat inrichten als expositieruimte om de op 10 mei 1940 gesneuvelde militairen te gedenken. Dan kan er ook voorlichting worden gegeven aan schoolkinderen, doelgroepen en overige geïnteresseer-

den over de gebeurtenissen op die dag in mei 1940. Met één gericht schot van een Duits PAG 8.8 vielen daar toen zes Nederlandse korporaals van het Korps Politietroepen.

Eerst heb ik me verdiept in de geschiedenis van de kazemat. Het meest interessante artikel stond in de Militaire Spectator van maart 1942, waarin verslag werd gedaan van het gevecht bij Mook. Dit gevecht heeft zich feitelijk afgespeeld te Katwijk aan de Maas. Om verwarring met de gelijklopende en zoveel meer bekende dorpsnaam in Zuid-Holland te voorkomen, is het genoemd naar het

aan de overzijde van de rivier gelegen dorp Mook, dat dus zijn naam heeft gegeven aan zowel de slag van 1574 als het gevecht van 10 mei 1940.

Om een goed beeld te krijgen heb ik foto's van de huidige situatie gemaakt. In Vught, waar we de 266ste verjaardag van ons Regiment vierden, trof ik 'op het juiste moment' C-101Gnbat, luitenant-kolonel Ed Caelen. Hij las het artikel, zag de foto's en na mijn uitleg over onze plannen gaf hij meteen groen licht: "Henny, dit gaan we doen!"

'STRATEGISCHE VOORZORGEN'

De rivierkazematten werden gebouwd in het kader van de 'Strategische Voorzorgen'. Hiermee werd beoogd te voorkomen dat een zogenoemde kleine strategische overval de mobilisatie van het Nederlandse leger zou kunnen verstoren.

Om meer concreet vast te stellen wat voor het weerstaan van een dergelijke dreiging nodig zou zijn, stelde de Chef

Kazemat Katwijk Zuid overwoekerd en nog aan het oog onttrokken

van de Generale Staf een 'Bruggencommissie' in. Deze bracht in 1935 verslag uit met de de volgende aanbevelingen:

- elke brug over de IJssel, Neder-Rijn, Waal en Maas moest door twee kazematten worden verdedigd;
- de bewapening moest bestaan uit een pantserafweergeschut en mitrailleur;
- kazematten moesten een klein schietgat hebben om meer bescherming aan de bediening te bieden;
- bij de brug moest een bewakingsdetachment worden gelegerd.

Deze aanbevelingen werden voor een deel overgenomen.

De bewapening werd uiteindelijk een kanon van 5.L50 Kazemat No.2 (kaliber 5cm en een lengte van 50 x het kaliber) en een zware mitrailleur van het type

Schwarzlose 08/15. Per kazemat zou de bezetting door politietroepen zijn:

- per kanon: een stukscommandant en drie man;
- per zware mitrailleur: een stukscommandant en twee man;
- een onderofficier als kazematcommandant;
- daarnaast waren er 2x3 man nodig voor waarschuwing en het sluiten van de hindernissen.

In geval van spanningen moest de bemanning van de kazemat verdrie- of verviervoudigd worden

RKZ- mitrailleur

RKZ- kanon

op de buitenlucht. Hiervoor werden in de kazematten de nodige luchtbuizen ingebouwd. In februari 1936 wordt de bouwvergunning afgegeven en wordt gestart met de bouw van de beide rivierkazematten in Katwijk bij de spoorbrug over de Maas

MOBILISATIE

Op 29 augustus 1939 mobiliseert Nederland en wordt het noordelijke vak van de Maaslinie betrokken door II-26 RI. De Maaslinie was een kazematlinie west van de rivier, waar bij de bruggen zwaardere kazematten waren gebouwd.

De kazematten tussen de bruggen lagen op relatief grote onderlinge afstand.

Gevecht om Katwijk gaat de geschiedenis in als 'Het gevecht bij Mook'

Aangezien bij het vuren met mitrailleurs of kanonnen schadelijke rookgassen ontstonden en het uiterst giftige koolmonoxide vrijkwam, en in moderne kazematten geen ventilatiekokers boven de wapens werden toegepast, zoals dat vroeger bij oude forten wel werd gedaan moest er iets anders komen. De oplossing kwam van de 1e Luitenant der Jagers A.A. Schwing die als instructeur verbonden was aan de 1e Stormschool te 's-Gravenhage en was verbluffend simpel. Sluit de manschappen door middel van een op het gasmasker geschroefde gasdichte slang direct aan

De meeste waren van het type S-kazemat. De Maaslinie had dan ook slechts een vertragende taak. Zij moest de tegenstander zolang mogelijk vertragen zodat gereedstelling in de werkelijke weerstandslinie – de achtergelegen Peel-Raamstelling – kon worden voltooid.

Gedurende de inkwartiering ontstond er een warme band tussen de bevolking van Cuijk en Katwijk met de soldaten van het Nederlandse leger. En dat gold ook voor de 3e Cie van het IIe Bat van 26 Regiment Infanterie die haar taak had in dit deel van de Maaslinie. ▶

● VETERANEN EN OUDGEDIENDEN

Goede band tussen bevolking Katwijk en militairen

Vernielde brug bij Mook

Tussen paal 163,5 en paal 166 werd de Maaslinie bezet door de 3-II-26 RI onder bevel van de reservekapitein F.G.H. van Hoogenhuize met als plv de reserve eerste luitenant F.G. Montulet. Zij was versterkt met 6 zware mitrailleurs, en één stuk 8 staal.

De bezetting beschikte over 2 rivierkazematten bezet met een detachement politietroepen, in elk waarvan een kanon van 5 cm en een zware mitrailleur waren opgesteld, alsmede over 6 gietstalen koepels en 7 stekelvarkens, waarin de overige 4 zware mitrailleurs en de 9 lichte mitrailleurs hun gevechtsofstellingen betrokken. Bij de laatstgenoemde 13 kazematten behoorden schuttersputten, samengesteld uit platen van gewapend beton, die in het dijklichaam waren ingelaten en die elk een standplaats vormden voor één der niet in de kazematten ingedeelde manschappen. Verder waren per groep aan de binnenvoet van de dijk twee lignissen aangebracht. De opdracht die het II-26 RI heeft is duidelijk: STANDHOUDEN!

GEBEURTENISSEN VÓÓR HET EIGENLIJKE GEVECHT

Tegen middernacht op 9 mei ontving luitenant Montulet opdracht van zijn CC om de versperringen oost van de Maas aan te brengen. Hij begaf zich omstreeks 02.00 uur naar de oostelijke oever om te controleren of het stellen van de aspergeversperring onder het viaduct in de weg Mook—Malden en van de beide boomverhakkingen op de weg Mook—Groesbeek behoorlijk geschiedde. Omdat twee ladingen van die verhakkingen weigerden, eiste een en ander meer tijd en waren de verhakkingen pas bij het aanbreken van de dag gereed. Toen Montulet dit telefonisch aan zijn CC meldde, vlogen grote aantallen Duitse vliegtuigen reeds over ons grondgebied.

SPRINGEN VAN DE BRUG BIJ MOOK

Aangezien de bruggen bij Mook en Gennep in het zelfde bataljonsvak van 26 RI zijn gelegen en de eerste wel is gesprongen, terwijl de laatste intact in handen van de vijand is gevallen, was het van belang om vast te stellen, om

hoe laat en op wiens last de brug bij Mook tot detonatie was gebracht. Het is intussen duidelijk dat de brug te Mook tussen 04.25 en 04.30 uur op last van C-Peeldivisie (kolonel L. J. Schmidt) tot detonatie is gebracht.

HET GEVECHT

Uit de verschillende rapporten blijkt, dat de eerste Duitse patrouilles zich tussen 04.30 en 05.00 uur aan de Maas vertoonden en dat de vijand omstreeks 05.30 uur het front der compagnie met artillerie onder vuur begon te nemen. Tussen 08.30 en 09.00 uur deed de vijand de eerste overgangspoging. Even daarvoor, om ongeveer 08.00 uur, zakte een grote aak, voorafgegaan door een sleepboot de rivier af en nam - aangezien de spoorbrug de doorvaart versperde - ligplaats op de Maas. Dit werd gemeld en de opdracht werd gegeven om dit schip de grond in te boren. Luitenant Montulet gaf deze order door aan het stuk 8 staal; de commandant hiervan meldde evenwel, dat het schip buiten het schootsveld van het

Zuidelijke deel voorzijde

Tijdelijke graven bemanning rivierkazemat zuid

kanon lag en dat hij dus niet aan de opdracht kon voldoen. Het schip bleef dus liggen waar het was en vormde een hindernis in het schootsveld der mitrailleurs. Bij de eerste overgangspoging schijnt de Duitse infanterie zoveel mogelijk van deze dekking profijt te hebben getrokken.

Desondanks werd de eerste poging volkomen afgeslagen, evenals de later ondernomen tweede en derde aanvallen, die alle door intensief artillerievuur werden voorbereid. Zeker is het, dat de eerste drie pogingen werden afgeslagen en dat de compagnie ook duidelijke verliezen toebrecht aan vijandelijke groepjes, die de rivier trachtten te naderen. Van Duitse zijde is na de oorlog meermalen met onverholven bewondering gesproken over de schitterende wijze, waarop deze ene compagnie haar taak heeft vervuld. Bijzonder krachtig trad de vijandelijke artillerie op tegen de Rivierkazemat Zuid, welke vuur kon uitbrengen op de plaats van het Maasveer en de naaste omgeving.

Ook het stuk 8 staal heeft uiteraard van dit vuur zijn deel gehad. Bij dit stuk bevond zich dienstplichtig wachtmeester H. M. G. A. de Kort met zeven bedieningsmanschappen. Toen reeds zeer vroeg in de morgen Duits geschut aan de Maas verscheen en achter een heg stelling nam, mocht de wachtmeester hierop het vuur niet openen, "daar zijn opdracht was om op pantser- en vechtwagens te vuren". Daarna kwam een rijnaak de Maas afzakken en hier bleek ook dat het niet mogelijk was om deze tot zinken te brengen. Toen het niet lukte de kazematten tot zwijgen te brengen, heeft de tegenstander één of meer pantserbestrijdingskanonnen van 8,8 cm ingezet. De Rivierkazemat Zuid lag van ongeveer 05.30 tot 11.00 uur onder artillerievuur, dat even-

wel niet veel schade aanrichtte. Na 11.00 uur ontvingen zij wel voltreffers. Plotseling drong een projectiel door het schietgat in de kanonkamer, waar het detoneerde. Zes korporaals van de politietroepen werden op slag gedood en één gewond; het kanon was vernield en in de kazemat brak brand uit (gesneuvelden: de korporaals Politietroepen D. Beers, D.J. Compier, P.M. Jaspers, J.H. Pels, A. Stoets en D.J. Verplak; gewonde: korporaal Politietroepen J. Boogaarts).

CONCLUSIE

Wanneer meerdere kazematten geen vuur meer kunnen uitbrengen, komen meer en meer Duitse troepen over de Maas en worden de overige kazematten stuk voor stuk van achteren uitgeschakeld en geeft de bemanning zich over. Het merendeel van de compagnie wordt krijgsgevangen genomen, de CC wordt bij de gevangenneming gedood en slechts een klein deel van de compagnie weet de Peel-Raamstelling te bereiken. Het gevecht bij Mook is in slechts zes uur beslecht. De verliezen van de compagnie zijn 13 doden en 16 gewonden. Wat blijft zijn de verhalen, foto's en de herinneringen.

VERVOLG EN DE JAREN DAARNA

Direct na het overwinnen van de Maas slaan de Duitsers een pontonbrug, deze is omstreeks 17:00 uur gereed. De opmars wordt voortgezet en de strijd in de Maaslinie is hier beslist.

De bezetter heeft de kazemat tijdens de oorlog gebruikt om wederom de inmiddels door de Duitsers herstelde spoorbrug te bewaken. Tijdens Market Garden in september 1944 wordt de brug weer vernield, ditmaal door de Duitsers. De Canadese bevrijders herstellen de ▶

Duitse propaganda 'ansichtkaart'

● VETERANENENNOUDGEDIENDEN

Duitsers slaan pontonbrug om de opmars voort te zetten

brug. Ten slotte doet een Nederlands bedrijf dat nog eens in opdracht van de Nederlandse Spoorwegen.

Na de oorlog wordt de kazemat door de BB (Bescherming Bevolking) gebruikt als opslagruimte, totdat deze instantie ophoudt te bestaan. Nu de kazemat geen functie meer heeft, maakt de plaatselijke jeugd - waaronder ikzelf - dankbaar gebruik van de ruimte om te spelen. De onderverdieping maakt het allemaal uitdagender maar ook gevaarlijker, waarop de boer wiens erf grenst aan de kazemat, de deuren dicht last. De natuur ziet zijn kans schoon en de kazemat wordt overwoekerd door struikgewas en blijft verborgen tot in het najaar van 2014.

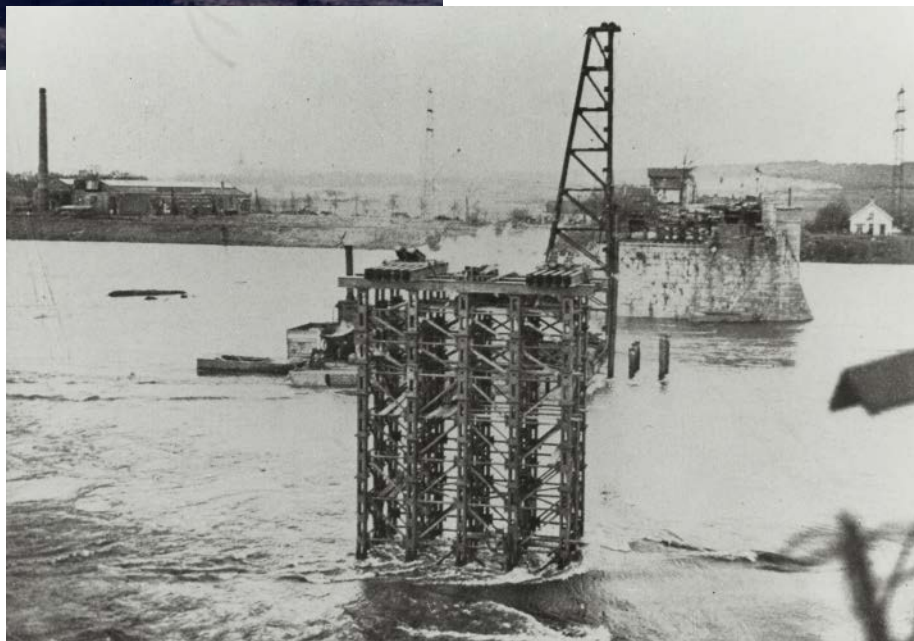
PLAN VAN AANPAK

Na het groen licht van overste Caelen ben ik begonnen aan de zoektocht naar de eigenaar van de kazemat. Dit beschermde monument met nummer 420215 blijkt beheerd te worden door de Stichting Militair Erfgoed, die zich inzet voor het behoud en herstel van ons militaire erfgoed zoals forten, kazematten, bunkers, beveiligde onderkomens uit de Koude Oorlog, inundatievoorzieningen en het cultuurlandschap dat ten behoeve van dit erfgoed is ingericht. Na het lezen van de namen van de bestuursleden gaat er een belletje rinkelen. De naam Chris Vader klinkt vertrouwd en inderdaad: een militair die net als ik met FLO is; dat is makkelijk zaken doen. Al snel is er een gebruikersovereenkomst getekend voor vijf jaar tegen een redelijke jaarprijs.

Adjutant Berend Schonewille van 101-Gnbat wordt mijn counterpart en na een verkenning is al snel een plan gemaakt. Hij zorgt voor de uitwerking van de steunverlening en komt met een aantal goede ideeën; ik zorg voor een vergunning van de bevoegde instantie.

slepen om na een kleine dertig jaar weer daglicht naar binnen te laten schijnen. Tot onze verbazing was de kazemat redelijk schoon en droog; een meevaller.

Nu konden we verder. De vergunning werd aangevraagd bij het Waterschap Aa en Maas. De bewoners van Katwijk werden middels een schrijven op de hoogte gebracht van onze plannen. Een artikel in de krant zorgde voor de nodige pu-

Herstel / herbouwen van de spoorbrug bij Mook

We gaan met een handdruk uit elkaar. In eerste instantie zou 101-Gnbat een groot deel van het groen verwijderen en de bomen kappen, maar door de hoge uitzenddruk hebben we deze klus zelf voor onze rekening genomen. Ook om onze goede wil te tonen en dat we niet geheel afhankelijk waren van de steun. De deur van de kazemat werd openge-

bliciteit en het gevolg was dat we benaderd werden door een aantal inwoners die nog foto's hadden van vroeger. Dit leverde schitterende verhalen en evenzo geweldige foto's op, die we deelden met andere mensen die bezig waren met de geschiedenis van de Maastrichtse en het 26ste Regiment Infanterie. Je weet nooit wanneer je elkaar weer nodig hebt! De

Open slijpen van de dichtgelaste deur

Met de hand uitgraven van de buitenopstelling

Interieur na 30 jaar opvallend schoon en droog

Elektromonteurs van 102Constric zorgen voor energievoorziening

● VETERANEN EN OUDGEDIENDEN

Bij het verwijderen van de begroeiing deden we een interessante ontdekking...

site www.standhouden.nl geeft een goed beeld van de strijd in de Maaslinie met gedetailleerde beschrijvingen van alle kazematten en veel achtergrondinformatie. De vergunning werd toegekend en de bomen en begroeiing werden gerooid, maar het grondverzet (stronken verwijderen en sleuf voor de grondkabel) moest wachten tot na 1 april 2015.

Dit heeft te maken met de winterperiode en het feit dat de kazemat deels in het dijklichaam staat. Geen probleem, de streefdatum is 10 mei 2015, dus dat moet lukken. Bij het verwijderen van de begroeiing deden we een interessante ontdekking. Aan de buitenzijde van de kazemat werd een betonnen muurtje zichtbaar, wat we met de hand hebben uitgegraven om te kijken tot hoe diep dit allemaal doorliep, maar dat viel nogal tegen. Het bleek een omloop te zijn vanaf de achterzijde van de kazemat via een trapje naar een buitenopstelling, die voor waarneming gebruikt is of een mitrailleurpost was. Begin 2015 is de steunverlening vanuit Wezep weer opgestart. Sergeant-majoor Julian Straub, SMO-102Constrie, heeft daarvoor een plan gemaakt, dat helemaal past in het opleidings- en oefenschema. Nog de zelfde week volgde een aanvullende verken-

ning om alle technische details van de installatie te bekijken en twee weken later waren de ET'ers al aan het werk. Hun enthousiasme en vakmanschap was een genot om te zien en binnen vier dagen hadden we verlichting in de kazemat.

Waar sinds de bouw in 1936 niets anders gebrand had dan kaarsjes en carbidlampen hebben we nu een installatie die voldoet aan de vigerende NEN, zodat we onze bezoekers veilig kunnen ontvangen in een verlichte omgeving. Trots op zulke mannen en de manier waarop ze de klus geklaard hebben!

De eerste weken van april gaan we beginnen met het werk aan de buitenzijde: de sleuf voor de grondkabel graven en de boomstronken verwijderen. In die tijd zitten we niet stil; we gaan de binnenzijde opnieuw witten en de noodzakelijke reparaties uitvoeren. Zo moeten ook nog de schietgaten aan de buitenzijde worden vrijgemaakt en aan de binnenzijde worden voorzien van lexan plexiglas, zodat er vanuit de kazemat weer zicht is op de spoorbrug.

Ook brengen we het camouflagepatroon weer aan, wat nog deels te zien is op de foto's van de beschadigde kazemat. Op 10 mei 2015, na afloop van de jaarlijkse herdenking bij het monument ter ere van de gevallen van II-26 RI, wordt de expositie in de kazemat geopend en kunnen we op locatie uitleg geven over de moedige strijd die hier 75 jaar geleden plaats vond.

Het Comité Bezinning en Herdenking en de Vereniging Oud-Militairen Cuijk willen 101Gnbat en 102Constrie in het bijzonder bedanken voor de geweldige steun die we tot nu hebben en in de toekomst nog mogen ontvangen bij de tot standkoming van dit project.

BRONNEN

- De Militaire Spectator maart 1942
- Kazematten in het interbellum
- De boekjes Neerlands Arsenaal No 2. en No. 10
- www.standhouden.nl voor de tekeningen van de kazemat. ●

Jaarlijkse herdenking op 10 mei

VERENIGING VETERANEN REGIMENT GENIETROEPEN (VRG)

In de afgelopen jaren heeft de VRG een enorme ontwikkeling door gemaakt. Ze is in 2008 opgericht als stichting en uitgegroeid tot een vereniging die op dit moment 2000 genieveteranen vertegenwoordigt. Behalve dat de VRG een bindende factor wil zijn voor alle postactieve veteranen, ondersteunt zij met name ook de eenheidscommandanten bij hun verantwoordelijkheid voor het veteranenbeleid binnen de eigen eenheden. Dat de VRG bij de 'jonge' actiefdienende veteranen nog niet echt tot de verbeelding spreekt is begrijpelijk aangezien deze categorie nog helemaal niet het gevoel heeft veteraan te zijn.

Maar toch is de VRG er van overtuigd dat het stoffige imago van de veteraan langzaam maar zeker naar de achtergrond wordt gedrongen. De Nederlandse veteraan is al lang niet meer de verpersoonlijking van mannen die gestreden hebben in de Tweede Wereldoorlog, voormalig Nederlands-Indië of Korea. De huidige veteraan, en dat wordt steeds meer onderstreept door de maatschappelijke erkenning en waardering, is de militair die vandaag de dag waar dan ook ter wereld wordt ingezet in dienst van vrede en veiligheid. En dat dit een pure noodzaak is blijkt wel uit de vele brandhaarden in de wereld die,

Veteranen participeren bij bijzondere gelegenheden

behalve lokaal grote gevolgen hebben en onschuldige burgers treffen, ook een bedreiging vormen voor onze eigen westerse waarden en normen.

VERBONDENHEID

Desondanks heeft de VRG de binding van jonge veteranen tot een van haar speerpunten gemaakt. De nog actiefdienende veteraan zal ooit, vroeg of laat, de dienst verlaten en er bij gebaat zijn om ook na de actieve dienst te kunnen terugvallen op gelijkgestemden; op collega's die onder de zelfde omstandigheden gediend hebben. Niet alleen als het om een hulpvraag gaat – daarover meer in het artikel over Nuldlijnszorg – maar vooral om ervaringen te delen en oude kameraden te ontmoeten.

DE VRG KOMT NAAR U TOE

Om deze verbondenheid gestalte te geven moet de VRG meer zichtbaar worden bij de huidige generatie genisten, ze moet een instituut zijn dat integraal deel uitmaakt van het Regiment Genietroepen. Onbekend maakt onbemind, zegt het spreekwoord. Daarom heeft het bestuur inmiddels contacten gelegd met de diverse eenheidscommandanten en

hen gevraagd wat de VRG kan betekenen in de ondersteuning van hun veteranenbeleid. Ook is het initiatief genomen om aan elke eenheid een of meerdere veteranen te koppelen die actief invulling gaan geven aan deze ondersteuning. Daarbij denken we aan veteranen die daar gediend hebben, de eenheid dus kennen en wellicht door de eenheid (nog) herkend en gekoesterd worden. Er moet een soort vertrouwensband opgebouwd worden.

Deze veteranen worden bijv. uitgenodigd bij bijzondere gelegenheden en evenementen van de eenheid zoals commando-overdrachten, bijzondere appels en medaille-uitreikingen. Het moet voor de eenheid een vanzelfsprekendheid worden dat deze veteranen 'er bij horen'.

ONDERSTEUNING REÜNIES

In het verleden konden eenheden voor de organisatie van bijvoorbeeld een reünie aankloppen bij de Stichting Vrienden van het Regiment Genietroepen, de 'schatbewaarder' van het regiment. Inmiddels is in de Contactraad van het regiment besloten dat ondersteuning van reünies en veteranenbijeenkom- ▶

● VETERANEN EN OUDGEDIENDEN

"Op het regiment!"

sten voortaan belegd wordt bij de VRG. Dit houdt in dat vanaf nu, behalve advies, (zo mogelijk) fysieke en (beperkte) financiële ondersteuning aangevraagd kan worden bij de VRG. Ook kan de VRG bij dergelijke evenementen zorg dragen voor de aanwezigheid van gecertificeerde Nuldelyns helpers.

Dit jaar wordt de VRG nauw betrokken bij de organisatie van de reünie van 102Constricte ter gelegenheid van haar 20-jarig bestaan. Ervaringen die daarbij worden opgedaan zullen als basis dienen voor een nader vast te stellen beleid en voorwaarden voor de (financiële) steun vanuit de VRG bij dergelijke evenementen.

VETERANENSTATUS

Na een jarenlange discussie zijn door de Minister van Defensie in de Veteranenwet de voorwaarden vastgelegd waaraan een militair moet voldoen om zich veteraan te mogen noemen.

Dat er diverse groeperingen zijn, die de definitie van deze veteranenstatus graag uitgebreid hadden willen zien, is algemeen bekend. En hoewel binnen de verschillende regimenten en korpsen tot nu toe de grens tussen oudgedienden met een respectabele status van dienst, maar geen formele veteranenstatus, en de geregistreerde veteranen enigszins soepel werd toegepast, wordt men steeds meer gedwongen om hierin duidelijk onderscheid te maken conform de door de minister vastgestelde normen. Ener-

Defileertenue 'jonge' veteranen

zijds omdat de financiële ondersteuning door Defensie en het V-fonds daarop gebaseerd is, maar ook omdat er steeds meer maatschappelijke onrust ontstaat waarbij vermeende 'nepveteranen' zonder pardon aan de publieke schandpaal worden genageld.

Helaas overkomt dit niet alleen degenen die de status van veteraan daadwerkelijk te schande maken, maar ook zeer gewaardeerde collega's die te goeder trouw een tenue en uitmonstering dragen van de militaire vereniging waarvan zij lid zijn en geenszins de intentie hebben zich als veteraan voor te doen.

GENIEBORREL OP HET MALIEVELD

Om deze laatste categorie in bescherming te nemen heeft het Regiment Genietroepen aanvullende regels gesteld over deelname aan het defilé tijdens de Landelijke Veteranendag.

Let wel, alle genisten en oudgedienden zijn nog steeds welkom in de grote tent

op het Malieveld om elkaar te ontmoeten en een genieborrel te komen drinken. Deelname aan het defilé is echter alleen voorbehouden aan regimentsleden die voldoen aan de door de minister vastgestelde definitie van veteraan.

ALTERNATIEF TENUE 'JONGE' VETERANEN

De jonge veteraan associeert zich dus niet zo snel met de veteranenstatus en het door veteranen veelal gedragen tenue: de blauwe blazer, grijze broek, wit overhemd met stropdas en zwarte schoenen. Om de drempel voor het defilé tijdens de NLVD voor jongere veteranen wat te verlagen heeft de VRG een alternatief tenue vastgesteld voor veteranen jonger dan 35 jaar. Dit tenue bestaat uit een (vooralsnog door de VRG gratis beschikbaar te stellen) zwart polo-shirt met de regimentsbadge op de rechterborst, batons op de linkerborst, het logo van de VRG op de rugzijde, blauwe spijkerbroek, zwarte schoenen en baret.

De VRG hoopt hiermee meer jongere veteranen te bewegen om deel te nemen aan het trotse detachement van het Regiment Genietroepen tijdens de NLVD, waarbij de uitstraling door eenheid van tenue is gewaarborgd. Wil je meelopen? Zie het artikel over de NLVD in dit blad.

Noteer alvast in uw agenda:
Datum Algemene ledenvergadering VRG:
16 oktober 2015 ●

Landelijke Veteranendag 2015

DEFILEER MEE MET HET DETACHEMENT VAN HET REGIMENT GENIETROEPEN

Op 27 juni a.s. wordt in Den Haag wederom de Landelijke Veteranendag gehouden, waarbij het Regiment Genietroepen als vanouds vertegenwoordigd zal zijn met een zo groot mogelijke afvaardiging veteranen. Behalve een detachement postactieve veteranen zal ook weer een peloton actief dienende genisten deelnemen, het geheel uiteraard voorafgegaan door ons eigen Vrijwillig Fanfarekorps der Genie (VFKG). Het Regiment Genietroepen en de VRG roept m.n. de postactieve veteranen, zowel 'oude' als de 'jonge', op om daarvan deel uit te maken. Dus geef u op vóór 20 mei a.s.

VETERANENSTATUS

Hoewel alle genisten, veteranen en oudgedienden in de 'Geniehoek' in de tent op het Malieveld van harte welkom zijn, is deelname aan het defilé voorbehouden aan slechts diegenen die in het kader van de veteranenwet voldoen aan de daarin gestelde voorwaarden aan de veteranenstatus.

Om misverstanden te voorkomen: zij moeten dus als veteraan ingeschreven staan bij het Veteraneninstituut. Bij opgave dient u daarom het nummer van uw veteranenpas en de missie(s) waaraan u hebt deelgenomen te vermelden.

TENUJE POSTACTIEVE VETERANEN

Donkerblauwe blazer, grijze pantalon, wit overhemd met zwarte of 'ge-

nie'stropdas, zwarte schoenen en baret. Regimentsbadge op linker borstzak en onderscheidingen 'grootmodel'.

TENUJE JONGE VETERANEN

Het is algemeen bekend dat de jongere veteraan zich niet snel associeert met het hierboven omschreven veteranentenu. Om toch zoveel mogelijk jonge veteranen te interesseren voor (herkenbare) deelname heeft de VRG het initiatief genomen om een alternatief tenue voor veteranen jonger dan 35 jaar te promoten. Dit tenue bestaat uit een, vooralsnog door de VRG gratis beschikbaar te stellen, zwarte polo met het regimentsembleem op de rechterborst en het logo van de VRG op de achterzijde. Aangevuld met een blauwe spijkerbroek, zwarte schoenen en baret.

Onderscheidingen kunnen in de vorm van batons op de linkerborst gedragen worden.

AANMELDEN

Is uw interesse gewekt en wilt u deel maken van het trotse detachement van het Regiment Genietroepen, meldt u dan aan via de website van het regiment www.regimentgenietroepen.nl

MEER INFORMATIE

Heeft u nog vragen over uw deelname, tenue, voorwaarden, etc., neem dan gerust contact op met de coördinator van de Landelijke Veteranendag, kapitein b.d. Jan Wolterink.

Telefoon 06-16540617,

Email: hjwolterink@hotmail.com. ●

Nuldelijns ondersteuning voor als het nodig is

Veteranen: met elkaar, voor elkaar!

In sommige situaties hebben veteranen of hun relaties behoefte aan een steuntje in de rug. Bijvoorbeeld als de gevolgen van een uitzending gaan opspelen. Deze steun krijgen ze vaak van hun directe sociale netwerk zoals familie en vrienden.

Maar die steun kunnen ze ook krijgen van een collega-veteraan die hiervoor een speciale training heeft gevolgd; een zogeheten 0-lijns helper die deel uitmaakt van het nuldelijns ondersteuningssysteem veteranen.

Wat is het nuldelijns ondersteuningssysteem veteranen en wat betekent dat voor de veteraan en zijn directe relaties? En hoe kun je zelf een beroep doen op deze steun? Veteranen hebben als (ex-)militair van oudsher een bijzondere band met el-

kaar. Daardoor begrijpen we elkaar vaak beter. 0-lijns helpers bieden een luisterend oor en geven een steuntje in de rug. Het zijn geen mantelzorgers, maar zo nodig wijzen ze de weg naar de professionele hulpverlening.

Het Veteranen Platform coördineert het landelijk netwerk van meer dan 400 getrainde helpers. Binnen de Vereniging Veteranen Regiment Genietroepen (VRG) zijn tien opgeleide 0-lijns helpers beschikbaar. Lees ook de folder collegiale ondersteuning.

Hoe kom je in contact met een veteranen helper?

- Via de Digitale Sociale Kaart (www.disk-veteranen.nl).
- Via het Veteranenloket (www.veteranenloket.nl) of telefonisch 088-3340000.
- Via de coördinator 0-lijns ondersteuning van de Veteranen Regiment Genietroepen te bereiken via telefoon 06-38943832. ●

Reünisten Orkest der Genie (ROG Big Band) OP ZOEK NAAR BESCHERMHEER

2014 was een mooi jaar voor de ROG Big Band (het orkest) met maar liefst 11 optredens in totaal, ondermeer tijdens de Wapendag en in diverse woon-, zorg- en winkelcentra.

Verder hebben we aan het Haags Notâh Festival deelgenomen en een symposium van de FNV (regio west) opgeluisterd. 2015 ziet er net zo veelbelovend uit. Met veel plezier draagt het orkest de naam 'genie' uit aan een divers publiek waartussen nog steeds oud-genisten opduiken met de bekende vraag: "Kunnen jullie nog het Mineurslied spelen?" Nou, en of we dat kunnen!

In 2015 herdenkt Nederland 70 jaar Bevrijding. Het zou voor de ROG Big Band een eer zijn om ter gelegenheid hiervan iets voor het regiment te kunnen betekenen. Maar sinds het wegvallen van onze beschermheer is er een gat ontstaan tussen orkest en regiment en dat is een gemis.

Wij zouden het fijn vinden als er een nieuwe beschermheer vanuit het Regiment Genietroepen of de veteranenvereniging zou kunnen komen om de band tussen orkest en regiment wat meer te verstevigen. Voor ideeën hoe wij onze band met het Regiment Genietroepen kunnen verstevigen houden wij ons graag aanbevolen. ●

www.rogbigband.com | secretariaat@rogbigband.nl | T 06 31 96 08 08 | Facebook: Reünisten Orkest der Genie
Postadres (nieuw): Vronkenlaan 40, 2352 EP Leiderdorp

Club officieren b.d. Prinses Margriet Kazerne

Overdenkingen van een oud-genieofficier

Na een dienstverband van 18 jaar heb ik als genieofficier in 1976 – om mij moverende redenen – de actieve dienst verlaten. Lange tijd bestond het enige contact dat ik had met het militaire métier uit de reünies van mijn promotiejaar 1961. Ik nam altijd graag deel aan deze bijeenkomsten, op de KMA en diverse andere militaire locaties in het land.

In deze situatie kwam verandering, toen mijn plaatsgenoot en 'oudstejaars genist' (naam bij de redactie bekend) mij een aantal jaren geleden voorstelde om de maandelijkse bijeenkomst van genieofficieren die in de Prinses Margrietkazerne gediend hebben (de zogenaamde Club officieren b.d. PMK) bij te wonen. Ik was tenslotte genieofficier geweest en had ook in de PMK gediend, dus ik voldeed volgens hem aan de vereiste voorwaarden.

De introductie bij de club was voor mij een verrassende en aangename ervaring. Ik zag vele bekende gezichten, maakte kennis met onbekende leden en hoorde weer de herkenbare anekdotes aan, die met enthousiasme werden verteld; bijna voorgedragen. Wat mij vooral frappeerde was het feit, dat niemand mij als een soort spijtoptant beschouwde. Ik werd als vanzelfsprekend in de club opgenomen. Vanaf die eerste keer probeer ik dan ook bij alle bijeenkomsten aanwezig te zijn. En terecht! Uiteraard is het aanhalen en in standhouden van de sociale contacten een belangrijk aspect van de ontmoetingen. Waar ook

de partners twee keer per jaar worden uitgenodigd, denk ik dan ook te mogen stellen dat er sprake is van een hecht clubverband.

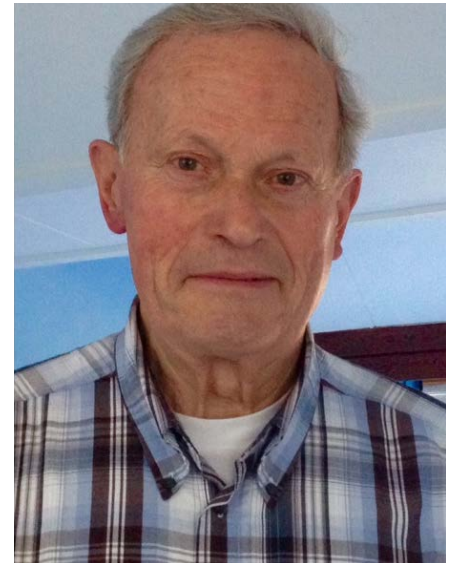
BEPROEFD PROGRAMMA

In het beproefde programma van de bijeenkomsten (ontvangst, inleiding, borrel en – voor de liefhebbers - gezamenlijke maaltijd) weet het enthousiaste bestuur niet alleen vanwege zijn relaties met actief dienende officieren maar ook door zijn netwerk binnen het defensieapparaat voor de inleiding terzake kundige gastsprekers te strikken. Deze inleiders praten in een kort tijdsbestek de clubleden uit de eerste hand bij over actuele zaken, die de krijgsmacht - en de genie in het bijzonder - bezighouden.

De gedachte komt dan ook vaak bij me op, dat wij als clubleden hierdoor meer op de hoogte zijn van sommige onderwerpen en activiteiten dan menig actief dienend officier.

Enkele interessante voorbeelden:

- De genie in Afghanistan
- De genie in Mali
- De genie in Belize

- De KL in Somalië
- Afghanistan en de berrmbommen
- MID-activiteiten in Afghanistan
- Bezuinigingen en de consequenties daarvan
- Opleidingen nieuwe stijl
- Demonstraties van en informatie over nieuw geniematerieel.

En wat dacht u van het feit, dat wij op uitnodiging van commandant 101 Geniebataljon als toeschouwers de jaarlijkse bataljonsoefening in Duitsland konden bijwonen!

Ik hoop u een beeld te hebben gegeven van het interessante clubprogramma en gezien de grote opkomst denk ik, dat ook de andere leden met genoegen de bijeenkomsten van de club bezoeken.

Ik ben dan ook van mening, dat deze club op een uitstekende manier voorziet in de behoefte om elkaar als (genie)officieren b.d. in een ongedwongen sfeer te kunnen ontmoeten. ●

Wat doet de Vereniging Genie Onderofficieren?

De Vereniging van Genie Onderofficieren bestaat dit jaar alweer 39 jaar. Een vereniging met veel trouwe leden die bestaat uit een mix van actief dienende en oud-onderofficieren.

De vereniging brengt al 38 jaar het verenigingsblad 'PROMOTOR' voor haar leden uit. Een blad dat zich gelukkig mag prijzen met een zeer uitgebreide - zelfs internationale - lezerskring en dat zich richt op het 'informereren' van haar leden. Actuele operationele en technische ontwikkelingen, opleidingsaspecten en bijdragen van de eenheden vullen drie maal per jaar dit mooie blad. Daarnaast is er ruimte om het verenigingsnieuws te verspreiden.

Jaarlijks organiseert de vereniging op een buitengewone locatie haar contactdag waar, naast de algemene ledenvergadering, ook de partners aan een leuk programma kunnen deelnemen. Traditioneel wordt de dag afgesloten met een heerlijke maaltijd. Deze dag wordt door velen gebruikt om met collega's eens niet over het werk te praten. Dit jaar wordt voor de derde keer de VGGO Relatiedag georganiseerd; een dag waarbij een genie-eenheid zichzelf presenteert en waarbij vooral onze civiele relaties uitgenodigd worden. Netwerken en kennis delen tussen het bedrijfsleven en de werkvloer van de

genie staat hierbij centraal. Een afgevaardigde van het bestuur vertegenwoordigt alle VGGO-leden bij droevige en blijde gebeurtenissen, waar de leden zelf niet altijd in persoon bij aanwezig kunnen zijn. Onderofficieren, als u een jubileum viert bij 12, 24 of 36 jaar trouwe dienst, met FLO gaat of een andere gebeurtenis viert, waarbij u er prijs op stelt dat er een afvaardiging van het bestuur aanwezig is, vraag ik u om dit tijdig kenbaar te maken bij de secretaris van de VGGO.

Het bestuur is, zo veel als mogelijk, uit naam van de VGGO, aanwezig bij begrafeningen, langdurig of ernstig zieken, dienstverlatingen, medaille-uitreikingen, diploma-uitreikingen, passing-out (KMS), commando-overdrachten en conferenties. De VGGO vormt op deze wijze het (trotse) gezicht van het gehele genie-onderofficierenkorps. De voorzitter van de VGGO heeft zitting in de Regimentsraad (RR) en de Regimentscontactraad (RCR). Hierdoor is de mening van de onderofficieren in de Regimentsraad geborgd. Verder heeft de VGGO zitting in de Stichting

ting Geschiedschrijving Genie, Stichting Vrienden van het Regiment Genietroepen en de Historische Genieverzameling (Geniemuseum).

Tot slot neemt de VGGO, in aansluiting bij de Vereniging Officieren Genie (VOG), deel in de commissie 'BRUG'. (Begeleiding en Raadgeving Uittredende Genie[onder]officieren) waarbij een netwerk van coaches kan helpen met advies bij een overstap naar de civiele maatschappij.

Nog geen lid en heeft het bovenstaande uw interesse gewekt of u wilt meer informatie? Kijk op www.VGGO.nl en volg de button LID WORDEN !! Volg ons via Facebook/VGGO en like ons, dan blijft u op de hoogte van alle VGGO nieuwtjes. ●

VGGO Relatiedag bij 11Gncie LMB

VGGO Contactdag 2014 Bataviawerf Lelystad

UITNODIGING LUSTRUMFEEST

VERENIGING OFFICIEREN DER GENIE 65 JAAR

Dit jaar bestaat onze vereniging 65 jaar! Net als bij eerdere lustra wil de VOG dit weer groots gaan vieren. Het VOG lustrumfeest zal plaatsvinden op vrijdag 25 september. Als locatie is dit keer gekozen voor de Koninklijke Militaire Academie in Breda. Een plaats, die voor velen van ons niet onbekend is. Een plaats die helemaal past binnen het thema van het feest: "Back to the roots", "Back to the 70's, 80's!", maar ook "Back to the future" zal zeker van toepassing zijn.

Het feest biedt alle leden van VOG een unieke gelegenheid om (oud) collega's en jaargenoten met hun partners in ongedwongen sfeer weer eens te ontmoeten. Dit is bij uitstek een uitgelezen moment om een reünie voor uw eenheid of jaargang te organiseren.

De organisatie zorgt voor de randvoorwaarden (locatie, eten, drinken e.d.)! U en uw genievrienden en vriendinnen hoeven alleen maar aanwezig te zijn. Het organiseren van een reünie wordt op deze manier kinderspel.

PROGRAMMA

Het programma ziet er als volgt uit:

- 17:30 uur: Ontvangst & concert Vrijwillig Fanfare Korps Genie in de Grote Zaal;
- 18:30 uur: Opening voorzitter VOG;
- 18:45 uur: Opening lopend buffet in de vernieuwde Kolommenzaal (demonstratie "genie door de tijd heen");
- 20:00 uur: Begin feest in de Grote zaal;
- 00:00 uur: Afsluiting.

De muziek op deze avond zal worden verzorgd door ZIEZEAU, een vier mans allround top 100 live band, die een breed repertoire speelt (o.a. easy listening, 70s/80s/soul en nederpop).

Om de ongedwongen sfeer van het feest te benadrukken is de kledingkeuze redelijk vrij. Het tenue voor deze avond is "Smart Casual".

AANMELDEN

In verband met het zomerverlof en de uiteindelijke logistieke aanvragen wordt u verzocht zich aan te melden voor woensdag 15 juli. De kosten voor de feestavond bedragen € 25,- per VOG-lid. Uw partner mag voor dit bedrag gratis meekomen! Gelieve dit bedrag over te maken op bankrekeningnummer NL15INGB0000375237 t.n.v. Penningmeester VOG te Den Haag, onder vermelding van: Lustrumviering 2015 en uw naam en de naam van uw partner (dit in verband met de toegangeregeling

van de kazerne). Mocht u na deze informatie nog vragen hebben, dan kunt u zich wenden tot een van de contactpersonen:

- majoor Harold Dubbelhuis (secretaris lustrumcommissie): hj.dubbelhuis@mindef.nl; tel 030-2185970.
- majoor Sander van der Scheer (penningmeester lustrumcommissie): s.vd.scheer@mindef.nl, tel 030- 2181324

Spoor uw collega's en oud-collega's aan om deel te nemen aan dit onvergetelijke evenement en laten we er met z'n allen een echt geniefeest van maken. ●

Remember 25 september!

**Back to the 70's, 80's,
90's, and future!**

Genist

MAGAZINE VAN HET REGIMENT GENIETROEPEN

1748-2015
267 jaar

